ANTOLOGIE ROMÂNĂ

— CU —

GLOSAR

— ÎN LIMBA —

RUSĂ şi GERMANĂ

DE

T. HOTNOG şi I. NEGRESCU.

DEPOZITUL EDIŢIEI
Libraria „K. SCHECHTER & F-ii“, Chişinău.

Preţul 15 lei.

CHIŞINĂU.
Tip. „K. Schechter & Fii“.
1921

ANTOLOGIE ROMÂNĂ

— CU —

GLOSAR

— ÎN LIMBA —

RUSĂ și GERMANĂ

DE

T. HOTNOG și I. NEGRESCU.

DEPOZITUL EDIȚIEI
Libraria „K. SCHECHTER & F-ii", Chișinău.

CHIȘINAU.
Tip. „K. Schechter & Fii".
1921

Cenzurat 12 Septembrie 1921.

PREFAȚĂ.

Am împlinit 3 ani de lucru, ca dascali, pe tărâmul cultural în Basarabia. In acest timp, școlile de adulți, matineurile duminicale, Universitatea populară, conferințele la adunările asociației corpului didactic, cursurile pedagogice pentru învățători, cursurile pentru profesori și cursurile de limba românǎ pentru funcționari, au fost îmbelșugată dar totuși plăcută trudă sufletului nostru.

Cartea de fată este resultatul experiențelor noastre, mai ales pe urmele lipsei atât de adânc simțită, în tot timpul acestor cursuri.

In adevăr, o carte care să prezinte strâns laolaltă aceia ce este mai frumos din literatura românească, un material prețios, dispus în mod treptat, urmărind progresul în desvoltarea cunoștințelor de limbă și în acelaș timp o carte, care să ajute și să încurajeze pe cetitori, dând glosele tuturor cuvintelor din texte, așa precum face colecția Göschen de pildă, ar fi o carte menită să umple un mare gol din bibliografia românească.

Prin glosele antologiei de față în limba rusă și germană, credem că vom putea veni cu deosebire în sprijinul cititorilor din noile provincii, încurajând lectura și aprofundarea cunoștințelor despre limba românească, pe baza celor mai frumoase manifestări literare românești.

Ferită de ori ce culoare șovinistă, care discreditează în ochii noilor cetitori munca cea mai cinstită, lucrarea de față a strâns un mănunchi din cele mai reușite producțiuni literare

românești și prin glosarul tuturor cuvintelor întrebuințate a urmărit să deschidă calea înțălegerii acestor fragmente din proza și poezia românească, nu numai pentru cunoscătorii cari cată să pătrundă fondul literaturii, nuanțele și expresiile caracteristice limbii române, dar, și pentru cei începători, cari cunosc însă limba rusă sau germană.

Lucrând glosarul, am dat totdeauna pentru formele verbale în locul infinitivului, indicativul prezent, pe temeiul intrebuințării mult mai largi și a rolului mai important, pe care-l are acesta în organismul limbii române.

Inainte de a încheia aceste cuvinte, ne simțim datori a aduce viile noastre mulțumiri domnului director general al Invățământului din Basarabia, Pantelimon Erhan, pentru binevoitorul concurs material ce ni l-a dat, spre tipărirea acestei antologii.

Chișinău, 18. IX. 1921.

CUPRINSUL.

I.

PROZĂ.

POEZII.

II.

P r o z ă.

PROVERBE.

Gura lumii numai pământul o astupă.

* * *

Sau taci, sau zici ceva mai bun decât tăcerea.

* * *

Săracul n'are nici haină,
Nici la inimă vre-o taină.

* * *

Boul se leagă de coarne şi omul de limbă.

* * *

Vorba dulce mult aduce.

* * *

Mincinos pe mincinos nu poate înşela.

* * *

Bogatul se scarpină şi saracul socoteşte că caută să-i dea.

* * *

Vremea descopere adevărul.

* * *

Minciuna sparge şi casa de piatră.

* * *

Bogatul greşeşte şi săracul işi cere iertăciune.

* * *

Bufniţa nu cloceşte privighetori.

* * *

Calul e cu patru picioare şi tot se poticneşte.

* * *

Lenea e cucoană mare,
Care n'are de mâncare.

* * *

Leneşul fuge de danţ,
Ca şi cânele de lanţ.

* * *

Beţia o vindecă sapa şi lopata.

* * *

Apa curge, pietrele rămân.

* * *

Cine are bea şi mânâncă,
Cine nu, stă şi se uită.

* * *

Nimeni nu ştie mai bine unde-l strânge cisma, decât cel ce o poartă.

* * *

Cizmarul umblă cu cismele sparte.

* * *

Vorba lungă, sărăcia omului.

* * *

Cine ştie carte, are patru ochi.

* * *

Omul sfinţeşte locul, iar nu locul pe om.

* * *

Cinci degete sunt la o mână şi unul cu altul nu s'asamănă.

* * *

Cine se scoală mai de dimineaţă, mai departe ajunge.

* * *

Mai bine să mori de foame, decât să iei pâinea săracului.

* * *

Nu dorm toţi, câţi au ochii închişi.

* * *

Nici o faptă fără plată.

* * *

Calul bun se vinde din graid.

* * *

Făgăduiala dată,
E datorie curată.

* * *

Cu o ceapă şi cu o ridiche nu se face grădină.

* * *

Corabia cu doi cârmaci, se îneacă.

* * *

Decât slugă mare, mai bine stăpân mic.

* * *

Uşor e a ierta, dar greu a uita.

* * *

Când joacă măgarii împreună,
Se strică vremea cea bună.

* * *

Cine sapă groapa altuia, cade singur în ea.

* * *

Prietenul bun la nevoie se cunoaşte.

* * *

Cine dă din mâni, nu se 'neacă.

* * *

Corb la corb nu-şi scoate ochii.

* * *

In ţara orbilor, cel cu un ochi e împarat.

* * *

Inţeleptul făgădueşte,
Şi nebunul trage nădejde.

* * *

Mai bine să întrebi de două ori, decât să greşeşti odată.

* * *

Ce se naşte în întunerec, creşte la lumină.

* * *

In vremea răsboiului e mai scump fierul decât aurul.

* * *

Lupului de i-ar fi frică de ploae, ar purta manta.

* * *

La plăcinte înainte şi la răsboi înapoi.

* * *

Cum îţi vei aşterne, aşa vei dormi.

* * *

Omul înţălept îşi cumpără vara sanie şi iarna car.

* * *

Lumânarea s'aprinde pentru cei ce văd, nu pentru cei orbi.

* * *

Scumpul mai mult păgubeşte şi leneşul mai mult aleargă.

* * *

La pomul lăudat, cu sacul mare să nu mergi.

* * *

Decât orb şi calare, mai bine şchiop şi pe jos.

* * *

Decât la anul un bou,
Mai bine azi un ou.

* * *

Merele putrede strică şi pe cele bune.

* * *

Calul de dar, nu se caută la dinţi.

* * *

Boala intră ca prin roata carului şi iese ca prin urechea acului.

* * *

Minte de bătrân, putere de tânăr şi îndrăsneală de nebun,
La răsboi se cere.

* * *

Strânge bani albi, pentru zile negre.

* * *

Dreptatea totdeauna ca untdelemnul pluteşte deasupra apei.

* * *

Nu se poate cu'n burete,
Să baţi un cui în părete.

* * *

Omul propune, dar Dumnezeu dispune.

* * *

Unde nu e cap, vai de picioare.

* * *

Omul nu trăeşte ca să mănânce, ci mănâncă ca să trăească.

* * *

Să nu dea Domnul,
Cât poate răbda omul.

* * *

Osul gol, nici cânele nu-l roade.

* * *

Când Dumnezeu vrea să piardă pe om, îi ia mai întâi mintea.

I. Zanne.

Proverbele Românilor.

DACII.

Dacii erau oameni trupeşi, bine legaţi şi robaci la muncă, —purtau părul lung, lăsat în plete pe umeri şi pe spate, retezat în dreptul frunţii,—barba mare, stufoasă, li dădea o înfăţişare aspră şi posomorâtă. Imbrăcămintea lor erà o tunică până la genunchi, strânsă c'o cingătoare peste mijloc, iţari largi, legaţi la glesnă cu sfoară, sau vârâţi în opinci, pe deasupra o manta lungă, fără mânici, încopcită pe umăr,—fruntaşii purtau o căciulă ţuguiată, cei de rând umblau cu capul descoperit. Femeile erau înalte, zvelte, mândre la port, cu o dulce mlădiere în mişcări şi cu multă blândeţe şi duioşie în chipul lor frumos, în ochii lor mari, galeşi, umbriţi de gene lungi. Purtau o haină uşoară până'n călcăe, pe deasupra o dulamă până la genunchi, strânsă la brâu, pe cap o broboadă de in sau de cânepă, mărgele la gât, şi flori în cosiţe. Ele vedeau de casă, torceau, ţeseau, creşteau copii; barbaţii, când nu erau în răsboi, duceau la păşune hergheliile, cirezile de vite şi turmele de oi, semănau în câmpiile roditoare dela poalele Carpaţilor grâu pentru negoţ, şi meiu pentru hrana lor—străvechea mămăligă. Toamna umblau în cărăuşie: scoborau la Mare belşugul holdelor, aurul munţilor, cai, lână, miere şi ceară şi luau în schimb arme, stofe alese, vase de bronz, scule şi podoabe, de cari n'aveau ei. Iarna, în căsuţele lor de bârne sau de vălătuci, adunaţi pe lângă vatră, îşi povesteau isprăvile, luptele şi primejdiile prin cari au trecut, şi câte au mai auzit şi văzut prin locurile depărtate, pe unde au umblat.

CREŞTINISMUL.

Aici, în mândra îngrădire de codri şi de stânci, îşi înfiripează cu'ncetul aşezări nouă prin locurile mai ascunse, împărţindu-se, unii cu turmele pe înălţimile plaiurilor, alţii cu puţină semănătură pe luncile apelor, având ţara deavalma şi ducând la olaltă aceiaşi viaţă retrasă şi neştiută de nimeni, pe care tot în părţile acestea au fost trăit-o şi Agatirşii în vremile de mult. Din când în când se iveşte câte-o nouă ceată de pribegi, izgoniţi şi ei din vetrele lor, de pe sub poalele munţilor, sau de prin câmpiile Moesii. Ei aduc ştiri de ce grozăvii se mai petrec în lumea de-afară, de ce barbari mai vântură ţările, vorbesc de vitejiile imparaţilor, de puterea cea sfântă a Papei, care-a domolit pe cumplitul Atila, biciul lui Dumnezeu, numai cu vraja cuvântului şi l-a întors îndărăt dela porţile Romei, vorbesc de frumoasele învăţături creştine, ca un izvor de lumină mânuitoare, la care aleargă să se adape toate neamurile, pământului...

Unul din ei—un preot, un apostol desculţ, scoate din sân un trătaj latinesc şi prinde a citi. Faţa i se înviorează, glasul se ridică din ce în ce mai cald şi mai sonor. Cu multă luare aminte ascultă păstorii vorbele lui Iisus, pline de adâncă şi limpede înţelepciune, minunile pe care le a făcut, şi cât de mult a iubit el pe oameni, şi cum a pătimit şi s'a jertfit pentru mântuirea lor... In liniştea măreaţă a munţilor, pe înălţimile acestea luminoase—departe de pământ, aproape de cer—sufletele celor cari au trecut prin atâtea dureri sorb însetate credinţa cea dătătoare de putere. O cruce de lemn, înfiptă la gura unei peşteri, înseamnă pragul unei biserici. Zile de sărbătoare se aprind ca nişte candele în întunericul timpului, tot mai în larg răsună toaca, tot mai mulţi cuvioşi îi aud chemarea.

Puterea de viaţă a poporului român.

Şi vremea trece, trec sutele de ani vânturând noroadele şi schimbând faţa lumii, numai crâmpeiul acesta de neam, nebăgat în seamă, pierdut din vederea istoriei, rămâne statornic aici, şi'n toata lunga-i întunecare, nimic nu se strică din alcătuirea firii lui,— cum a intrat, aşa va eşi din munţi: acelaşi chip, aceiaşi limbă, acelaşi suflet.

ŞTEFAN CEL MARE.

(1457—1504)

„Pune pieptul la hotare
Ca un zid de apărare“.

(Cantec vechiu).

Din jos de Suceava, pe Siret, la locul ce-i zice Direptate, stau adunaţi, ca în zilele marilor judecăţi domneşti, boerii ţării, curtenii toţi şi feţele bisericeşti cu Mitropolitul Teoctist în frunte, şi norod mult de prin sate, întru întâmpinarea Domnului celui nou. Aici e „primirea“; aici se opreşte cu arcaşii lui cel ce de două ori şi-a biruit vrăjmaşul. Aici descalecă întâiu feciorul lui Bogdan şi, ridicând spre mulţimea care-l priveşte cu drag, frumoşii lui ochi albaştri, întreabă cu acea dulce sfială ce stă aşa de bine unui viteaz, de este cu voia tuturor să le fie el Domn. Şi toţi într'un glas îi răspund: „In mulţi ani dela Dumnezeu să domneşti“!

Apoi se face linişte. Din cer, din cerul limpede al acestei minunate zile de primăvară, o putere tainică, o credinţă nouă pare că se coboară în inimile tuturor.

Lin încep cădelniţele de argint să zornăe: îmbrăcaţi în odăjdii scumpe preoţii se rânduesc în cerc, bătrânul Teoctist ridică mâna lui slabă spre binecuvântare, şi glasuri potolite pornesc

trăgănat cântarea rugăciunilor pentru ungerea Domnului. In lumina acestei mărețe sărbători, tânărul Ștefan pare un Făt-Frumos, și toate privirele cată la el cu încredere. Iar în clipa când Mitropolitul pune crucea Sfântului Mir pe fruntea ce va purta coroana Moldovei, lacrimi de bucurie, lacrimi de iubire strălucesc în ochii tuturor.

Prin norodul în freamăt se deschide drum; întâi trece Domnul călare, apoi se'nșiră boerimea, clerul, ostașii, și după ei mulțimea toată se mișcă'ncet, se urcă'ncet pe drumul ce se îndoaie la deal, spre porțile cetății.

Soarele e la nămezi. Din pământul reavăn se ridică mireazma dulce a încolțirii, prin aer trece ca o suflare de putere nouă, de viață proaspătă; chemări prelungi de bucium se leagănă pe văi. In pasul stăpânit al calului, tânărul Voivod intră în Suceva; din cerdacuri, dela ferestrele deschise, unde flutură năframe albe; flori i se aruncă'n cale—acum alaiul domnesc de abia se mai urnește, strigăte de proslăvire sbucnesc din mii de guri, și toate clopotele bisericilor vestesc bucuria zilei acesteia. Sfântă și hotărâtoare stă în istoria Moldovei ziua de 12 Aprile, Joia-mare a anului 1457, când, din mila Celui de sus, se așează Ștefan, vrednicul nepot al lui Alexandru cel Bun, în scaunul domnesc de la Suceava.

LUPTA DELA PODUL INALT.

Puțin mai în sus de Vaslui, la locul ce-i zicea Podul Inalt, unde se varsă gârla Rahovei în Bârlad, valea, mai strâmtându-se adună ca într'o pâlnie scursorile pripoarelor. Aici, pe o frunte de măgură, se așezase Ștefan cu cei patruzeci de mii de ostași ai lui, gata de luptă.

In dimineața zilei de Ianuar, valea prinse a vui de larma duiumului, dar ochiul nu deslușia încă nimic, pentru că era o păclă

deasă de nu se zărea om cu om. Turcii înaintau încet. Bănuiau ei mreaja, dar nu ştiau unde-i. Cercetaşii lor, cei nevrednici aduceau veşti mincinoase, cei vrednici nu se mai întorceau. La pod, cum era gloată, se făcu îmbulzeală. Mulţimea se frământa în loc vuind ca marea. Deodată, ca şi cum s'ar fi despicat cerul, un trăsnet s'auzi de sus, şi 'n aceiaşi clipală o ploae de ghiulele căzu peste furnicarul ce clocotea în strâmtoare, şi săgeţile începură a curge ca dintr'o ruptură de nor. Spahiii îşi struniră caii, să vadă din cotro vine moartea. De după un huceag se ridicau strigăte zorite de trâmbiţi şi de bucium. Şi atunci o parte din oastea lui Soliman, răpezindu-se orbeşte într'acolo, s'a nămolit în crivina luncii şi n'a mai putut eşi, iar grosul a dat busna 'nainte. Un şuer a săgetat cuprinsul, şi codrul s'a prefăcut în oaste. Cu urlete de fiare, Creştini şi Turci s'au asvârlit în luptă 'nverşunată, şi până către seară nu s'a ştiut ce se va putea alege din vălmăşagul acela îngrozitor. Secuii, când au văzut ce seceriş de vieţi se 'ncinge, au rupt-o de fugă. Turcii începeau să se creadă biruitori, când deodată, însuşi marele Ştefan căzu asupra lor, cu cei mai aleşi viteji ai lui. Toporul abătu iataganele cu braţe cu tot. Călăreţii, cumpăniţi în scări de aur, se prăbuşiră sub ghioaga de corn a Moldovenilor. Atunci a văzut vestitul Soliman cât ţine roibul lui la fugă. Dunărea, pragul mântuirii, şi-a avut şi ea, ca de obiceiu, partea ei de leşuri.

Iar când, după două zile de vifor, s'au strâns vitejii iar la Vaslui, în jurul stăpânului lor, ca fraţii s'au îmbrăţişat cu drag, căci fraţi erau în ceasul acela ţarani, boeri şi Domn, şi făcându-şi cruce, cu lacrimile'n ochi, au mulţumit lui Dumnezeu pentru izbânda aceasta deplină, cea mai frumoasă din frumoasa viaţă a lui Ştefan, şi, una din cele mai strălucite în luptele creştinilor cu Turcii.

Al. Vlăhuţă 1858—1919.

„Din trecutul nostru“.

ŞTEFAN CEL MARE.

Erà acest Ştefan Vodă om nu mare la stat, mânios şi de grabă vărsà sânge nevinovat; de multe ori la ospeţe omorà fără judeţ; erà întreg la minte, nelenevos şi lucrul său ştia să-l acopere; şi unde nu cugetai, acolo îl aflai. La lucruri de răsboaie meşter; unde erà nevoie însuşi se vârà, ca văzându-l ai săi să nu îndărăpteze. Şi pentru aceea, rar răsboi de nu biruià. Aşişderea şi unde-l biruìa alţii, nu pierdeà nădejdea; căci ştiindu-se căzut jos, se ridicà deasupra biruitorilor.

Grigore Ureche 1590.
din „Domnii ţării Moldovei şi viaţa lor".

FANARIOŢII.

A fost o noapte cumplită aceia, în istoria vieţii noastre,— una din acele nopţi cari pregătesc moartea popoarelor bătrâne, şi'mbătrânesc fără de vreme pe cele tinere. Ş'un noroc mare a fost că n'a străbătut mai adânc amestecul de sânge, otrăvitoarea încuscrire pe care s'au încerçat împrejurările s'o pue între tinereţea curată şi neştiutoare a Românului, şi bătrâneţea ostenită, vicleană şi plină de stricăciuni a celei mai putrede rămăşiţi din vechiul neam al Grecilor.

Au rămas în casele boereşti, în zarva oraşelor împestriţate şi pururea iubitoare de prefaceri, acolo au rămas şi limba, şi portul şi obiceiurile subţiri ale Grecilor. In satele depărtate, în largul câmpiilor pe linişte, ca şi'n strâmtorile munţilor pe vifor, aceiaşi opincă a însemnat urma trăiniciei noastre de alungul vremilor nemilostive, ş'acelaşi suflet cinstit şi bun şi-a rostit gândul, în aceiaşi bună şi cinstită limbă strămoşească.

Şi de-a încremenit pana, de-atâtea învăluiri, în mâna cronicarului dela oraş,—din ce în ce mai cu foc a plâns în luncă

obida păstorului rămas adesea fără turmă, din ce în ce mai răspicat s'a destăinuit, în graiul sfânt al doinei, sufletul cel neschimbător al ţaranului.

. . . .

Departe, ca din adâncimi de vremi, răsună înduioşat un glas de bucium. Se rumenesc încet crestele munţilor. E primăvară'n aer, şi primăvară'n inimi.

Şi tot mai înviorat, tot mai larg s'aud chemările de bucium.

Al. Vlăhuţă.

POEZIA POPULARĂ.

O poezie populară, la origina ei, e datorită, desigur, unui individ. „Miorița" a răsărit când-va, demult, în supremul moment de creație poetică al rasei daco-romane,—în capul unui păstor genial din Carpați. Dar afară de „Miorița", de „Toma Alimoș" și de celelalte balade care au rămas, câte sute, câte mii de poezii or măi fi răsărit în alte capete, și poate chiar în capul genial al autorului „Mioriței",—care însă au murit, învinse în lupta pentru trai. „Miorița" a rămas, a trăit înfruntând veacurile, până ce-a auzit-o Alecu Russo la Soveja,—pentru că ea a vorbit inimii omenești sute de ani în șir, pentru că a fost selectată, cum e selectat de public un scriitor, care învinge pe alții.

* * *

O poezie cultă e rezultatul autocriticei vremelnice a unui singur om. O poezie populară e rezultatul autocriticei seculare a sute și mii de oameni. E rezultatul autocriticei unui întreg popor.

* * *

O poezie populară e concepută de un om care simte și nici-odată de unul care vrea să fie poet. E concepută într'un moment de inspirație, și nici odată în unul de voință. E realizată fără calcule impuse de anumite forme fixe. Rămâne, numai dacă place. Infruntă vremea, numai dacă place îndelung generațiilor următoare. E analizată, criticată la infinit și necontenit corectată, purtând cu vremea tot mai mult pecetea sensibilității unui întreg popor.—Iată dece poezia populară e atât de profundă, atât de universal omenească.

* * *

Poezia populară veche cum e „Moriţa", cum sânt mai ales baladele, conţine sufletul poporului aşa cum s'a închegat el în două mii de ani, din ceia ce a moştenit din trecutul insondabil, din toate nenorocirile istoriei lui, din tot traiul lui îu câmpiile, în munţii, în pădurile, între apele ţării acesteia, dealungul atâtor ani, atâtor toamne şi primăveri. Această poezie beneficiază de toate însuşirile, pe care le-am arătat mai sus.

ION CREANGĂ.

În Creangă trăesc credinţele, eresurile, datinile, obiceiurile, limba, poezia, morala, filozofia poporului, cum s'au format în mii de ani de adaptare la împrejurările pământului dacic, dedesubtul fluctuaţiunilor dela suprafaţa vieţei naţionale.

Creangă este un reprezentant perfect al sufletului românesc între popoare; al sufletului moldovenesc între Români; al snfletului ţărănesc între Moldoveni; al sufletului omului de munte între ţăranii Moldoveni.

G. Ibrăileanu.
din „Note şi Impresii".

ÎN NIRVANA.

Sunt peste douăzeci de ani de-atunci.

Locuiam într'o casă unde trăsese în gazdă un actor, vara director de teatru în provincie. Stagiunea migrării actorilor se sfârşise: era toamnă, şi aceste păsări călătoare se întorceau pe la cuiburile lor.

Văzându-mă că citeam într'una, actorul îmi zise cu un fel de mândrie:

„Iţi place să te ocupi cu literatura... Am şi eu un băiat în trupă care citeşte mult; este foarte învăţat, ştie nemţeşte şi are mare talent: face poezii; ne-a făcut câteva cuplete minunate. Eu cred că ţi-ar face plăcere să-l cunoşti".

Şi'mi povesti cum găsise într'un otel din Giurgiu pe acel băiat—care slujea în curte şi la grajd—culcat în fân şi citind în gura mare pe Schiller.

In ieslele grajdului la o parte, erà un geamantan—biblioteca băiatului—plin cu cărţi nemţeşti.

Băiatul erà foarte blând, de treabă, nu avea nici un viţiu. Erà străin de departe, zicea el, dar nu voia să spună de unde.—Se vedea bine a fi copil de oameni, ajuns aci din cine ştie ce împrejurare.

Actorul îi propuse să-l ia suflior cu şapte galbeni pe lună, şi băiatul primi cu bucurie. Işi luase biblioteca şi acum se afla în Bucureşti.

Seara trebuia să vie la directorul lui—astfel puteam să-l văz.

Eram foarte curios să-l cunosc, Nu ştiu pentru ce, îmi

închipuiam pe tânărul aventurier ca pe o fiinţă extraordinară, un erou, un viitor om mare.

In închipuirea mea, văzându-l în revoltă faţă cu practica vieţii comune, găseam că dispreţul lui pentru disciplina socială e o dovadă cum că omul acesta trebue să fie scos dintr'un tipar de lux, nu din acela din care se trag exemplarele stereotipe cu miile de duzine.

Deşi în genere teoria dela care plecam eu ca să gândesc astfel—că adică un om mare trebue în toate că fie ca neoamenii—erà pripită, poate chíar de loc întemeiată, în speţă însă s'a adeverit cu prisos.

Tânărul sosi.

Erà o frumuseţe! O figură clasică încadrată de nişte plete mari negre; o frunte înaltă şi senină; nişte ochi mari—la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva este înăuntru; un zâmbet blând şi adânc melancolic. Aveà aerul unui sfânt tânăr coborât dintr'o veche icoană, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia să vedea scrisul unor chinuri viitoare.

„Mă recomand, Mihail Eminescu".

Aşa l-am cunoscut eu.

Câtă filosofie n'am depănat împreună toată noaptea aceia cu nepregetul vârstei de şaptesprezece ani!

Ce entusiasm! Ce veselie!

Hotărât, închipuirea nu mă înşelase... Erà un copil minunat.

Intr'o noapte mă pusese în curentul literaturii germane, de care era încântat.

— Dacă'ţi place aşa de mult poezia, trebue să şi scrii, i-am zis... Am aflat eu că dumneata ai şi scris.

— Da, am scris.

— Atunci,—şi mie'mi place poezia, deşi nu pot scrie,—fii bun şi arată-mi şi mie o poezie de dumneata".

Eminescu s'a executat numai de cât. Erà o bucată dedicată unei actriţe de care el era foarte înamorat... D'abia mai ţiu

minte. Ştiu atâta că erà vorba de strălucirea şi bogăţia unui rege asirian, nenorocit de o pasiune contrariată... cam aşa ceva. Poezia aceasta îmi pare că s'a şi publicat prin 68 sau 69 în „Familia" din Pesta.

A doua zi ne-am întâlnit iarăşi. Dar peste zi o nemulţumire intimă intervenise. Actriţa fusese foarte puţin mişcată de mâhnirea regelui asirian. Eminescu era de astă dată tăcut şi posomorât, vorbeà foarte puţin şi contradicţia îl irita. In zadar l-am rugat să-mi mai arate vre-o poezie sau să mi-o citească tot pe aceea pe care o cunoşteam. A plecat să se culce de vreme, şi dimineaţa la amiazi, când m'am dus la el, l-am găsit tot dormind.

L-am sculat. Se dusese acuma supărarea, ba erà chiar mai vesel ca alaltăeri. Am petrecut toată ziua râzând, mi-a vorbit despre India antică, despre Daci, despre Ştefan cel mare, şi mi-a cântat doina.

Ii trecuse ciuda regelui asirian şi acum se bucurà în linişte de avuţia şi strălucirea lui.

Aşa l-am cunoscut atuncea, aşa a rămas până în cele din urmă momente bune: vesel şi trist; comunicativ şi ursuz; blând şi aspru; mulţumindu-se cu nimica şi nemulţumit totdeauna de toate: aci de o abstinenţă de pustnic, aci apoi lacom de plăcerile vieţii; fugind de oameni şi căutându-i; nepăsător ca un bătrân stoic şi iritabil ca o fată nervoasă. — Ciudată amestecătură! — fericită pentru artist, nenorocită pentru om!

Primăvara următoare a plecat cu o trupă ambulantă de teatru prin Moldova. Am aşteptat toamna pe Eminescu în zadar— trupa s'a reîntors fără dânsul.

Părintele lui, de fel din Botoşani, l-a regăsit pe excentricul fugar, şi mai cu binele, mai cu de-asila, l-a luat acasă şi d'acolo l-a trimis la Viena.

Am văzut mai târziu: „Ideal pierdut în noaptea unei lumi ce numai este"... Eminescu îşi ţinea făgăduiala: copilul creştea om mare.

Mai în urmă l-am întâlnit tot aici pe Eminescu cu un frate al lui, ofiţer. Plecau amândoi în străinătate, el la Viena, celălalt la Berlin.

Militarul erà frate mai mare; tot aşa de frumos, de blând şi de ciudat—o isbitoare asemănare în toate.

Acela a mers la Berlin; în câteva luni a speriat Academia militară cu talentele-i şi a dat un examen care l-a făcut pe mareşalul Moltke să se intereseze foarte de aproape de soarta lui, hotărât să-l ia pe lângă dânsul. Ca să-şi încoroneze succesul, militarul s'a dus acasă şi, fără să lase măcar o vorbă, s'a împuşcat.

Peste mai multă vreme, când am vorbit cu Eminescu de trista împrejurare a militarului, el mi-a răspuns râzând:

„Mai bine! ala erà mai cuminte ca noi!"

Peste câţiva ani a venit în Bucureşti tata lui Eminescu. Erà un bătrân foarte drăguţ, glumeţ şi original. Făcuse o bună afacere şi venise să-i cumpere fiului haine şi ciasornic şi să-i dee „din viaţă" o sută de galbeni, partea lui de moştenire din averea părintească.

L-am întrebat atunci pe Eminescu dacă mama lui trăeşte. Mama murise dar după aerul posomorât cu care mi-a răspuns, am înţeles că de moartea ei se legau nişte amintiri mai crude decât ca de o moarte normală, nu numai dureroase, dar şi neplăcute.

Am aflat apoi că o soră a lui, care-l iubea foarte, trăia retrasă într'o mânăstire: biata fată era paralizată din copilărie.

Şi au fost oameni, nu de rând, oameni de seamă, cărora le-a plăcut să facă sau să lase a se crede că nenorocirea lui Eminescu a fost cauzată de un viţiu.

Era, în adevăr, un om dezordonat, dar nici de cum viţios. In lumea asta, mulţimea celor de rând crede că plăcerile materiale ale vieţii sunt privilegiul lor exclusiv şi că oamenii rari nu au voe să aibă şi ei defecte

Avea un temperament de o excesivă neegalitate, şi când o pasiune îl apuca, erà o tortură nepomenită. Am fost de multe ori confidentul lui.

Cu desăvârşire lipsit de manierele comune, succesul îl scăpa foarte adesea..: Atunci erà o sbuciumare teribilă o încordare a simţirii, un acces de gelozie, cari lăsau să se întrevază destul de clar felul cum acest om superior trebuia să sfârşească.

Când osteneà bine de acel cutremur, se închidea în odaia lui, dormea dus şi peste două trei zile se arăta iar liniştit ca „luceafărul lui—nemuritor şi rece".

Acum începea cu verva lui strălucită să-mi predice budismul, şi să-mi cânte Nirvana, ţinta sumpremă a lui Buda-Cakiámuni

O aşa încordare, un aşa acces a avut în ultimele momente bune: acela a fost semnalul sfârşitului. După cutremur, el nu s'a mai închis în odae să se culce şi să mai facă ce făcea mai înainte Luceafărul. A pornit inainte, tot inainte. până ce a căzut sub loviturile vrăjmaşului pe care-l purta în sânu-i, încă din sânul maicei sale. Copil al unei rase nobile şi bătrâne, în el se petrecea lupta decisivă între flacăra celei mai înalte vieţi şi germenul distrugerei finale a rasei—geniul cu nebunia.

Lupta a fost groaznică. Incercarea, drumul către Nirvana, a fost tot aşa de dureroasă cât şi de strălucită.

In capul cel mai bolnav, cea mai luminoasă inteligenţă— cel mai mâhnit suflet în trupul cel mai trudit! Şi dacă am plâns când l-au aşezat prietinii şi vrăjmaşii, admiratorii şi invidioşii, sub „teiul sfânt", n'am plâns de moartea lui; am plâns de truda vieţii, de câte suferise această iritabilă natură dela împrejurări, dela oameni, dela ea însăşi.

Acest Eminescu a suferit de multe a suferit şi de foame. Da, dar nu s'a încovoiat niciodată: erà un om dintr'o bucată şi nu dintr'una care se găseşte pe toate cărările.

Generaţii întregi or să sue cu pompă dealul care duce la Şerban-Vodă, după ce vor fi umplut cu nimicul lor o vreme, şi

o bucată din care să scoţi un alt Eminescu nu se va mai găsi poate.

Să doarmă în pace necăjitul suflet!

Ferventul budist este acuma fericit: el s'a întors în Nirvana—aşa de frumos cântată, atât de mult dorită—pentru dânsul prea târziu, preà de vreme pentru noi.

I. L. Caragiale

din Schiţe Vol. II.

Fragmente din „Amintiri“.

Nu ştiu alţii cum sunt dar eu, când mă gândesc la locul naşterii mele, la casa părin‘ească din Humuleşti, la stâlpul hornului unde legà mama o şfoară cu motocei la capăt, de crăpau mâţele jucându-se cu el, la prichiciul vetrei cel humuit de care mă ţineam când începusem a merge copăcel, la cuptiorul pe care mă ascundeam, când ne jucam noi băeţii de-a mijoarca, şi la alte jocuri şi jucării pline de hazul şi farmecul copilăresc, parcă-mi saltă şi acum inima de bucurie! Şi, Doamne, frumos erà pe atunci, căci şi părinţii şi fraţii şi surorile îmi erau sănătoşi, şi casa ne era îndestulată, copiii şi copilele megieşilor erau deapururea în petrecere cu noi şi toate îmi mergeau după plac, fără leac de supărare, de parcă erà toată lumea a mea.

Şi eu eram vesel ca vremea cea bună şi sturlubatec şi copilăros ca vântul în turbarea sa.

Şi mama care era vestită pentru năzdrăvăniile sale, îmi zicea cu zâmbet uneori, când începea a se ivi soarele dintre nouri, după o ploae îndelungată: „ieşi, copile cu părul balai, afară şi râde la soare, doar s’a îndrepta vremea!“. Şi vremea se îndrepta după râsul meu...

Ştia, vezi bine, soarele cu cine are de-a face, căci eram feciorul mamei, care şi ea cu adevărat că ştia a face multe şi mari minunăţii: alungà nourii cei negri de pe de-asupra satului nostru şi abătea grindina în alte părţi, înfingând toporul în pământ, afară dinaintea uşii; închega apa numai cu două picioare de vacă, de se încrucea lumea de mirare; bătea pământul sau păretele sau vr‘un lemn de care mă păleam la cap, la mână sau la picior, zicând; „Na, na!“ şi îndată îmi trecea durerea.

Când vuia în sobă tăciunele aprins, care se zice că face a vânt şi vreme rea, sau când ţiuia tăciunele, despre care se zice că te vorbeşte cine-va de rău, mama îl mustra acolo în vatra focului, şi-l buchisa cu cleştele, să se mai potolească duşmanul. Şi mai mult de cât atâta: o leacă de, nu-i veneà mamei la socoteală căutătura mea, îndată pregătea cu degetul îmbălat, puţină tină din colbul adunat pe opsasul încălţării, ori mai în grabă lua funingene dela gura sobei, zicând: „Cum nu se dioache călcâiul sau gura sobei, aşa să nu mi se dioache copilaşul!“ Şi-mi făcea apoi câte un benghiu boghet în frunte, ca să nu-şi prăpădească odorul!... Şi altele multe încă făcea...

Aşa erà mama în vremea copilăriei mele, plină de minunăţii, pe cât mi-aduc aminte; şi-mi aduc bine aminte, căci braţele ei m'au legănat,când îi sugeam ţâţa cea dulce şi mă alintam la sânu-i gângurind şi uitându-mă în ochii ei cu drag! Şi sânge din sângele ei, şi carne din carnea ei am împrumutat; şi a vorbi dela dânsa am învăţat, iar înţelepciunea dela Dumnezeu, când vine vremea de a pricepe omul ce-i bine şi ce-i rău.

* * *

Dar când auzeam de legănat copilul, nu ştiu cum îmi venea! căci tocmai pe mine căzuse păcatul să fiu mai mare între fraţi. Insă ce era să faci, când te roagă mama? Dar în ziua aceia, în care mă rugase ea, erà un senin pe cer, şi aşa de frumos şi de cald afară, că-ţi venea să te scalzi pe uscat, ca găinele. Văzând eu o vreme ca asta, am şparlit-o la baltă, cu gând rău asupra mamei, cât îmi erà de mamă şi de năcăjită. Adevăr spun, căci Dumnezeu de e-asupra! De la o vreme, mama, crezând că-s prin livadă, undeva, iesă afară şi începe a strigà, de da duhul dintr'însa: „Ioane! Ioane! Ioane!“ şi Ion pace! Văzând ea că nu dau răspuns de nicăeri, lasă toate în pământ şi se ia după mine la baltă, unde, ştia că mă duc; şi când colo mă vede tologit cu pielea goală pe năsip, cât mi ţi-i gliganul; apoi, în piciore, ţi-

nând la urechi câte-o lespegioară fierbinte dela soare, cu argint printr'însele, şi aci săream într'un picior, aci în celalt, aci plecam capul în dreapta şi la stânga, spunând cuvintele:

Auraş
Păcuraş
Scoate apă din urechi,
Că ţi-oi da parale vechi;
Şi ţi-oi spăla cofele
Şi ţi-oi bate dobele!

După aceia svârleam pietrele, pe rând, în ştioalna unde măscăldam, una pentru Dumnezeu şi una pentru dracul, — făcând parte dreaptă la amândoi; apoi mai zvârleam câteva de încuiam pe dracul în fundul ştloalnei cu bulbuci la gură şi apoi, huştiuliuc! şi eu în ştioalnă, de-a cufundul, să prind pe dracul de-un picior căci aşa ni era obiceiul să facem la scăldat, de pe când Adam-Babadam. După asta mă mai cufundam de trei ori în rând. pentru Tatăl, Fiul şi Duhul sfânt, şi încă odată pentru Amin. Apoi mă trăgeam încetişor pe-o coastă la marginea bălţii, cât mi ţi-i morunul, şi mă uitam pe furiş cum se joacă apa cu picioru, şele cele mândre ale unor fete ce ghileau pânză în susul meu. Mai frumos lucru nici că se mai poate, cred!

Toate acestea le privia biata mamă, uitată cu mânele subsuoară, cum îi omul năcăjit, de după un dâmb de prund, aproape de mine. Dar eu n'o vedeam pe dânsa, căci eram în treabă. În totului-tot, va fi trecut la mijloc vre-o jumătate de ceas, cât a zăbovit mama acolo, mai vre-o trei patru de cât fugisem deacasă, şi-ar fi trebuit să înceapă a mi se pune soarele drept inimă, după cum se zice, căci erà trecut de amiază. Insă eu, în starea în care mă aflam, fiind cuprins de fericire, uitasem că mai trăesc pe lume! In sfârşit, mama cât era ea de tare de cap. dela o vreme pierde răbdarea şi vine, tiptil, în vârful degetelor, pe la spatele mele, când mă uitam la fete, cum vă spun, îmi le

toate hainele frumuşel de pe mal, şi mă lasă cu pielea goală în baltă zicându-mi cu năduh:

— Ii veni tu acasă, coropcarule, dacă te-a răzbi foamea, ş'apoi atunci vom avea altă vorbă. Şi se tot duce.

Ei, ei, ce-i de făcut Ioane? Fetele dela ghilit, care văzuse asta, numa-şi dau ghiont una alteia şi chicoteau pe socoteala mea de răsună prundul. Iar eu intram în pământ, de ruşine şi cât pe ce să mă înnec, de ciudă ce-mi erà; şi din dragostea cea mare de mai adinioară, îmi venea acum să le strâng de gât, nu altă ceva. Dar vorba ceia: „Poţi opri vântul, apa şi gurile oamenilor?“ Deaceia le-am lăsat şi eu pe fete să râdă, până li s'a duce gura la urechi, şi pândind vreme pe când şăd ele plecate şi dau pânza în apă la ghilit, fac ţuşti! din baltă, şi-o ieu la sănătoasă; şi aşa fugeam de tare pe prund, de săreau pietrele pe cari le stârneam cu picioarele, cât mine de sus. Şi fuga, şi fuga, fără să mă mai uit în urmă, până ce dau între hudiţi, pe drumul care ducea la noi acasă Dar nu merg pe drum, de ruşine să nu întâlnesc vr'un om, ci sar în grădină la Costache, şi merg tupiliş prin popuşoi; apoi într'o hudiţă, în grădină la Trăsnea, şi iar prin popuşoi; şi când aproape să ies din grădină, mă simţesc cânii lui Trăsnea, şi la mine să mă rupă! Ce-i de făcut? Auzisem eu din oameni că dacă vrei să nu te muşte cânii şi să te lese în pace, cum îi vezi că sar la tine, să te tupilezi jos la pământ şi să-i laşi să te latre cât le place, fără să te urneşti din loc, căci ei baf cât bat, şi dela o vreme, te părăsesc şi se duc. Şi adevărat este, căci aşa am scăpat şi eu de cânii lui Trăsnea, atunci când am dat peste păcat cu ei şi ei cu mine. Noroc din cer până'n pământ, că, nu m'a prins meleanul şi haraminul de Trăsnea, care aveà mare ciudă pe mine de când mă zăpsise în grădina lui, la furat mere domneşti şi pere sântilieşti, căci m'ar fi znopit în bătae. Şi apoi numai asta mi-ar fi mai trebuit acum, cât eram de pricopsit! In sfârşit după ce m'aŭ lăsat cânii lui Trăsnea în pace, cum v'am spus, am

sărit în răspântenele unui drum, de acolo în grădină la noi şi atunci mi s'a părut că mă aflu în sânul lui Dumnezeu. Şi merg eu acum fără păsare prin popuşoi până în dreptul ogrăzii şi mă uit printre gard, şi văd pe mama cum se dă în vânt după trebi când în casă, când afară; şi-mi erà mai mare mila de dânsa, dar şi de pântecele meu cel stocit de apă încă îmi era milă. Vorba ceea: „Milă mi-i de tine, dar de mine mi se rupe inima de milă ce-mi este." Şi ne mai putând suferi foamea, încep a mormăi ugilit printre gard: „Mămucă, iacătă-mă-s". Ş'odată sar în ogradă, mă înfăţoşez dinaintea mamei aşa chipos, cum eram, îi apuc mâna cu sâla, o sărut, şi zic, scâncind: „Mamă, bate-mă, ucide-mă, spânzură-mă, fă ce ştii cu mine; numai dă-mi ceva de mâncare, că mor de foame"! Vorba ceea: „Golătatea înconjură, iar foamea dă de-a dreptul". Ea atunci, cum îi mama cu bunătate, se uită galeş la mine şi zice oftând:

— Bine-ţi şede, coşcogeme coblizan să umbli lela pe drumuri, în halul acesta, şi să mă laşi tocmai la vremea asta fără leac de ajutor! Hai de mănâncă, dar să ştii, mi te-ai lehămetit dela inimă; doar să te porţi de acum tare bine, să mai fiu ceeaçe am fost pentru tine: dar nu ştiu, zău!

Şi scurtă vorba, văzând că m'am pus rău cu mama, îi giuruesc eu că ce-am făcut n'oi mai face; apoi umblu tot cu binişorul pe lângă dânsa, şi nu ies din cuvântul ei afară, nici cu fapta, nici cu vorba: „căci vorba dulce mult aduce; la trebi-s hărnicuţ cât se poate; derdicam şi măturam prin casă, ca o fată mare, de n'avea mama grijă când se ducea undeva. Şi într'o zi o văd că mă sărută şi-mi zice cu blândeţă:

— Dumnezeu să te înzilească, Ionică, dragul mamei, şi să-ţi dea toate darurile sale cele bogate, dacă te-i purtà cum văd că te porţi de-o bucată de vreme încoace!

Atunci eu pe loc am început a plânge şi bucuria mea n'a fost proastă. Şi mai multă mustrare am simţit în cugetul meu,

decât ori când. Şi de m'ar fi bătut mama cu toate gardurile şi m'ar fi izgonit dela casă, ca pe un străin, tot n'aşi fi rămas aşa de umilit în faţa ei, ca atunci când m'a luat cu binişorul. Şi să nu credeţi că nu mi-am ţinut cuvântul de Joi până mai de-apoi pentrucă aşa am fost eu, răbdător şi statornic la vorbă în felul meu; şi nu că mă laud, căci lauda-i faţă: prin somn nu ceream de mâncare; dacă mă sculam, nu mai aşteptam să-mi dee alţii: şi când erà de făcut ceva treabă, o cam răream de pe-acasă. Ş'apoi mai aveam şi alte bunuri: când mă lua cineva cu răul, puţină treabă făcea cu mine; când mă lua cu binişorul, nici atâta; iar când mă lăsa de capul meu, făceam câte-o drăguţă de de trebuşoară, ca aceea, de nici Sfânta Nastasia, izbăvitoarea de otravă, nu era în stare a o desface cu tot meşteşugul ei. Povestea ceea: „Un nebun aruncă o piatră în baltă, şi zece cuminţi n'o pot scoate".

In sfârşit, ce mai atâta vorbă pentru nimica toată? Ia, am fost şi eu, în lumea asta, un boţ cu ochi, o bucată de humă însufleţită, din Humuleşti, care nici frumos până la douăzeci de ani, nici cuminte până la treizeci şi nici bogat până la patruzeci nu m'am făcut. Dar şi sărac ca în anul acesta, ca în anul trecut şi ca de când sunt, niciodată n'am fost!

* * *

Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos curgătoare şi limpede ca cristalul, în care se oglindeşte cu mâhnire Cetatea Neamţului, de atâtea veacuri! Dragi-mi erau tata şi mama, fraţii şi surorile şi băeţii satului, tovarăşii mei din copilărie, cu cari în zile geroase de iarnă, mă desfătam pe ghiaţă şi la săniuş; iar vara în zile frumoase de sărbători, cântând şi chiuind, cutrieram dumbrăvile şi luncile umbroase, prundul cu ştioalnele, ţarinile cu holdele, câmpul cu florile şi mândrele dealuri, de după care-mi zâmbiau zorile în zburdalnica vârstă a tinereţei! De piatră de-ai fi fost şi nu se putea să nu-ţi salte inima de bucurie, când auziai

une-ori, în puterea nopţei, pe Mihai Scripcariul din Humuleşti, umblând tot satul c'o droae de flăcăi după dânsul şi cântând:

„Frunză verde de cicoare,
Astă noapte pe răcoare
Cântà o privighetoare
Cu viersul de fată mare;
Și cântà cu glas duios,
De picau frunzele jos;
Și cântà cu glas subţire,
Pentru-a noastră despărţire,
Si ofta și ciripea,
Inima de ţi-o rupea".

I. Creangă 1837-1889

din „Amintiri din copilărie".

STATISTICĂ.

De curând s'a publicat sub auspiciile biuroului central statistic din Statele-Unite nord-americane, o notiţă statistică foarte curioasă şi plină de învăţăminte. Se ştie că statistica este o faclă care luminează ştiinţele sociale, şi se mai ştie cât sunt de elocvente cifrele.

Iată ce ne spune ilustrul statistic Bob Shmecker, în notiţa de care vorbim:

„Am calculat după îndelungate experienţe şi notiţe personale,-eu, în interesul ştiinţei, iau parte la toate turburările de stradă-şi am ajuns a stabili următoarele".

„La orice revoluţie sau turburare ia parte acelaş public care ia parte la luminaţie, la paradă sau la foc, şi adică: barbaţi, femei, copii de ambele sexuri.

Calculaţi pe vârstă ne dă la 1000:

Majori	515
Minori	485

Calculaţi pe anii vârstii:

Purtaţi în braţe sau mai mici de 7 ani	135
Dela 7 la 10 ani	200
„ 10 „ 21 „	150
„ 21 „ 45 „	350
„ 45 „ 75 „	150
„ 75 „ 85 „	14
„ 85 „ 100 „	1

Calculaţi pe motivele care-i mână în învălmăşeală:

Din curiozitate artistică	50

„ „ critică 15
„ „ pură 230
„ instincte 450
„ convingerea altora 250
„ „ proprie 5
După starea de conştiinţă:
Pot răspunde pentru ce-au luat parte la mişcare . 250
Nu pot răspunde 750
Dintre cei 250 dintăiu:
Pot răspunde,
In mod fantazist 120
„ „ naiv 120,5
„ „ plauzibil 0.5
Din capetele sparte, calculate pe 100 sunt;
Nevinovate 75
Vinovate inconştient 24
„ conştient 1
In privinţa rezultatelor unei mişcări populare, calculat pe un milion de suflete avem:
Câţi folosesc direct 100
„ „ indirect 100
Restul până la un milion păgubesc.
In adevăr statistica e plină de învăţăminte!

I. L. Caragiale 1853-1912

din Schiţe Vol. II.

METAMORFOZA

— Lino,—zice domnul, întinzând slujnicei o piesă de cinci lei,—eu te-am sunat. Na, du-te la tutungerie... Ș'ii unde e tutungeria?

Lina se gândește. Nu prea știe. Domnul explică:

— In târg... peste drum de cofetăria aia marea...

Lina și-a adus aminte și face „aha..."

— Să te duci acolo și să-mi cumperi un pachet de țigări Intim-club. In-tim-club.

Și fiindcă Lina abia de trei zile e venită dela țară, domnul o întreabă:

— O să ții minte, ori să-ți scriu pe hârtie?

Dar Lina vrea să dovedească domnului că e fată deșteaptă. Nu primește să-i scrie:

— Las', că țin minte. Zic până acolo: intinclup.

Și se duce în odaia slugilor să-și pue basmaua în cap, că nu face să se ducă în târg cu capul gol. Pe când se gătește în oglindă, îi pare rău că n'a îndrăznit să ceară cucoanei,să-i dea șapte lei din leafă, ca să-și ia o pereche de pantofi... dar mâne dimineață neapărat o să-i ceară ....șade rău cu picioarele goale... jupâneasă la boeri... șapte lei nu e lucru mare...

Și Lina pleacă zicând până la poartă:

— Intinplug... intînplug... intinplug...

Când deschide poarta, dă cu ochii de un cal bălan, care de vre-o două zile umblă singur de pripas p'aici pe uliță. Ieri, fiind poarta deschisă, a intrat în grădină și s'a supărat domnul foc, că i-a stricat niște flori.

„Al cui naiba o fi?“ se gândeşte Lina, uitându-se în dreapta şi în stânga; şi nevăzând pe nimeni, pune mâna pe o piatră şi-l goneşte: „diii! gloabă, mânca-te-ar lupii!“ Apoi după ce calul s'a depărtat, se întoarce şi o porneşte spre târg, zicând cu grijă, ca să nu uite:

— Itimpliu... itimpliu... itimpliu...

In colţul uliţei, la Mihaiescu, lucrează nişte zidari la soclul casei. Unul dintre ei, văzând-o trecând, îi zice cu bunătate, făcând cu ochiul tovarăşilor:

— Dragă, ţi s'a descheiat pantoful.

E de crezut că Lina ar fi primit mai bucuros o palmă, decât această batjocură, care o arde la inimă. Aşa se explică violenţa răspunsului ei, din care nu se poate transcrie decât sfârşitul: „Bată-te Dumnezeu de pârlit, că nu-ţi vezi de treabă!“ Dar aducându-şi aminte de ţigările domnului, pe când zidarii râd de se prăpădesc, Lina grăbeşte pasul zicând mereu în gând:

— Inplintiu... iplintiu... iplintiu ..

Când să treacă prin dreptul hanului lui Taşcu, iese în goana mare din gang, fără veste, un poştalion mânat de un băetan. Ca prin minune scapă Lina necălcată şi tot băiatul întâiu cu gura mare:

— Chioara naibi!

N'are dreptate Lina să se indigneze? Cum era să vadă ea prin zid că iese el prin gang? Aşa se iese din gang? în goana mare?

— Ptiu! trăsni-te-ar Dumnezeu şi Maica Precista de nebun — zice ea ca încheere şi pleacă explicând unei femei cum era cât p'aci s'o omoare.

Femeia povesteşte că tocmai, dar tocmai aşa i s'a întâmplat şi ei săptămâna trecută „tot cu ticălosul ăsta de băiat“; da încă ea de spaimă a scăpat din mână un clondir care s'a făcut ţăndări; că şi pe madama lui Iosif finichigiul era s'o omoare într'o zi...

lacă şi tutungeria. Lina, care în tot timpul cât i-a povestit femeia păţania ei şi a lui madam Iosif, n'a încetat de a repeta în gând cu mare sfinţenie numele ţigărilor, intră cu încredere şi, întinzând piesa de 5 lei, cere deslușit:

— Să-mi dai un pachet de tutun iflingiu.

— De care? întrebă tutungiul întinzând urechea peste tejghea.

Lina văândn-l bătrân crede că e şi surd şi-i strigă:

— Tutun iflingiu.

Tutungiul se uită la ea cu băgare de seamă. Nu cumva e nebună?

Apoi ii impinge piesa indărăt:

— Nu se găseşte.

Dar Lina stărue şi crezând că tot n'a princeput, îi silabiseşte răcnind:

— Tu-tun i flin-giu.

Tutungiul scos din răbdări strigă şi el:

— N'auzi că nu e? Eşi afară! Ce ţipi aşa?

Lina se intoarce repede acasă pe altă uliţă ca să nu mai dea ochi cu zidarii. Ajunsă în odae, intinde banii şi zice domnului cu un accent de mare părere de rău:

— Nu mai are.

— Cum nu mai are? Intrebă domnul mirat. Cum ai cerut?

— Aşa cum mi-ai spus dumneata: tutun aflangiu.

I. Brătescu-Voineşti

din „Intuneric şi Lumină".

MICROBUL.

Patru copiști aveà cancelaria parchetului Curții: trei bacalaureați și anume: Lipescu „Nababul", numit așa pentru că era foarte bogat; Tomaidi, zis și „Grecușorul"; Ionescu, supranumit „Musicus", pentru că aveà darul de a cânta frumos, și, în sfârșit, un nebacalaureat, Iorgu Popescu, poreclit „Microbul".

Gălbineala feței acestuia din urmă, îi câștigase din partea lui Tomaide porecla de „floarea dovleacului", iar micimea și urețenia lui, făcuseră pe Nababul să-i zică într'o zi „Microbul"; și pentru că acest nume aveà, pe lângă asemănarea cu dânsul, și meritul actualității, așa-i rămase porecla. Trebue recunoscut Nababului că aveà talent la născocirea poreclelor căci în adevăr nu s'ar fi putut găsi una mai nimerită pentru Iorgu Popescu, strâmb și prăpădit cum era.

Musicus, căruia îi plăcea latinească și care susținea că ar fi descoperit uneori în ochii lui Iorgu Popescu o lumină blândă și tristă, propusese într'un rând să i se complecteze numele în „Microbus melancholicus"; dar această moțiune a fost respinsă după stăruințele Nababului care nu voia să-și micșoreze meritul originalității printr'o colaborațiune.

Vârsta Microbului erà, pentru ceì trei studenți în drept obiectul unei perpetue controverse.

Tomaidi, întemeindu-se pe lipsa de musteață, pe pipernicia trupului și pe ascuțimea vocii, susținea că are cel mult cincisprezece ani; iar disproporția dintre cap și trup, crețurile de pe frunte și de lângă ochi, seriozitatea și mai ales oboseala zugrăvită pe întregul lui chip, erau cuvintele cari făceau pe Nababul și pe

Misicus să pledeze pentru părerea că are cel puţin treizeci.

Acum, este adevărat, că Microbul venea la nouă dimineaţa şi ieşea la şase după amiaz, pe când ceilalţi veneau la unsprezece şi ieşeau la trei: este adevărat că lucră mai mult şi mai bine decât toţi: este adevărat că fără dânsul lucrările cancelariei n'ar fi putut fi la zi: dar aceste consideraţiuni erau de o prea mică importanţă, pentru a-l fi putut pune la adăpostul batjocorii veselilor săi colegi. Şi apoi „micile lor glume" erau atât de hazlii, în cât nici chiar şeful cancelarii nu se putea împiedeca de a lua parte la veselia lor.

Cum era binioară să se stăpânească de râs, când îl vedea căutând cu disperare, prin buzunare, pe sub masă, pe sub dosare cheia de la sertarul mesei, în care îi era închis dejunul, o bucată de păne şi o uscătură oarecare? Faptul că Microbului îi era ruşine să mărturisească ce avea in sertarul mesei, îl împiedeca să spue ce caută, cu toate desele întrebări ale Nababului' în buzunarul căruia eră cheia. Si asa dejunul i se amâna în totdeauna, până când din întâmplare, Musicus, ajutându-i la căutat, găsea o chee printre hârtiile de pe masă.

— Dacă esti prost si nu stii să cauti.

Cum eră să nu râdă când s'a lăsat Microbul de tutun si când ceilalţi îi trimeteau rotocoale de fum, care-l faceau să înghită în sec si „să-i vie ameţeli", cum zicea el, rugându-se să-l lase în pace? Scena cea mai frumoasă era când se întorcea cu banii dela Finanţe. Atunci să-i fi văzut râzând cu lacrimi, când îl vedeau întrând pe uşă speriat, parcă'l urmărea cineva, în mâna dreaptă ţinând strâns pachetul cu hârtii şi cu mâna stângă peste buzunarul cu argint.

Tomaidi învăţase să-l imiteze de minune: şi adesea auziai pe Misicus:

— Tomaidi, ia fă pe Microbul, întorcându-se dela Minister.

Tomaidi îşi ia pălăria şi ese, cerând mai întăi scuze, pentru faptul că nici hainele, nici pălăria lui, nu au „acea înfăţişare

ce respectabilă bătrânețe a hainelor și pălăriei Microbului „Apoi deodată deschide ușa cu zgomot, întră speriat, parcă l-ar urmări cineva, cu mâna dreaptă ținând strâns un pachet cu hârtie, iar cu stânga peste buzunarul pantalonilor. Vine până la masa șefului.., pune hârtiile jos .. scoate banii din buzunar, tot timpul cu capul aplecat spre dreapta, tot timpul tremurând. Incepe să numere... se încurcă... Incepe iar.., iar se încurcă... îi cade pălăria... se întoarce repede la dreapta, crezând că vrea să-l fure cineva... se necăjește că-i lipsește o hârtie, pe care o găsește sub un dosar. .

— Bravo! bravo, Tomaidi! admirabil!

Iar Tomaidi, ca să complecteze scena, imită și pe Lipescu. Se face că primește din mâna microbului patru hârtii, pe care le apucă cu două degete la un colț, suflă peste ele și le scutură cu bobârnacul.

— Bravo, Tomaidi, admirabil!

* * *

Atitudinea celor trei copiști bacalaureați față cu colegul lor nu trebue să suprindă pe nimeni. Fenomene analoage se observă și la câni. Cățelul cel mai mic, dacă trece țanțoș și isteț este lăsàt să-și urmeze drumul în pace; îndată ce însă va călca umilit, strecurându-se pe lângă zid, și căutând să treacă nevăzut, este înhățat și hărțuit până la sânge. Iar dacă și câinii se poartă așa cu cei slabi, cum erau să se poarte altfel acești trei tineri, care nu erau decât oameni și încă bacalaureați cu Microbul, care toată vremea parcă era rebegit de frig, parcă vrea să treacă nebăgat de seamă, parcă se ferea să nu-l lovească cineva în cap.

* * *

— Priviți Domniior, zice Tomaidi cu un ton profesoral, profitând de un moment în care Șeful cancelariei lipsește, și ținând cu cleștele dela sobă un șoșon. „Aceasta este o piesă de cea mai mare însemnătate. Unii din dumneavostră vor crede, poate că este o cutie veche de sardele; alții vor crede că sunt rămășițele „unei serviete de advocați; alții; Ei bine, nu, domnilor! Aci în

faţa dumneavoastră, aveţi unul din şoşonii cu care Anibal, pe o iarnă viforoasă, a trecut Alpii, înaintând spre Roma".

— Microbule, adaugă Musicus, du-i lui Tocilescu. Imbogăţeşti muzeul naţional şi te îmbogăţeşti şi pe tine.

Cine râde cu zgomot, răsturnându-se în scaune?

Bacalaureaţii. Cine e suprins în picioare de Procurorul General? Microbul, care se dusese să-şi ia şoşonul rămas în mijlocul odăii.

— Ce este asta? Ce e aici? Cârciumă? Şi procurorul vorbeşte cu o iuţeală ameţitoare.

— D ..d ..domn...

— Nu vreau să ştiu nim'c. Atâta lipsă de cuviinţă pentru localul în care te găseşti nu s'a mai văzut. Te anunţ că a doua oară când te-oi mai prinde făcând zgomot aici lângă cabinetul meu, te dau afară imediat.

Şi, silabisind încă odată cuvântul „imediat", procurorul reintră în cabinetul său, trântind uşa.

— Aşa-ţi trebue, Microbule, dacă nu stai la un loc.

* * *

— A doua oară s'a întâmplat peste câteva zile.

— Domnule, zice Nababul, nu mi-ar fi necaz; dar după ce e urât, mai e şi posac. Parcă i s'a înecat corăbiile cu sacâz".

Microbul îşi ridică fruntea plecată peste un rechizitor şi privindu-l ţintă în ochi:

— Domnule Lipescu, lasă-mă, te rog, în pace. Eu nu-ţ spui dimitale nimic, niciodată.

Sunt întrerupţi de un procuror de secţie, care trece în cabinetul procurorului general.

Microbul începe iar să scrie, dar azi e o zi nenorocită; Nababul nu-l lasă.

— Păi atât ţi-ar mai lipsi, să-mi spui ceva şi apoi ai vedea tu.

Microbul își lasă condeiul jos și-l privește tremurând. Neapărat, azi trebue să fie o zi nenorocită, de nu poate fi rabdator.

Musicus propune să fie botezat „Microbus furiosus". Și ei incep să râdă și râsul e boală lipicioasă: se ia dela unul la altul —dela unul la altul până la aprodul cancelariei, care râde lânga ușă, ca prostul, cu mânele peste gură.

El își ia iar condeiul și scrie.

— Tomaidi, uite-te bine la el. Să știi să ni-l faci când ți-om cere pe Microbus furiosus. Ei bată-te să te bată! Zi, ai și turii dumneata? Bromură de potasă. Ori n'ai cu ce! Vin deseară la mine să-ți dau parale și o sa profit de ocazie ca să-ți dăruesc și o cravată pembe, să te mai deschizi la față.

— „Domnule, lasă-mă în pace", strigă Microbul, ridicându-și capul.

Nu e o picătură de sânge în fața lui, nici în buzele lui tremurătoare. Tot e dus la inimă, ale cărei zvâcnituri se simt în masa de care stă rezemat cu pieptul.

Dar e scris într'o carte, din care nu se poate șterge nici o literă, că azi e sorocit sfârșitul.

Haide, Nababule, supără-te de acest ton amenințător pe care nu i-l cunoșteai. Dă-i înainte.

— „Stârpitură, îi fi amorezat de ești așa țâfnos?".

Foarte bine 1 Mai caută; trebue să mai știi și altele.

— „Misicus, teoria care o citeam. Desigur unul din părinți a fost beat în momentul concepțiunii".

Așa!...

Și acum zadarnic te incerci, Microbule, să-ți iei condeiul picat din mână.

El îl ia, dar în loc să scrie, spintecă cu el de sus până jos hârtia dinnaintea lui și ridicându-se în picioarc strigă:

— Ticălosule!

Ușa cabinetului se deschide, întră procurorul general și alți doi procurori de secție. Microbul pune mâna pe călimări, le

ridică, răspândind cerneala peste masă şi peste hainele unuia din procurori, şi le aruncă din toate puterile....

Călimările trec pe lângă capul Nababului şi izbind zidul se fac ţănduri... El se repede de la locul lui... se împiedică de un scaun şi cade, se ridică şi urmăreşte pe Nabab.. Unul din procurori îl prinde, dar el se zbate... îşi rupe haina şi strigă... şi înjură cu ochii turburi şi rătăciţi.

Apoi, când ultimul rest de putere s'a dus, cade moale ca o cârpă, cu glasul stins:

— „Nu ştiu ce mă doare.. Nu ştiu ce mă doare".

* * *

Insoţit de câţiva prieteni, Misicus mergea la Luther, să joace popici, Ajunşi pe podul care trece peste linia ferată şi fiind seară se opresc câtva ca să privească aspectul încântător al gării.

Sute de lumini de toate culorile: aici în apropiere perechi-perechi de ochi mari roşii; mai încolo alte lumini mai mici-şi verzi şi galbene-care se apropie se depărtează, se încrucişează, mişcându-se necontenit; iar colo în fund un lanţ de stele mici şi dese. Nu e pe tot cerul o constelaţie mai frumoasă.

Dar de cealaltă parte a podului o umbră stă rezemată de parapet. O femee? Musicus de apropie s'o vadă...

— „Haide. Nu mai vii? Ii strigă de jos prietenii, cari s'au scoborât.

— „Duceţi-vă înainte. Vă ajung", le răspunde el, deodată încremenit. Nu era o femee; era Microbul fără pălărie, fără cravată, cu ochii pironiţi spre o lumină care se apropia.

— „Ce ai? Ce cauţi p'aici?".

— „Ce am? Vrei sa ştii ce am? Vino să-ţi arăt ce am".

Apucându-l de mână coboară scara. Şi Misicus se lasă să fie târât. O clipă îi trece prin minte bănuiala că vrea să-l atragă într'o cursă şi să-şi răsbune: dar nu se poate opri de a urma, mânat de o putere nepricepută.

O uliţă la stânga, o uliţă la dreapta şi se opresc în faţa unei case mici, frumoase şi curate, cu o grădiniţă în faţă, neavând nici o infăţişare de înrudire cu Microbul.

O intrare strâmtă care servă şi drept bucătărie. La stânga o odăiţă mică abia luminată, la dreapta o altă odae mai măricică, în care sunt trei fetiţe, cea mai mare de zece ani.

Într'un pat o femee paralitică, prăpădită, care cum îi vede începe a plânge:

— D... de ce l.. l. . au dat afară? Spune-le domnişorule, să vie să mă omoare. Să vie acum...".

Intrebaţi pe musicus ce a făcut când a aflat, că erau surorile şi mama Microbului, de care el îngrijea singur, scriind copii, până la ziuă, ca un rob, la lampa din odaia vecină?

Intrebaţi pe Musicus, cum erau şoşonii Microbului în acea seară? L-a trimis cu ei la muzeu?

Ori,—văzând că Microbul în loc să pue mâna pe un cuţit şi să l omoare, plângea în tăcere cu capul rezemat de o sobă rece, a îngenunchiat el lângă pat şi a luat să sărute mâna bătrânei paralitice?

I. Brătescu-Voineşti

din „In lumea dreptăţii".

PRIMĂVARA.

Intr' adevăr, dela 1845 mi se pare cam mult... zicea Domnița, așezându-se friguroasă dinaintea focului,—(căci afară o sloată furtunoasă de April amesteca cerul cu pământul). Ce voiți? era în alt veac, în altă zodie a vieții... (Și bătrâna, în jâlț, se învăli bine cu cațaveica-i veche de samur; apoi zâmbi). Nici părinții voștri încă nu veniseră pe lume,— și era în vremea când trăeau boerii cei cu bărbi mari și anteree lungi, purtați de subsuori de robi țigani...

E foarte de mult, foarte de mult,— șopti ea c'o intonație stânsă.

Eu eram pe-atuncea un drăcușor de șaptesprezece ani. Eram subțirică, iute și neastampărată ca argintul viu, c'un năsușor obraznic și cu ochi iscoditori. In iarna anului acelui eșisem în lume pela baluri și serate, ascultasem la teatru întăia oară cântăreți italieni și franțuji, mă înfățișase tata, care erà boer din protipendadă, chiar la curte, la adunările de sară ale lui Vodă Mihai Sturza. Nu eram de loc sfioasă Mademoiselle Bayard, care fusese șapte ani profesoara mea mă pusese în legătură cu toată biblioteca ei ascunsă intr'un cufăr mare Citisem pe Chateaubriand și puteam privi c'un zâmbet asupra lumii Profesora și prietena mea mă învățase să cunosc și ridicolele societății în care intram, lenea orientală, ignoranța și lipsa desăvârșită de cavalerism. Nu-i vorbă și tatăl meu, și mama și frații mei făceau parte din societatea aceasta: îmi părea foarte rău dar îi plângeam sincer și mă credeam superioară tuturor. Admiram mai de grabă pe bandiții și diavolii din operetele pe cari le aduceau slugile boerilor de peacasă

Nu mă puteam împăca cu nimeni. O cucoană bătrână, care lega şi deslega căsniciile, mă găsi într'un rând singurică şi încercă să-mi vorbească cu nişte laude groaznice despre feciorul postelnicului Canta. Eu m'am uitat la dânsa c'o adâncă seriozitate: „Cucoană Aretie, i-am zis, făt-frumosul dumitale are nasul prea lung... Afară de asta, babaca şi neneaca, de-or vrea să mă mărite, au să hotărască ei şi au să-mi bată din picior: aşa-i la noi obiceiul. Dar eu îţi spun că nici cu post, nici cu bătae, n'am să mă mărit; eu am să-mi aleg soţ după voia şi placul meu!.. Cucoana Aretia şi-a pocnit palmele una de alta, a holbat ochii mari, i-a râdicat la cer, apoi i-a coborât şi s'a uitat la mine ca ca la o dihanie. Dar eu o priveam ţintă şi râdeam fără ruşine şi cuviinţă: ceiace văzând dumneaei, s'a şi dus mormăind împotriva „răutăţilor şi ghiavolilor din ziua de azi...

Despre acelaşi fecior al postelnicului a încercat să-mi vorbească şi mama. Dar eu pentru mama. n'aveam dragoste, căci până la zece ani crescusem cu roabele ţigance şi pe urmă cu franţuzoaica mea cea deşteaptă şi bună. Ii spusei şi mamei curat că în inima mea încă nu-i scris nimica în privinţa asta. Atunci se înfăţişă înaintea mea barba cea lungă şi căruntă a tatei şi sprincenele lui cele aprig încruntate. Tata începu a-mi spune „psihi-mu“, şi-mi ţinu un logos, parcă ar fi fost în divan. Dar şi tata îmi era străin: până la zece ani aşi putea spune că nici nu-l văzuzem.

„Ce vrei tată? l-am întrebat eu simplu. Zici că mi-a venit vremea. Vrei să mă mărit?..

— Eu nu vreau să te silesc, drăguţă, zise tata. Dar tu nu te-ai gândit încă la asta?

— Nu.

— Atuncea află că ne-am gândit noi.

— Da, zisei eu încet, dar eu n'aşi vrea să mă însoţesc ca roabele din curte, după porunca stăpânului...

— Aşa? şi de unde mă rog ai răsărit mătăluţă cu aşa vorbe?.. Cum văd eu, te-a stricat franţuşca!

— Tătuţă, isbucnii eu deodată cu pornire—franţuşca m'a învăţat să cuget şi să fiu mai bună şi mai nobilă de cât alţii. N'o ţinea de rău. Mi-a fost ca o mamă!

— Hm! făcu bătrânul. Am înţeles eu că tu eşti ca un tacâm de porţelan, de modă nouă: dacă-l loveşti se sfarmă.

Te las deocamdată în pace,—ş'ai să tă cuminţeşti tu cu vremea...

— Tată! am strigat eu cu bucurie, zărind o lumină de duioşie în ochii lui. Am uitat să-ţi spun că feciorul postelnicului are nasul prea lung.

— Aşa ai spus şi cucoanei Aretia, şerpoaică ce eşti!..

Dintre toţi câţi mă împresurau, tot tata era om mai subţire şi începea să mă înţeleagă. De altfel el era şi cărturar bun, şi'n raftul dela căpătâiul lui am găsit o revistă cu stihuri nouă care m'au mişcat: era oda anului 1840:

„Să stăpânim durerea care pe om supune,
Să aşteptăm în pace al soartei ajutor"..,

Tot între hârţoagele lui am găsit Doinele şi Lăcrămioarele, scrise de mână, cu chirilice. Pe urmă am aflat că aceste stihuri frumoase şi uşoare erau alcătuite de un boer tânăr, feciorul vornicului Alexandri. Nu ştiu dacă voi vă mai aduceţi aminte de unele bucăţi, eu însă de-atuncea ştiu pe de rost balada aceia care începe aşa:

Sus în deal, la mânăstire
Plânge sora 'ntr'o grădină,
Plânge noaptea şi suspină
Dup'a lumii fericire...

Povestea aceasta cu sora şi hoţul, şi altele, mă fermecau: erau cele dintâi versuri dulci în limba pe care o învăţasem dela dădacele mele.

Asta eram eu, în anul de care vă vorbesc. O fetiţă îndrăsneaţă, neînduplecată, puţin iubită, visătoare. — Primăvara în

sărbătorile Paştilor, tata ne-a strămutat la moşia lui din valea Moldovei: la Lunca-Mare. Ş'acolo s'a întâmplat ce vreau să vă povestesc. Nu e o întâmplare, e mai mult o senzaţie, e venirea primăverii în cel dintâi an al visurilor.

Altă primăvară, până în vremea aceasta, nici nu observasem. Toate ale naturei trecuse monotone şi cenuşii în anii copilăriei. Acuma, deodată băgai de seamă că se întinde o pajişte verde în preajma curţii boereşti, — şi după pajiştea aceia verde, pădurea străveche, care după cât spuneau slujitorii, mergea una, nestricată, până în munte.

La Florii, mâţişorii sălciilor se deschiseră şi în jurul lor începură a bâzâi albinele., Grădinele erau încă întunecoase, mugurii abia începeau să plesnească; numai sălciile revărsau în toate părţile plete verzi-gălbii. Şesurile abureau şi puneau între zare şi curtea noastră o pâclă tainică după care se ascundeau parcă umbrele basmelor, Soarele şi vântul de primăvară aveau ceva arzător. Sara mă ustura pielea feţei şi mă durea capul. Primăvara încet-încet punea stăpânire pe tot ce se afla în jurumi, numai îmi părea ciudat că muntele era alb de omăt şi'n zilele limpezi, culmi e Pleşului se zugrăveau puternic pe cer şi păreau foarte apropiate. — Mă plimbam pe marginea pădurii şi frunzele vechi foşneau. Alunii, cornii ulmii şi mesteacănii înfloriseră şi se scuturau, — pe când mugurii cireşilor sălbatici crăpau şi arătau, ca stropituri de fulgi, flori nouă. Prin frunze vechi, viorele ca cerul şi toporaşi violeţi, şi galbena ciuboţica cucului şi mierea ursului, — răzbătuseră. Toate floricelele acestea nu ştiu de ce mi se păreau mirate, ca şi mine. — Umblam încet, le priveam, nu îndrăzneam să le rup. Deasupra lor în ramuri, sfătuiau vesel şi gălăgios păsărele mărunte: nu fugeau la apropierea mea. Atunci am văzut întâia oară şi o epuroaică cu pui supt o tufă de alun, într'un covru de muşchi. Ş'am mai văzut întâia oară, în amurg, ş'un căprior salbatic: eşise în poiană, la margine, şi se uita spre câmpie. Stam neclintită şi-l priveam;

sta și el neclintit, cu capul în cele din urmă luciri de soare. Cornițele nouă, necurățite, erau îmbrăcate încă în pielicica lor cenușie. Erà așa de gingaș și-i luceau luminele mari, negre, ale ochilor. Deodată și-a întors capul spre mine; m'a privit îndelung, am făcut o mișcare, a tresărit el, am închis o clipă ochii; și când i-am deschis, — sălbătăciunea dispăruse fără sgomot, ca o fantasmă.

Cea dintai primăvară a vieții mele! Toate erau nouă: cerul curat, câmpia îmbibată încă de mustul omătului, codrul tainic, apa neliniștitei Moldove, muntele albastru îmi intrau în ochi toate culorile lumii; simțeam în nări și'n suflet mirezme jilave și ascuțite. Această primă impresie, această renaștere curioasă, a rămas totdeauna dormind în ființa mea. De multe ori amintirea e așa de puternică, încât după atâția ani se ridică în mine viziunea desăvârșită a lucrurilor, simțesc boarea aceia arzătoare, se trezește până și senzația mirosurilor!

Era într'un cotlon sub pădure, un drumușor care cotea la prisacă. La marginea drumușorului înflorise porumbreii. In vălcică se afla un bordeiu, și'n juru-i, în țarc de nuele, știubeele. Când m'apropiam, lătra răgușit un câne, eșea un moșneag cu barba albă în prag,—se auzea zumzetul prisăcii, și simțeam adiind cald spre mine miros de miere și ceară...

Acum ascultați: Intr'o zi, în sărbătorile Paștelor, umblam pe drumuri știute cu țiganca mea Rarița, care mă întovărășea totdeauna. Frunzele moarte dela poala codrului foșneau dulce; frunzișoarele nouă stăteau neclintite deasupra-mi; nu se simțea nici cea mai ușoară tremurare de vânt. Mă oprii lângă o fântână cu cumpănă, la o poiană care se chiamă Poiana Fântânei. Aproape de furca de stejar erà ș'o cruce: pierise cineva de moarte năprasnică și fusese îngropat acolo. Rarița nu știa cine, dar spunea cum că auzise despre o tâlhărie ș'un omor cândva, demult...

Nu-mi era sete, dar spusei Țigăncii:

„Rariţo, scoate o ciutură de apă"...

Fata, naltă şi voinică, puse mâna pe prăjina lustruită,—dar înainte de a cobori găleata, se opri, trase cu urechea, şi zise tresărind:

„Duduiţă,—auzi?"

In codru. aproape, cineva începuse a cânta din frunză.

„Ce-i Rariţo? întrebai eu. Cine cântă?

— Nu ştiu. duduiţă Despină!"

Tremurul frunzei stătu; un glas, hăulind, începu a suna; pe urmă iar porni a cânta frunza.

Se facu după aceia tăcere.—Ţiganca, atentă, privea prin desime.

„Ce este, Rariţă? Vezi pe cineva? Trebue să fie vre-un om din sat!

— Nu ştiu, nu cred..." îmi răspunse ea în soaptă.

Voia să mai spue ceva; coborâse ciutura până la jumătatea fântânii; deodată lăsă totul. găleata fu zvârlită afară de cumpănă, — şi Ţiganca ţipă înfricoşată:

„Fugi' duduiţă!" Apoi o zbughi pe cărare, pe sub streşina codrului.

Mie nu-mi erà frică. Mă uitai în juru-mi. Văzui chair în marginea poenii, eşit din bunget, un om tânăr. Trebue să fi fost ca de treizeci-de ani. Avea în spate o durdă. cum se spunea pe vremea aceia, adică o puscă cu gura ţevii ca o pâlnie. şi'n mâna dreaptă un baltag . Erà îmbrăcat curat, cu cojocul scurt, ţinut numai pe umeri, cu cămaşă şi iţari. cu chimir plin de felurite alămuri, cu opinci frumos aduse la vârfuri şi cu nojiţele negre de păr de cal înfăşurate des şi strâns până mai sus de gleznă, iar la capetele nojiţelor cu canafuri roşii. In cap avea, puţin pe sprircene, caciulă brumărie. Se uita la mine mirat. Privi o clipă şi'n partea pe unde fugise ţiganca; apoi iarăşi îşi aţinti ochii asupra mea. Nu era om urât; avea obrazul ras ş'o mustaţă scurtă şi tufoasă deasupra buzelor.

Parcă stătu puţin la îndoială; apoi coborî din umbra pădurii şi eşi în lumină, la fântână.

Se opri şi-mi zise: „Noroc bun!“ Ii răspunsei: „Mulţămesc dumitale“...

Il văzui că zâmbeşte. Nu înţelegeam de ce.

„Dumneata eşti fata boerului? mă întrebă el.

— Da, dar de ce mă întrebi?

— Aşa. Nu ţi-i frică să umbli singurică aşa departe de curte?

— Nu. Dar cine eşti dumneata?

— Eu? ia un om. Vin dela munte, şi mă duceam până-n sat...“

Stătu şi se uită lung la mine: avea un zâmbet uimit şi bun: mi-a rămas în cotlonul meu din suflet şi astăzi.—Părea un om blând şi sfios,—şi aşa cum se uita la mine, nu erà urât, vă încredinţez: eu am văzut mulţi oameni în viaţa mea! Ii înţelegeam privirea şi uimirea: căci eram subţire şi frumoasă, şi gingaşă, cum nu văzuse el fată în toţi munţii şi satele lui: şi de astea vă pot încredinţa!

Incepu a râde:

„Vra să zică nu te temi? Da' Ţiganca ştii de ce-a fugit?

— Nu. De ce-a fugit?

— Apoi îi întreba-o şi ţi-a spune ea...“

Poate îndrăzneala şi felul lui de a vorbi ar fi trebuit să mă supere, căci eram obişnuită cu supunerea si respectul oamenilor de rând; cu toate acestea nu mă supăram; înfăţişarea omului meu făcea părcă parte din codru, din poiana şi din primăvara din jur.

„Cu bine!“ zise el cu jumătate de glas şi parcă cu părere de rău. Şi se duse. Apucă pe poteci, se strecură pe sub crengi cu paşi repezi fără zgomot şi dispăru.

Intâlnirea aceasta durase cateva clipe. Rămasă singură mă îndreptai spre curte şi mă gândeam. Acum uşor ajunsesem să

înţeleg că omul cu care stătusem de vorbă era un hoţ; ba, dacă nu mă înşelam, ştiam şi cum îl chiamă dacă era în adevăr hoţ de codru; era unul Dămian, despre care se vorbea adese în sat şi'n casă la noi.—Abia acum simţii frică nebună; Incepui a fugi. Pe urmă mă domolii şi mă liniştii. Nu mai aveam de ce mă teme. Când zării pe Rariţa, care mă aştepta la un colţ de drum, mă prefăcui chiar nepăsătoare. Incepui a râde.

„Vai, duducuţă, tare mi-a mai fost frică.

— Cum? de ce să-ţi fie frică!

— Apoi ştii mata cine era acela?

— Ei şi? cine era? Era un hoţ Ş' apoi!

— Da, duducuţă, era Dămian. Putea să ne omoare!...

— De ce să ne omoare? Nu fii proastă, şi nu spune nimica acasă!"

Rariţa era straşnic de uimită de îndrăzneala mea; iar eu, cugetând înainte la bizara apariţie dela fântână, mă gândeam că într'adevăr n'aveam de ce să mă înfricoşez. O aşa întâlnire nu putea nici într'un caz să aducă grozăvii şi moarte. Omul meu n'avea o înfăţişare de fiară: dimpotrivă.

„Vrasăzică ţu îl ştii, Rariţă!

— Da, duducuţă, îl cunosc. Phii! multe hoţii a mai făcut A pradat o mulţime de curţi. Nu se teme de nimeni! E farmacat!

— Cum?

E farmacat. De el nu se atinge glonţul.

- Aşa? Ş'acuma oare ce face? unde se duce?

— Apoi eu cred, duducuţă, că se duce la Năvrăpeşti.

Acolo zice că are o ibovnică"....

Hm! vrasăzică hoţul... Ei, ce să-i faci? drept să vă spun, mă gândeam la privirea şi la zâmbetul lui, şi-mi părea parcă rău de descoperirea aceasta. Dece-mi părea rău? Nu puteam şti. Acum poate mai de grabă îmi dau samă. Acum înţeleg şi din

ce pricină apariţia lui Dămian la fântână, în lumina, florile şi mirezmele primăverii, mi s'a părut aşa de falnică...

Atuncea, stând singură, cugetam numai la lucruri nedesluşite şi fantastice.

Aşa fel me-a povestit Domniţa noastră despre o simplă senzaţie dintr'o primăvară dela 1845. Ea însăşi atunci, era un zâmbet ş'o floare a primăverii. — Deaceia povestirea ei în jâlţ, dinaintea focului, erà pătrunsă de melaucolie. Acuma erà numai o ruină. — Iar de-atunci s'a şi petrecut din lumea uoastră Domniţa. S'a dus unde au căzut primăverile de odinioră, cu florile, cântecele şi mirezmele lor.

M. Sadoveanu.

MANASSE

dramă în patru acte.

MANASSE. Omul nu trăeşte numai pentru sine: Datoria dintăi a unui copil este să asculte de părinţi.

LELIA. Părinţii să nu ceară ce nu se poate. Şi ascultarea are margini.

MANASSE. Lea! Şi neascultarea are margini. Unde te afii? In ce casă eşti? O fată în casa unui barbat străin! In ce lume era să intri? Cunoşti tu lumea ceea, tu ovreică? In lumea ceea duhul urii se coboară din cer şi arde din pământ şi scapără din ochii oamenilor. Ura nimicitoare, în contra a tot cee ovreiu. Omoară un om, dacă ispăşeşti pacatul, ţi se iartă. Naşte-te ovreiu şi dacă ai fi îngerul lui Dumnezeu, nu, asta nu se iartă. Tu nu ştii. Ai fost crescută în casă, păzită şi ferită de săgeţile otrăvite ale urii. Tu nu ştii cum dor. Dar întreabă-mă pe mine, cercetează cenuşa celor morţi, citeşte pe faţa celor vii, şi când urlă vântul, pleacă-ţi urechia, ascultă bine, şi vei auzi gemete de ovrei. Eu nu stau aci numai ca bunicul tău. Sunt judecătorul tău. Prin gura mea te cheamă tot neamul tău obidit, îţi vorbesc în numele Dumnezeului părinţilor tăi de care vrei să te lepezi.

LELIA. Eu nu mă lepăd de Dumnezul părinţilor mei Un Dumnezeu stăpâneşte şi un soare luceşte peste toţi oamenii, numai că fiecare spune că e Dumnezeul lui şi soarele lui. Cerul ne trimite binele: lumina şi roua şi ploaia roditoare. Ura nu vine din cer. Ura creşte în inimi înguste departe de soare... Zeii sunt buni, oamenii sunt răi... Noi femeile şi mai ales noi femeile ovreice,

trebue să ducem solia iubirii în lume, să ştergem urmele blestemului vechiu care desparte pe oameni.

Când eram copilă, mă luai pe genunchi, bunicule şi-mi spunesi cuvinte înţelepte, izvorâte din adâncul vremurilor. Din gura d-tale, bunicule, am auzit, că ori unde se adună doi oameni buni Dumnezeu este cu ei şi-i binecuvântează, va fi şi cu noi amândoi şi ne va binecuvânta iubirea. Fii bun şi blând cu mine şi d-ta, bunicule.

MANASSE. Bun şi blând! Iţi par rău şi crud. Păsărică sărmană căzută din cuib. Crezi că peste tot e aşa de cald. Nu e cald. Lumea ceea e rece pentru tine. Fiindcă s'a găsit unul care să-ţi vorbească dulce, ai uitat că eşti ovreică. Nu te uita la vorbă. Vorba e iubire, fapta e ură. Copilă rătăcită în bezna nopţii! Vez o licărire şi crezi că e vatra primitoare. Sunt ochi de lup lucind de lăcomie după pradă. Ce crezi că iubeşte el în tine? Mintea ta cea limpede? Inima ta cea bună ovreiască? Nu!

Eşti frumoasă, Lea. Dumuezeu ţi-a dat moştenire frumuseţea mamelor noastre străbune. Aşa de frumoase si de mândre se plimbau reginele noastre pe coastele muntelui Zion. Eşti frumoasă, Lea, pricepe, asta-i! Vrea frumuseţea ta, e lacom de carnea ta, de carne! (ridică pumnii până la înălţimea tâmplelor). Două mii de ani de carne ovreiască şi tot nu s'au săturat! Au scuipat-o, au călcat-o în picioare, au svârlit-o la fiare, au ars-o pe rug şi au pironit-o pe cruce, au chinuit-o în tot felul, iadul pe pământ —şi tot nu e deajuns! Acum încep s'o strice şi cu sărutările lor. Rupe-o de pe tine carnea asta înflorită, rupe, sluţeşte-te (Lelia face o mişcare de groază). Nu, copilă dragă, am păcătuit, Dumnezeu să mă erte. Fii frumoasă Lea, înfloreşte, copilă dragă, cum ai înflorit până acuma; dar scapă-te, scapă-te. Vezi Lea, când zidurile cetăţii cădeau sub loviturile vrăjmaşe, mame ovreice cu pruncii lor se svârleau în foc, numai să scape de duşmani. Tu o ai mai uşor. Pleacă de aice, vino cu mine, vino, scapă-te.

LELIA. Mândre și curate au fost mamele cele ovreice. Cu o mare iubire în suflet, au intrat mai bine de vii în flacări decât să ducă o viață înjosită prin silă și minciună. Binecuvântată este amintirea lor și mie-mi sunt sfinte. Căci și eu îngrozită de înjosire, silă și minciună, era să aleg moartea drept scăpare. Și dacă am fost mai fericită decât ele, și dacă mi-a rămas o poartă deschisă în spre viață—hotărârea nu mi-a fost ușoară. Nimeni nu rupe lesne tainica și sfânta legătură de ascultare și supunere ce-l ține strâns lipit de-ai săi—și mai puțin femeia. Dar cerul care mi-a sădit atotputernica iubire în suflet, și a cărui voce răsună în pieptul fiecărui om, cerul a vorbit și în sânul meu: „Ascultă-te pe tine, acolo-i mântuirea".

MANASSE Cerul? Astfel nu vorbește cerul. (o apucă de braț și-o strânge înaintea statuei Venerii). Uită-te încoace, la uite-te: Eri mi-ar fi fost rușine de batrânețea mea și de tinerețea ta să ți-o arăt. Acuma uită-te. Iată de unde vine vocea care ți-a vorbit. Asta e icoana lumii în care vrei să intri Desfrânare goală, viață de trup fără suflet. Barbatul înebunește, când nu poate avea o femee; și femeia când îi vine ferbințeală, lasă pe tată, pe mamă și tot ce e sfânt. și aleargă după barbat. Țapi și capre! Fugi din lumea asta cât mai este vreme. Intoarce-te înapoi.—Căci dacă ne părăsești pe noi, ori unde te vei duce, și ori unde vei fi blestemul părăsirii îți va urmări pașii. Te vor ocoli ai tăi și vor fugi de tine ai lui. Hulă și dispreț de o parte, ură și batjocură de alta. Viața nu e o petrecere. Vin ciasuri grele. Moartea bate la ușă și disperarea la inimă. Unde-ți vei pune capul obosit, copilă? La cine vei găsi o simțire caldă? Cerul nu-ți va trimite mângâere și la oameni vei întinde privirea în zadar. Vei rătăci, străină părăsită Vei muri în jale și disperare și nici dincolo nu vei găsi pace.

LELIA. Port pacea încă în mine, n'o caut în afară. Lumea mea nu o las, în alta nu intru. Stau la marginea a două lumi și le unesc în iubire. Dela cer nu cer nimica ce nu-mi va da singur

în harul lui. Peste oameni voi revărsa eu raze de fericire, cât voi fi fericită. Şi dacă mi-e scris în cartea vieţii şi dacă e menit de soartă, ca nenorocirea să fie tovarăşa zilelor mele, chinul meu mă va învăţa să pricep mai bine durerea altora şi voi fi cu atât mai smerită, mai bună, mai îndurătoare.-D-tale' ţi fac rău, bunicule, ştiu, te iubesc cu atât mai mult. Şi dacă iubirea şi durerea d-tale nu-mi pot îndupleca gândul, nimeni şi nimica nu-l vor mai schimba. In zadar sunt stăruinţi şi rugăminţi. Din calea mea eu nu mă abat.

Intră din dreapta Nisim, Ester Roza şi Şor; din fund Frunză, Lazăr şi Natalia)

MANASSE, Perdută! Perdută! O! Voi merge pe pământul Sarei, mă voi pune cu fruntea la pământ, şi voi striga: Sara, Sara!

Lea, copila noastră, e perdută pentru noi.—Perdută pe lumea asta, perdută pe lumea cealaltă. Eu n'oi mai vedea-o cât ţine viaţa şi amândoi nu vom mai vedea-o cât ţine moartea. Perdută, Perdută!

Ronetti Roman

din „Manasse“

Ó SCRISOARE PIERDUTĂ.

ACTUL III.

Teatrul înfăţişează sa'a cea mare a pretoriului Primăriei. Pe tribună o sticlă şi un dahar de apă. Lumină cam saracă. La ridicarea cortinei, Trahanache este la masa preşipenţială in jeţul său la spatele tribunei. Imprejurul mesei Brânzovenescu şi alţi cetăţeni. Inaintea tribunei, cu spatele spre dânsa, alegători, cetăţeni, public, unii şezând jos, alţii în picioare. Pe bănci, pe scaune şi împrejur, asemenea. In capul băncilcr din faţă e Caţavencu impreună cu Ionescu, Popescu şi alţi dascali şi partizani. Farfuridi e la tribună. Cortina se ridică asupra unei intreruperi. In toată sala e rumoare. Ppezidentul agită clopoţelul.

SCENA I.

Trahanache, Caţavencu, Brânzovenescu, Farfuridi, Ionescu, Popescu (Cetăţeni, Alegători, Public—Rumoare).

FARFURIDI (dela tribună).

Daţi-mi voe! (gustă din paharul cu apă) Daţi-mi voe (Rumoare).

TRAHANACHE (trăgându-şi clopoţelul).

Stimabili! Onorabili! (afabil) faceţi tăcere! sunt chestiuni împortante, arzătoare la ordinea zilei... Aveţi puţintică răbdare... (către Farfuridi). Dă-i înainte, stimabile, aveţi cuvântul!

FARFURIDI (către adunare)

.. După ce am vorbit dar din punctul de vedere istoric, din punctul de vedere de drept, voiu încheia cât se poate mai scurt...

POPESCU,

Parol? ..,Numai dacă te-ai ţine de vorbă! (râsete la partea unde sunt dascalii).

FARFURIDI.

Rog, nu mă 'ntrerupeţi, daţi-mi voe...

TRAHANACHE (către partea unde e Popescu).

Stimabile... nu 'ntrerupeţi...

FARFURIDI.

După ce am vorbit dar din punctul de vedere istoric şi din punctul de vedere de drept, voiu închiea precum am zis, cât se poate mai scurt. (bea o sorbitură, apoi, reluându-şi răsuflarea, rar, ca şi cum ar începe o poveste). La anul una-mie-opt-sute-două-zeci-şi-unu... fix... (Rumoare şi protestări în grupul lui Caţavencu: A! A! A!).

POPESCU.

Dacă ne'ntoarcem iar la 1821 fix, ne-am procopsit (rumoare şi protestări).

FAREURIDI.

Daţi-mi voe... La una-mie-opt-sute...

TOTI (în cor cu tonul lui).

Douăzeci şi-unu fix... (rumoare şi protestări).

FARFURIDI.

Daţi-mi voe...

TRAHANACHE (clopoţel)

Stimab.le, onorabile! Nu 'ntrerupeţi... Aveţi puţintică...

CAŢAVENCU.

Ce răbdare, venerabile d-le prezident! Ciasurile sunt înaintate. Sunt şi alţi oratori înscrişi să vorbească...

TOŢI DIN GRUP.

A! A! A! (rumoare).

FARFURIDI.

Daţi-mi voe...

TRAHANACHI (către Farfuridi cu dulceaţă, ridicându se peste masă către tribună).

Stimabile... eu gândesc că nu ar fi rău să sărim la 48...

CAŢAVENCU (strigând).

Mai bine la 64...

POPESCU, IONESCU (şi toţi din vezi manuscris).

Da! da! la 64...

TRAHANACHE (ridicându-se ca şi cum ar consultà adunarea)

Adică.... la plebicist?

TOŢI.

Da, la plebicist (sgomot).

FARFURIDI (întrocându-se cu spatele spre adunare şi cu faţa la prezident).

Daţi-mi voe, domnule prezident; mi-aţi acordat cuvântul; îmi pare că un prezident odată ce acordă cuvântul...

TRAHANACHE (sculându-se şi punând, peste masă, mânele pe umerii lui Farfuridi, mângâetor).

Dacă mă iubeşti, stimabile, fă-mi hatârul.... să trecem la plebiscit... dorinţa adunării!...

FARFURIDI.

Dar, domnule prezident...

TRAHANACHI (şi mai rugător).

Să trecem la plebicist! (îl întoarce binişor de umeri cu faţa spre adunare).

TOŢI (cu putere).

Da! la plebicist! la plebicist!

FARFUDURI (soarbe odată şi cu aerul resignat).

Ce zicem dar? La 1864 vine, mă'nţelegi, ocaziunea să se pronunţe poporu printr'un plebicist... Să vedem însă mai înainte... să ne dăm seama bine de ce va să zică... de ce este un plebicist ..

IONESCU.

Ştim ce este plebicistul! Mersi de explicaţie!

TOŢI.

Nu trebue explicaţie... (rumoare).

FARFURIDI (către întrerupători).

Daţi-mi voe! (către Trahanache) Domnule prezident!...

TRAHANACHE (clopoţel).

Stimabili, onorabili, rog nu întrerupeţi pe orator, (foarte afabil) facţi tăcere; sunt chestiuni arzătoare la ordinea zilii: aveţi puţintică răbdare (către Farfuridi). Aveţi cuvântul stimabile, daţi-i înainte!

FARFURIDI (luând vânt).

Când zicem dar 64, zicem plebiscit, când zicem plebiscit, zicem 64... Ştim, oricine dintre noi ştie ce este 64, să vedem ce este plebiscitul... (cu tărie începând fraza) Plebiscitul!...

CAŢAVENCU.

Aci nu o vorba de plebiscit...

FARFURIDI.

Daţi-mi voe; (discutând cu Caţavencu) mi se pare că atunci când zicem 64... (cu energică convingere) şi să nu căutaţi a încerca macar să mă combateţi; vă voi dovedi cu date istorice că toate popoarele îşi au 64 al lor...

CAŢAVENCU.

Daţi-mi voe nu e vorba de 64 (rumoare aprobativă pentru Caţavencu).

FARFURIDI.

Daţi-mi voe... (Toate cobochiile şi întreruperile se fac avocăteşte şi cu multă vioiciune şi cu tonul înţepat şi volubil) Domnule prezident!...

TRAHANACHE (clopoţelul).

Stimabile, onorabile, faceţi tăcere... avem chestiuni arzătoare...

CAȚAVENCU (ridicându-se în capul băncii).

Cum, domnule prezident? De unde, până unde 64 chestie arzătoare la ordinea zilei? Dacă nu mă'nşel, îmi pare că suntem în anul de grație 1883... Ce are a face?... Chemați pe onorabilul orator la chestiune...

TRAHANACHE (ridicându-se iar peste masă şi atingându-l pe umăr pe Farfuridi).

Stimabile... (afabil şi rugător). Să lăsăm plebiscitul, dacă mă iubeşti; să trecem la chestiune.

FARFURIDI (obosit de întreruperi, întorcându-se cu fața spre Trahanache şi cu spatele la adunare).

Domnule prezident, ați binevoit a-mi acorda cuvântnl... Eu cred că ar trebui...

CAȚAVENCU (strigând).

Nu trebue, onorabile!

TOȚI DIN GRUP.

Nu, nu trebue!

TRAHANACHE (punând mânele peste masă, pe umerii lui Farfuridi şi foarte dulce),

Mă rog, dacă mă iubeşti, fă-mi hatârul... dorința adunării, stimabile... (îl întoarce de umeri binişor, cu fața spre adunare).

TOȚI.

Da! la chestiune! la chestiune!

FARFURIDI (foarte obosit, soarbe şi se resignează).

Ajungem dar la chestiunea Reviziunii Consiituțiunii. Legii Electorale...

TOȚI (cu satisfacție)

A! aşa da!

TRAHANACHE (asemenea).

A! (clopoțel) Ei! acu aveți puțintică răbdare... (către Farfuridi). Scurt, stimabile, scurt dacă mă iubeşti: dorința adunării.

FARFURIDI (asudă, bea şi se şterge mereu cu basmaua)

Mă rog, daţi-mi voe! Ştiţi care e opinia mea în privinţa revizuirii?

TOATĂ SALA.

Nu!.. Să vedem!.. Spune!.

CAŢAVENCU (batjocoritor)

Să vedem opinia lui Farfuridi (Trahanache clopoţeşte)

FARFURIDI (asudă mereu şi se emoţionează pe văzute).

Opinia mea este aceasta: e vorba de revizuire, da?

TOŢI (puternic).

Da! Da!

FARFURIDI (emoţionat şi asudând).

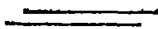
Atuunci, iată ce zic eu, şi împreună cu mine (începe să se înece) trebue să zică toţi aceia cari nu vor să cază la extremitate, (se îneacă mereu) adică vreau să zic, da, ca să fie moderaţi... adică nu exageraţiuni!... într'o chestiune politică.. şi care, dela care atârnă, viitorul, prezentul şi trecutul ţării... să fie ori prea-prea ori foarte-foarte... (se încurcă, asudă şi înghite) încât vine aci ocazia să întrebăm pentru ce?... da... pentru ce... Dacă Europa... să fie cu ochii aţintiţi asupra noastră, dacă mă pot pronunţa astfel, care lovesc soţietatea, adică fiindcă din cauza sguduirilor... şi idei subversive... (asudă şi se rătăceşte din ce în ce) şi mă înţelegi mai în sfârşit, pentru care în orice ocaziuni solemne a dat probe de tact... vreau să zic într'o privinţă, poporul, naţiunea, România... (cu tărie) ţara în sfârşit... cu bun simţ, pentru ca Europa cu un moment mai înainte să vie şi să recunoască, dela care putem zice depandă... (se încurcă şi asudă mai tare) precum—daţi-mi voe—(se şterge), precum la 21, daţi-mi voe (se şterge) la 48, la 34, la 54, la 64, la 74 asemenea şi la 84, şi la 94, şi eţetera întru cât ne priveşte... pentru ca să dăm exemplul chiar surorilor noastre de ginte latine însă! (foarte asu-

dat, se şterge, bea, iar se şterge şi suflă foarte greu. Trahanache a urmărit cu mâna tactui sacatelor oratorice ale lui Farfuridi. Bravo şi aplauze în fund, conduse de Brânzovenescu; râsete şi sâsâituri în grupul lui Caţavencu. Clopoţelul lui Trahanache dc abia se mai aude. — După ce s'a mai oprit sgomotul, cu multă aprindere). Daţi-mi voe! Termin îndată! Mai am două vorbe de zis (sgomotul tace) Iată dar opinia mea (în supremă luptă cu oboseala care-l birue). Din două una, daţi-mi voe: ori să se revizuiască, primesc! dar să nu se schimbe nimica; ori să nu se revizuiască, primesc; dar atunci să se schimbe pe ici pe colo, şi anume în punctele... esenţiale... Din această dilemă nu puteţi ieşi... Am zis!

(Aplauze în fund, sâsâituri în faţă. Farfuridi coboară sdrobit, ştergându-se de sudoare, şi merge în fund. Brânzovenescu şi alţi alegători îl întimpină şi-i strâng mâna.

I. L. Caragiale

din „O scrisoare pierdută".

Poezii.

I.

Frunză verde de pelin,
Ce eşti, cucule hain,
De cânţi vara'n jumătate,
Ş' apoi sbori în altă parte?
Cuculeţ, pasăre sură!
Seca-ţi-ar limba din gură,
Cânticul să nu-ţi mai zici,
Nici să mai colinzi pe aici.
Vara vii, vara te duci
Când îs dragostele dulci.
Cântă-mi mie încă-o dată,
Că mi-e mintea tulburată.
Cântă'n dreapta mea cu foc,
Să am parte de noroc.
Cântă'n faţa mea cu drag,
Că ţi-oi da frunză de fag,
Să nu mai fii tot pribeag.

* * *

II.

„Bade, trandafir frumos!
Vrut-ai să te arăţi duios,
Dar te-ai arătat ghimpos
Şi din minte nu m'ai scos.
— Vai! leliţă din cel sat!
Ce-ai cerut şi nu ţi-am dat?
Cerut-ai faguri de miere,

Eu ţi-am dat buzele mele.
Cerut-ai o viorea,
Ti-am adus inima mea.
— Dacă vrei dragoste-aprinsă,
Adă-mi gura neatinsă,
Și o inimă fecioară
Ca apa dela izvoare.

* * *

III.

Frunză verde de ovăs
Floricică de pe şes!
Te-am îndrăgit de pe mers,
Că ţi-e mersul legănat,
La inimă m'a secat!
Floricică, floare-albastră,
Răsărită 'n calea noastră
Năltişoară, subţirea,
Tocmai de potriva mea,
Cărăuşii te-ar călca,
Te-or călca şi te-or strica,
La inimă m'or seca!
Floricică, floricea,
Vino pe inima mea,
Lângă mine să 'nfloreşti,
De pas rău să te fereşti,
Sufletul să-mi răcoreşti!

MIORIŢA.

Pe-un picior de plaiu,
Pe-o gură de raiu,
Iată vin în cale,
Se scobor în vale,
Trei turme de miei
Cu trei ciobănei.
Unu'i Moldovan
Unu'i Ungurean
Şi unu'i Vrâncean.
Iar cel ungurean
Şi cu cel vrâncean
Mări, se vorbiră,
Ei se sfătuiră
Pe la-apus de soare
Ca să mi-l omoare
Pe cel Moldovan
Că'i mare ortoman,
Ş'are oi mai multe
Mândre şi cornute,
Şi cai învăţaţi
Şi câni mai barbaţi!..
Dar cea Mioriţă
Cu lâna plăviţă
De trei zile 'ncoace
Gura nu-i mai tace,
Iarba nu-i mai place.
„—Mioriţă lae,
Lae, bucălae,,
De trei zile 'ncoace
Gura nu-ţi mai tace!
Ori iarba nu-ţi place,
Ori eşti bolnăvioară
Drăguţă Mioară?
— Drăguţule bace!
Dă-ţi oile 'ncoace
La negru Zăvoi,
Că-i iarbă de noi
Şi umbră de voi.
Stăpâne, stăpâne,
Iţi chiamă ş'un câne
Cel mai bărbătesc
Şi cel mai frăţesc,
Că l'apus de soare
Vreau să mi te-omoare
Baciul Ungurean
Şi cu cel Vrâncean!
— Oiţă bârsană,
De eşti năzdrăvană
Şi de-a fi să mor
In câmp de mohor,
Să spui lui Vrâncean
Şi lui Ungurean
Ca să mă îngroape
Aici pe aproape
In strunga de oi,
Să fiu tot cu voi;
In dosul stânii
Să-mi aud cânii.
Aste să le spui,
Iar la cap să-mi pui

Flueraş de fag,
Mult zice cu drag!
Flueraş de os,
Mult zice duios!
Flueraş de soc,
Mult zice cu foc!
Vântul când a bate
Prin ele-a răzbate
S'oile ş'or strânge
Pe mine m'or plânge!
Cu lăcimi de sânge!
Iar tu de omor
Să nu le spui lor.
Să le spui curat
Că m'am însurat
Cu-o mândră Crăiasă,
A lumei mireasă;
Că la nunta mea
A căzut o stea;
Soarele şi luna
Mi-au ţinut cununa,
Brazi şi păltinaşi
I-am avut nuntaşi,
Preoţi, munţii mari,
Păsări lăutari,
Păsărele mii,
Şi stele făclii!
Iar dacă-i zări
Dacă-i întâlni
Măicuţă bătrână
Cu brâul de lână,
Din ochi lăcramând,
Pe câmpi alergând,
De toţi întrebând
Şi la toţi zicând:
Cine-au cunoscut
Cine mi-au văzut
Mândru ciobănel
Tras printr'un inel?
Feţişoara lui;
Spuma laptelui;
Mustăcioa-a lui
Spicul grâului;
Perişorul lui
Pana corbului
Ochişorii lui
Mura câmpului!...
Tu, Mioara mea,
Să te'nduri de ea
Şi'i spune curat
Că m'am însurat
Cu-o fată de Craiu
Pe-o gură de raiu
Iar la cea măicuţă
Să nu spui, drăguţă,
Că la nunta mea
A căzut o stea,
C'am avut nuntaşi
Brazi şi păltinaşi,
Preoţi, munţii mari,
Păsări, lăutari,
Păsărele mii
Şi stele făclii!...

Poiezii populare
din colecţia V. Alexandri.

RODICA.

Purtând cofiţa cu apă rece
Pe ai săi umeri albi rotunjiori,
Juna Rodică voioasă trece
Pe lângă junii semănători.

Ei cu grăbire îi sar în cale
Zicând: „Rodică, floare de crin
„In plin să-ţi meargă vrerile tale,
„Precum, tu dragă, ne ieşi cu plin!

„S'ajungi mireasă, s'ajungi crăiasă!
„Calea să-ţi fie numai cu flori,
„Şi casa casă, şi masa masă
„Şi sânul leagăn de pruncuşori“!

Cu grâu de aur ei o presară,
Apoi cofiţa întreagă-o beau;
Copila râde şi 'n cale-i sboară,
Scuturând grâul din părul său.

V. Alexandri.

NUCUL.

Acelaş loc iubit umbreşti
Şi-un colţ de cer întreg cuprinzi —
Nuc falnic, strajă din poveşti,
D'asupra casei părinteşti
Aceleaşi crengi întinzi...

De veacuri fruntea nu ţi-o temi,
Ţii piept când vin furtuni năval —
O de-ai putea să mai rechemi
La poala ta şi-acele vremi
De trai patriarhal!

Acel şirag de mândre veri
De cari mi-aduc aminte-abia
Asemeni unor dragi păreri
Ce-au legănat în mângâeri
Copilăria mea...

O de-ai putea să mai aduni
Alaiul de copii vioi
Ce'n horă se'nvârteau nebuni
Şi toamna făureau cununi
Din veştedele-ţi foi!

Dar unde-s brudnicii copii
Şi unde-s râsetele lor?...
Potecile-au rămas pustii
Şi-i năpădit de bălarii
Pustiul din pridvor...

De mult s'au risipit şi-acei
Bătrâni ce'n umbră ţi-au stătut
La sfaturi cu părinţii mei —
Şi frunza ce-o călcară ei
Ţărână s'a făcut!

Străjer măreţ, mai ţi-aminteşti ?....
Tu singur, încă neînfrânt,
De-amar de ani adăposteşti
Ruina casei părinteşti
Pe care azi o cânt!

Şt. Iosif.

TOAMNA.

Văl de brumă argintie
Mi-a podobit grădina,
Firelor de lămâiţă
Li se uscă rădăcina.

Peste creştet de dumbravă
Norii suri îşi poartă plumbul,
Cu podoaba sdrenţuită
Tremură pe câmp porumbul.

Şi cum dela Miază-Noapte
Vine vântul fără milă,
De pe vârful şurii noastre
Zmulge 'nzbor câte-o şindrilă.

De vifornița păgână
Se 'ndoesc nucii, bătrânii,
— Plânge-un pui de ciocârlie
Sus pe cumpăna fântânii.

Il ascult și simt supt gene
Cum o lacrimă-mi învie:
— Ni s'asamănă povestea,
Pui golaș de ciocârlie.

PLUGARII.

La voi aleargă totdeauna
Truditu-mi suflet să se 'nchine:
Voi singuri străjuiți altarul
Nădejdii noastre de mai bine.
Al vostru-i plânsul strunei mele:
Creștini ce n'aveți sărbătoare,
Voi cei mai buni copii ai firii,
Urziți din lacrimi și sudoare.

Cu mila-i nesfârșită, cerul,
Clipirii voastre 'nduioșate,
I-a dat cea mai curată rază
Din sfânta lui seninătate.
El v'a dat suflet să tresară
Și inimă să se 'nfioare,
De glasul frunzelor din codru,
De șopot tainic de izvoare.

In coapsa grăitoarei miriști,
De vreme plugul vostru ară:

E primăvară pe câmpie
Şi'n ochiul vostru-i primăvară.
Blând tainile vi le desface
Din sânu-i milostiva glie,
Căci toată floarea vă cunoaşte
Şi toată frunza ei vă ştie.

Purtaţi cu braţele-amândouă
A muncii rodnică povoară,
Supt strălucirea 'nlăcrimată
A dimineţelor de vară.
Şi nimeni truda nu v'alină,
Doar bunul cerului părinte,
De sus, pe frunte vă aşează
Cununa razelor lui sfinte.

A voastră-i jalea cea mai mare,
A voastră-i truda cea mai sfântă,
Stăpânul vitreg vă loveşte,
Când cerul bine vă cuvântă.
Dar dacă 'n schimbul pânii voastre,
Piticul vă plăteşte fiere,
Indurător v'ascultă Domnul
Şi vă trimite mângâiere.

Când doarme plugul pe rotile,
In pacea serilor de toamnă,
La voi coboară Cosânzeana,
A vişurilor noastră Doamnă.
Vin crai cu argintate coifuri
Şi'n aur zânele bălae:
Atâta strălucire 'ncape
In bietul bordeiaş de paie.

Fraţi buni ai frunzelor din codru,
Copii ai mândrei bolţi albastre,

Sfinţiţi cu roua suferinţei
Ţărâna plaiurilor noastre!
Din casa voastră, unde 'n umbră
Plâng doinele şi râde hora,
Va străluci odată vremii
Norocul nostru-al tuturora.

A mea e lacrima ce'n tremur
Prin sita genelor se frânge,
Al mieu e cântul ce'n pustie
Neputincoasa jale-şi plânge.
Ci'n pacea obidirii voastre,
Ca 'ntr'un întins adânc de mare,'
Trăeşte 'nfricoşatul vifor
Al vremilor răsbunătoare.

Octavian Goga
din „Poezii".

NUMAI UNA!

Pe umeri pletele-i curg râu
Mlădie ca un spic de grâu,
Cu şorţul negru prins în brâu
O pierd din ochi de dragă.

Şi când o văd, îngălbinesc;
Şi când n'o văd, mă 'nbolnăvesc,
Iar când merg alţii de-o peţesc,
Vin popi de mă desleagă.

La vorbă 'n drum trei ceasuri trec —
Ea pleacă, eu mă fac că plec,
Dar stau acolo şi-o petrec
Cu ochii cât e zarea.

Aşa cum e săracă ea,
Aş vrea s'o ştiu nevasta mea,
Dar oameni răi din lumea rea
Imi tot închid cărarea.

Şi câte vorbe-mi aud eu!
Toţi fraţii mă vorbesc de rău,
Şi tata-i supărat mereu,
Iar mama la icoane,

Mătănii bate, ţine post;
Mă blastemă: "De n'ai fi fost!
Eşti un netot! Ţi-e capul prost
„Şi-ţi faci de cap, Ioane" !

Imi fac de cap? Dar las' să-mi fac!
Cu traiul eu am să mă 'mpac
Și eu am să trăesc sarac,
Muncind bătut de rele!

La frați eu nu cer ajutor,
Că n'am ajuns la mila lor —
Și fac ce vreau! Și n'am să mor
De grija sorții mele!

Mă'ngroapă frații mei de viu!
Legat de dânsa, eu să știu
Că am urâtei drag să-i fiu?
Să pot, ce nu se poate?

Dar cu pământul ce să faci?
Și ce folos de boi și vaci?
Nevasta dacă nu ți-o placi,
Le dai în trăsnet toate!

Ori este om de sila cui
Să-mi placă tot ce-i place lui!
Așa om nici Vlădica nu-i
Și nu-i nici Impăratul!

Să-mi cânte lumea câte vrea
Mi-e dragă una și-i a mea:
Decât să mă desbar de ea
Mai bine-aprind tot satul!

RECRUTUL.

Eu o las în seama ta —
Am să plec! Și par'că-mi moare
Inima, se rupe'n mine!
Nu de voi, tu știi de cine!
Și mă doare,
De-aşi ţipa.

Omul fără de noroc
Tot cu răul se'ntâlnește—
Tu-mi ești frate dintr'o mamă,
Mă iubești! Ti-o las in seamă,
Mi-o păzește ca de foc!

Vei vedea-o pe la hori.
Să n'o lași la vino'ncoace—
Stăi cu ea, ce știi tu-i spune,
Dar cu capul mi te puue
Să n'o joace alţi feciori.

Tu s'o joci, dar mai așa!
Liniștit cum joci pe-o soră,
Să n'o strângi prea mult la tine
Că ea, biata de rușine
Mai mult horă n'ar juca.

Tu o vezi și n'o'nţelegi:
De-o cupr.nzi ea, știe una:
Moartă'n braţe ţi se lasă,
Dar de ciudă plânge-acasă,
Plânge'ntruna
Zile'ntregi.

Calea ei să n'o colinzi—
De-i vedea-o la fântână,
Treci şi las'o'n bună pace,
Nu glumi, că ei nu-i place.
Nici de mână
Să n'o prinzi!

Ea va zice tot ce vrei;
O desmierzi şi nu te vede,
O săruţi şi-i pare bine.
Ah, dar crede-mă pe mine
Şi nu-i crede vorba ei!

Ce folos ai tu, c'o strângi?
Simţi tu, că pe ea o doare?
Vezi! nici eu n'o strâng de frică:
Ea-i atât de subţirică,
Ca pe-o floare
Poţi s'o frângi.

Dac'o fi pe drum, tu treci;
Zi, că eşti grăbit, şi-o lasă,
Să n'asculţi orice să-ţi spue,
Şi-un gând rău să nu te pue
Păn'acasă s'o petreci.

Nu ştii cât îi faci de rău!
Măsa-i rea şi nu o crede
Şi-o primeşte de pe-afară
Cu bătăi şi cu ocară,
Cât ce-o vede
C'un flăcău!

Dar te uită să ştii ce-i
Pe la casa lor! De iese,

Ori de intră oarecine!
Tu să ştii pe cel ce vine
Mai adesea pe la ei!

Ea, cu părul gălbior,
Naltă, zugrăvită 'ntreagă.
Când îşi mlădie trupşorul!
A ursit-o 'n faşe dorul
De-a fi dragă
Tuturor!

De-i vedea pe cineva
Pe la ei, în fapt deseară,
Prinde-l intr'adins ca 'n glumă;
Frânge-i gâtul şi-l zugrumă,
Ca pe-o fiară
Nu-l cruţa!

Şi-apoi las să fie-al meu
De-i păcat; la judecată
Eu voi merge pentru tine!
Eu dau sama! Şi pe mine
Să mă bată
Dumnezeu!

Poartă-grija! Tot a mea
S'o găsesc, tot dor să-mi poarte!
Dar de nu-i păzi-o bine,
Ţi-ai găsit duşman în mine,
Că fac moarte
Pentru ea!

Gh. Coşbuc 1866.
din „Balade şi Idile".

S'A STINS VIAŢA.

S'a stins viaţa falnicei Veneţii
N'auzi cântări, nu vezi lumini de baluri;
Pe scări de marmură, prin vechi portaluri
Pătrunde luna înălbind păreţii.

Okeanos se plânge pe canaluri,
El numa'n veci e'n floarea tinereţii,
Miresei dulci i-ar da suflarea vieţii.
Izbeşte'n ziduri vechi, sunând din valuri.

Ca'n ţintirim tăcere e'n cetate.
Preot rămas din a vechimei zile,
San-Marc, sinistru, miezul nopţii bate.

Cu glas adânc, cu graiul de Sibile,
Rosteşte lin în clipe cadenţate:
„Nu 'nvie morţii—e'n zadar, copile!"

* * *

CÂND INSUŞI GLASUL.

Când însuşi glasul gândurilor tace,
Mă'ngână cântul unei dulci evlavii,
Atunci te chem; chemarea-mi asculta-vei?
Din neguri reci plutind te vei desface?

Puterea nopţii blând însenina-vei
Cu ochii mari şi purtători de pace?

Răsai din umbra vremilor încoace
Ca să te văd venind—ca'n vis, așa vii!

Cobori încet... aproape, mai aproape,
Te pleacă iar zâmbind peste-a mea faţă,
A ta iubire c'un suspin arat'o

Cu geana ta m'atinge pe pleoape
Să simt fiorii strângerii în braţe,
Pe veci pierduto, veșnic adorato!

* * *

ATÂT DE FRAGEDĂ.

Atât de fragedă, teasemeni
Cu floarea albă de cireș,
Şi ca un înger dintre oameni
În celea vieţii mele ieşi.

Abia atingi covorul moale,
Matasa sună sub picior,
Şi dela creştet până'n poale
Plutești ca visul de uşor.

Din încreţirea lungii rochii
Răsai ca marmura în loc—
S'atârnă sufletu-mi de ochii
Cei plini de lacrimi şi noroc.

O vis ferice de iubire,
Mireasă blândă din povești,
Nu mai zâmbi! A ta zâmbire
Mi-arată cât de dulce ești.

Cât poţi cu-a farmecului noapte
Să'ntuneci ochii mei pe veci,

Cu-a gurii tale calde şoapte
Cu'mbrăţişări de braţe reci.

De-odată trece-o cugetare,
Un văl pe ochii tăi fierbinţi,
E 'ntunecoasa renunţare,
E umbra dulcilor dorinţi.

Te duci, şi-am înţeles prea bine
Să nu mă ţin de pasul tău,
Pierdută veşnic pentru mine,
Mireasa sufletului meu!

Că te-am zărit, e a mea vină,
Şi veşnic n'o să mi-o mai iert,
Spăşi-voi visul de iumină
Tinzându-mi dreapta în deşert.

Ş'o să-mi răsai ca o icoană
A pururi verginei Marii,
Pe fruntea ta purtând coroană —
Unde fe duci? Când o să vii?

PE ACEIAŞI ULICIOARĂ.

Pe aceiaşi ulicioară
Bate luna în fereşti,
Numai tu de după gratii
Veşnic nu te mai iveşti.

Şi aceiaşi pomi în floare
Crengi întind peste zăplaz,
Numai zilele trecute
Nu le fac să fie azi.

Altul este al tău suflet,
Alţii ochii tăi acum;
Numai eu, rămas acelaş,
Bat mereu acelaş drum.

Ah, subţire şi gingaşă,
Tu păşeai încet, încet,
Dulce îmi veneai în umbra
Tăinuitului boschet.

Şi lăsându-te la pieptu-mi,
Nu ştiam ce-i pe pământ,
Ne spuneam atât de multe
Făr'a zice un cuvânt.

Sărutări erau răspunsul
La 'ntrebări îndeosebi,
Şi de alte cele 'n lume
N'aveai vreme să întrebi.

Şi în farmecul veţi-mi
Nu ştiam că-i tot aceia
De te razimi de o umbră
Sau de crezi ce-a zis femeea.

Vântul tremură'n perdele
Astăzi ca şi alte dăţi,
Numai tu de după ele
Veşnic nu te mai arăţi.

* * *

O MAMĂ

O mamă, dulce mamă, din negura de vremi
Pe freamătul de frunze la tine tu mă chemi;
Deasupra criptei negre a sfântului mormânt
Se scutură salcâmii de toamnă şi de vânt,
Se bat încet din ramuri, îngână glasul tău....
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.

Când voi muri, iubito, la creştet, să nu-mi plângi;
Din teiul sfânt şi dulce o ramură să frângi,
La capul meu cu grije tu ramura s'o 'ngropi,
Asupra ei să cadă a ochilor tăi stropi;
Simţi-o-voiu odată umbrind mormântul meu....
Mereu va creşte umbra-i, eu voi dormi mereu.

Iar dacă împreună vă fi ca să murim,
Să nu ne ducă 'n triste zidiri de ţintirim;
Mormântul să ni-l sape la margine de râu,
Ne pună 'n încăperea aceluiaşi sicriu,
De-apururea aproape vei fi de sânul meu....
Mereu va plânge apa, noi vom dormi mereu.

M. Eminescu 1850—1889
din „Poezii".

Glosarul.

EXPLICĂRI.

a. = ambigen = средній родъ = sachlich

dim = diminutiv, уменьшительный = verkleinerungswort

f. = femenin; женскій родъ = weiblich

m. = masculin; мужскій родъ = männlich

ref. = reflexiv = возвратный = reflexiv

v. = vezi = смотри = sieh

I. II. III. IV. = I. II. III. IV. спряженія = I. II. III. IV. biegung.

A.

Abat, *III*, удалять; entfernen.

abia. едва; kaum.

abstinenţă, *f*, воздержанiе; Enthaltsamkeit.

aburesc, *IV*, испариться; ausdünsten.

ac, *a*, иголка; Nadel.

acasă, дома, домой; zu Hause, nach Hause.

accent, *a*, ударенiе, выраженiе; Betonung, Ton.

acces, *a*, припадокъ; Anfall.

acel, acea, тотъ, та; jener.

acelaş, aceiaş, тотъ же самый; derselbe.

acest, **această,** этотъ; dieser

acolo, тамъ, туда; dort, hin.

acopăr *IV*, покрыть; decken.

acord, *a*, согласiе, Uebereinstimmung.

actor, *m*, актеръ; Schauspieler.

acum, acuma, теперь; jetzt.

adaptare, *f*, прилаживанiе; Anpassung.

adaug, *I*, прибавить, hinzufügen.

adăp, *I*, *ref*, утопиться; getränkt werden.

adăpost, *a*, защита; Schutz.

adăpostesc, *IV*, укрыть; schirmen.

adânc *abj*, глубокiй; tief.

adânc *a*, **adâncime,** *f*, глубина; Tiefe.

adesea, часто; oft.

adevăr, *a*, истина; Warheit.

în—воистину; wirklich.

adevărat, (*cu*), правда richtig.

adeveresc, *IV*, засвидѣтельствовать; bescheinigen.

adică, то-есть; das heisst.

adie, *u. p. I*, вѣять; wehen.

adinioarea, недавно; vor kurzem.

admir, *I*, удивляться; bewundern.

admirabil, прекрасно; wunderbar.

admirator, *m*, обожатель; Bewunderer.

ador, *I*, обожать; verehren.

aduc, *III*, принесть, привесть; bringen.

adun, *I*, собирать; sammeln.

mă—собираться; sich versammeln.

adunare, *f*, сборъ; Versammlung.

aer, *a*, воздухъ; Luft,
am—казаться; ansehen.
afabil, снисходительный; freundlich.
afacere, *f*, дѣло; Geschäft.
afară, на дворѣ; draussen.
—**de** кромѣ; ausser.
dau—увольнять; entlassen.
aflu, *I*, узнать; erfahren.
mă—находиться; sich befinden.
agit, *I*, агитировать; schwingen.
ajung, *III*, достигать, erreichen.
ajutor, *a*, помощь, Hilfe.
ala, v. acel.
alaiu, *a*, свита; Gefolge.
alaltăieri, позавчера, vorgestern.
alămuri, *pl*, *f*, желтая мѣдь, Messingwaren.
alb, бѣлый, weiss.
albastru, голубой, синій; blau.
albină, *f*, пчела, Biene.
alcătuesc, *IV*, составлять; abfassen.
alcătuire, *f*, составленіе; Abfassung.
aleg, *III*, выбирать; auswählsn.
alegător, *m*, избиратель; Wähler.
alerg, *I*, бѣгать; nachlaufen.
(mai) ales, особенно; hauptsächlich.
alin, *I*, успокоить; mildern.
alint, *ref*, нѣжиться; verzärteln.
alt—ă, другой; der andere.
altar, *a*, алтарь; Altar.
alun, *m*, орѣшникъ; Haselstaude.
alung, *I*, выгнать; vertreiben.
am, *II*, имѣть, у меня есть, haben.
amar de, такъ долго, много; so ewiglang.
amân, *I*, отмѣнять; verschieben.
amândoi—ouă, оба, обѣ; beide.
ambii, *v*, amândoi.
ambulant, походный; wandernd.
amenințare, *f*, угроза; Drohung.
amenințător, грозящій; drohend.
amestec, *a*, смѣсь; Mischung.
amestec, *I*, смѣшивать; vermischen.
amestecătură, *f*, смѣшеніе; Gemengsel.
amețeală, *f*, круженіе; Schwindel.
amețitor, оглушительный; betäubend.
amiază, полдень; mittag.

(cu luare) aminte, со вниманіемъ, aufmerksam.

amintire, *f.* воспоминаніе; Erinnerung.

amorezat, влюбленный; verliebt.

amurg, *a*, сумерки; Abenddämmerung.

an, *a*, годъ, лѣто; Jahr.

analizez, *I*, разбирать; analysieren.

analog, аналогическій; ähnlich.

antereu *m*, кафтанъ; Bojarenkaftan.

antic, древній; altertümlich

anume, именно; nämlich.

anumit, извѣстный; gewiss.

anunţ, *I*, объявить; ankündigen.

apă, *f*, вода; Wasser

apariţie, *f*, явленіе; Erscheinung.

aplausă, *f*, аплодиссментъ; Beifall.

aplecat, согнутый; geneigt.

apoi, потомъ, затѣмъ; dann.

aprig, суровый; grausam.

aprind, *III*, зажигать; anzünden.

aproape, близко; nah.

aprobativ, одобрительный; beifällig.

aprod, *m*, сторожъ: Gerichtsdiener.

apropiere, *f*, приближеніе; Annäherung.

apropiu, *I*, приблизить; nähern.

apuc, *I*, схватить; ergreifen.

ar, *I*, пахать; ackern.

arăt, *I*, показывать; zeigen.

arcaş, *m*, стрѣлецъ; Bogenschütze.

ard, *III*, горѣть; brennen.

argint, *m*, серебро, деньги; Silber, Geld

argint-viu, ртуть; Quecksilber.

argintat, посеребренный; versilbert.

argintiu, серебристый; silberweiss.

armă, *f*, ружье; Gewehr.

artistic, художественный; künstlerisch.

arunc, *I*, бросать, werfen.

arzător, жгучій; brennend.

ascult, *I*, слушать; horchen, zuhören.

ascultare, *f*, послушаніе; Gehorsam.

ascund, скрывать; bergen.

ascuţime, *f*, острость; Schärfe.

ascuţit, острый; scharf.

aseamăn, *I*, походить; ähnlich sein.

asemănare, *f*, сходство; Aehnlichkeit.

asemenea, также, такой; ähnlich, auch.

aspect, *a,* видъ; Anblick.

aspru, жестокій, жесткій; rauh, streng.

astup, *I,* заткнуть; verstopfen

asud, *I,* потѣть; schwitzen.

asupra, надъ, противъ; auf, über.

asvârl, *IV,* бросать; werfen.

aşa, такъ; so.

aşez, *I,* поставить; setzen

aşezare, *f,* поселеніе; Ansiedelung.

aşijderea, также; auch.

aştept, *I,* ожидать; warten.

aştern, *III,* постелить; ausbreiten.

atârn, *I,* висѣть, зависѣть; hangen, hängen.

atât, столько; so viel

atent, внимательный; aufmerksam.

ating, *III,* трогать; berühren.

atitudine, *f,* положеніе; Haltung.

atotputernic, всемогущій; allmächtig

atrag, *III,* привлекать; anziehen

atunci, тогда; da.

aud, *IV,* слышать; hören.

aur, *m,* золото; Gold.

auspiciu, *a,* покровительство; Auspicien.

aventurier, *m,* авантюристъ; Abendteurer.

avere, *f,* имущество, Habe.

avocăţeşte, какъ адвокатъ; wie ein Advocat.

avuţie, *f,* богатство; Reichtum.

azi, сегодня; heute.

B.

Ba, даже, нѣтъ; selbst, nein

babacă, *m,* папаша; Papa.

bacalaureat, *m,* бакалавръ; Lyzeumsabiturient.

baciu, *m,* пастухъ сырникъ; Senne.

bade, *m,* братецъ; älterer Bruder.

bag de seamă, *I,* замѣтить; bemerken,

baltag, *a,* гелебарда; Streitaxt

baltă, прудъ; Teich

ban, *m,* копѣйка, деньги; Geld, Pfennig.

bancă, *f,* лавка; Bank.

bandit, *m,* разбойникъ; Räuber.

barbar *m,* варваръ; Barbare.

barbă, *f,* борода; Bart.

barbat, *m,* мужъ, мужчина; Mann.

basm, *a,* сказка; Märchen.

basmà *f,* платокъ; Kopftuch.

bat, *III,* бить, стучать, лаять; schlagen, klopfen, bellen.

bataie, *f,* битва, біеніе; Schläge.

batjocoritor, насмѣшливый; spöttisch

batjocură *f,* насмѣшка; Spott

băetan, *m*, юноша; Bursche,
bălaiu, русый; blond.
bălărie, *f*, бурянъ; Unkraut
bănuesc, *IV*, полагать vermuten.
bănuială, *f*, предположенie; Vermutung.
bărbătesc *adj*. *v*, barbat.
bătrân, *m*, старикъ; alter Mann.
bătrâneţă, *f*, старость; Alter
bârnă, *f*, бревно; Balken.
bârsan, *adj*, отъ, von Bârsa.
bâzâiu, *IV*, гудѣть; summen.
beat, пьянный; besauft
beau, *II*, пить; trinken
benghiu, *a*, пятно; Flecken
beţia, *f*, пьянство;Trunkenheit.
beu, *V*, beau.
beznă, *f*, бездна; Finsterniss.
biciu, *a*, бичь; Peitsche.
biet, бѣдный, arm.
bine, *a*, хорошо; gut.
binecuvântare, *f*, благословенie; Segen.
binecuvântez, *I*, благословить; segen.
binişor, *v*. bine.
birui, *IV*, одолѣть; überwinden.
biruitor, *m*, побѣдитель; Sieger.
bizar, странный; seltsam.
blând, тихiй; sanft.
blândeţe, *f*, кротость; Sanftmut
blestem, *a*, клятва; Fluch.
boală, *f*, болѣзнь; Krankheit
boare, *f*. легкое дуновенie; Hauch, Wehen.
bobârnac, *a*, щелчокъ по носу; Nasenstüber.
boer, *m*, баринъ; Herr.
boeresc, барскiй; Herren—
boerime, *f*, боярство; Bojarentum.
bogat, богатый; reich.
bogăţie, *v*. avuţie.
boghet, дородный; fett.
bolnav, больной; krank.
bolnăvior, dim *v*. bolnav.
boltă, *f*, сводъ; Gewölbe.
bordeiaş, хижина; Hütte.
boschet, *a*, рощица; Hain.
botez, *I*, крестить; taufen.
boţ, *a*, шаръ; Ball.
bou, *m*, волъ; Ochs.
brad, *m*, ель; Tanne.
braţ, *a*, рука; Arm.
brâu, *a*, поясъ; Gürtel.
broboadă, косинка; Kopftuch
brudnic, неопытный; unerfahren.
brumă, *f*, иней; Reif.
brumăriu, сѣрый; grau.
bucată, *f*, кусокъ, сочиненie; Stück.
bucălae, черномордый; mit schwarzer Schnautze.
bucătărie, *f*, кухня; Küche.
buchisesc, *IV*, раздавить; zerschmettern.

bucium, *a*, труба; Schalmei.

bucur, *ref*, *I*, радоваться; sich freuen.

bucurie, *f*, радссть; Freude.

bufniță, *f*, сова! Eule.

bulbuc, *m*, пузырь; Gluck-gluck

bun, хорошій, добрый; gut

bunătate, *f*, доброта; Güte.

bunget, *a*, дубовый лѣсъ; Eichwald.

bunic, *m*, дѣдушка; Grossvater.

bunioară, напримѣръ; zum Beispiel.

burete, *m*, грибъ, губка; Pilz, Schwamm.

buzna (dau), набрасываться; hereinstürmen.

buză, *f*, губа; Lippe.

buzunar, *a*, карманъ; Tasche.

C.

Ca, какъ; wie

cad, *II*, падать; fallen.

cadelniță, *f*, кадильница; Rauchfass.

cadențat, въ размѣрѣ; kadenziert.

cal. *m*, лошадь; Pferd.

calc, *I*, наступить, топтать; schreiten, überfahren.

calcul, *a*, счетъ, расчетъ Berechnung.

calculez, *I*, разсчитывать; berechnen.

cald, теплый; warm.

cale, *f*, путь, дорога; Bahn Weg.

cam, около; ungefähr.

cam așa ceva, нѣчто подобное; etwas desgleichen.

canaf, *a*, кисточка; Franse.

cancelarie, *f*, канцелярія; Kanzlei.

candelă, *f*, лампадка; Ampel

cap, *a*, голова; Kopf, Haupt.

capăt, *a*, конецъ; Ende.

capră, *f*, коза; Ziege.

car, *a*, повозка, Wagen.

care, который. какой; welcher, der.

carne, *f*, мясо; Fleisch.

carte, *f*, книга; Buch.

casă *f*, домъ; Haus.

cași, какъ и; ebenso wie.

cași când, какъ будто; als wäre.

cat, *I*, смотрѣть; hinschauen nach

cațaveică, *f*, куцавейка; Pelzmantel.

caut, *I*, искать, смотрѣть; suchen, betrachten.

cauzat, причиненный; verursacht.

cavalerism, *a*, рыцарство; Rittertum.

că, что; dass

căciulă, *f*, шапка; Pelzmütze.

călare, верхомъ; auf Pferd.

călător, *m,* путешественникъ; Reisende.

călcâi, *a,* пята; Ferse.

călimară, *f,* чернильница; Tintenfass.

căpătâiu, *a,* изголовье; Kopfküssen..

căprior, *m,* самецъ, косули; Rehbock.

cărare, *f.* тропинка; Fussweg.

cărăuș, *m,* повозщикъ; Fuhrmann.

cărăușie, *f,* повозъ; Fuhrgeschäft.

cărturar, *m.* учённый; Gelehrte

cărunt, сѣдой; altergrau

căsnicie, *f,* бракъ; Ehe.

către, къ; zu.

căutătură, *f,* лицо; Blick.

câmp, *m,* поле; Feld.

câmpie, *f,* равнина; Ebene.

când, когда; wenn, als, wann

cândva, когда нибудь; irgendjemals

câne, *m,* собака; Hund.

cânepă, *f,* конопля; Hanf.

cânt, *I,* пѣть, играть; singen, spielen.

cânt, *a,* пѣніе; singen.

cântare, *V,* cânt.

cântăreț, *m,* пѣвецъ; Sänger.

cântec, *a,* пѣснь; Gesang.

cârciumă, *f,* кабакъ; Schenke.

cârmaciu, *m,* кормщикъ; Steuermann.

cârpă, *f,* тряпка; Lappen.

câștig, *I,* зарабатывать; gewinnen.

cât, сколько, какъ; wieviel, wie.

cât ce, какъ только; als nur.

cât pe ce, чуть; beinahe

pe cât, на сколько; je...desto.

întru cât, на сколько; in wie fern.

câte-un, по; zu.

cât-va, нѣсколько; einig—.

ce, что, какое; welches, was.

din ce în ce, болѣе и болѣе; immer mehr.

ceară, *f,* воскъ; Wachs.

ceată, *f,* куча; Schar.

cel, cea, тотъ, та; der, die, das.

celalalt-cealaltă, другой; der andere.

cenușă, *f,* зола; Asche.

cenușiu, *f,* сѣрый; grau.

cer, *a,* небо; Himmel

cer, *III,* просить; bitten, verlangen.

cerc, *a,* кругъ; Kreis.

cercetaș, *m,* разъѣздъ; Plänkler.

cercetez, *I,* изслѣдовать, изыскивать; forschen.

cerdac, *a,* балконъ; Balkon.

cetate, *f,* крѣпость; Festung.

cetățean, *m,* гражданинъ; Bürger.

ceva, что-то; etwas.
cheie, *f*, ключь; Schlüssel.
chem, *I*, звать; rufen.
mă chiamă, меня зовутъ; ich heisse.
chemare, *f*, призывъ; Ruf.
chestiune, *f*, вопросъ; Frage.
chiar, даже; selbst.
chicotesc, *IV*, хихикать, kichern.
chimir, *a*, кушакъ; Bauernleibgurt.
chin, *a*, мука: Pein.
chinuesc, *IV*. мучить; quälen, peinigen.
chior, одноглазый; einnäugig.
chipos, представительный; stattlich.
chiuesc, *IV*, крякать; jauchzen.
ciapă, *f*, лукъ; Zwiebel.
cias, *a*, часъ, часы; Uhr, Stunde.
ciasornic, *a*, часы; Uhr.
cicoare, *f*. цикорій; Zichorie.
cinci, пять; fünf.
cine, кто; wer.
cineva, кто-нибудь; jemand.
cingătoare, *f*, поясъ; Gürtel.
cioban, *m*, пастухъ; Hirt.
ciobănel, dim. *v*. cioban.
ciocârlie, *f*, жаворонокъ; Lerche.
cireadă, *f*. стадо скота; Viehherde.
cireş, *m*, вишневое дерево; Kirschbaum.
ciripesc, *IV*., чирикать; zwitschern.
citesc, *IV*., читать; lesen.
ciuboţica cucului, кукушкины сапожки; Schlüsselblume.
ciudat, странный; seltsam.
ciudă, *f*., гнѣвъ; Zorn.
cintură, *f*, ведро; Kübel.
cizmar, *m*, сапожникъ; Schuhmacher.
cizmă, *f*, сапога; Stiefel.
clacă, *f*, барщина; Frondienst.
clar, ясный; klar; hell
cler, *a*, духовенство; Clerus.
cleşte, *a*, клещи; Zange.
clipală, *f*, мгновеніе; Augenblick.
clipă, *f*, мигъ; Augenblick.
clipire, *f*, миганіе; Blinzeln.
clocesc, выводить; ausbrüten.
clocotesc, *IV*, кипѣть; brodeln.
clondir, *a*, стклянка; bauchige Flasche.
clopot, *a*, колоколъ; Glocke.
clopoţel *m*. **dim**, *v*, clopot.
clopotesc, *IV*, звонить; läuten.
coapsă, *f*, бедро; Hüfte.
coastă, *f*, ребро, бокъ; Rippe, Seite.
coasta muntelui, склоность; Abhang.
coblizan, *m*, болванъ; dummer Lackel.
cobor, *f*, *IV*, спускаться; herabsteigen.

codru, *m*, дремучій лѣсъ; Wald,
cofă, *f*. ведро; Eimer.
cofetărie, *f*, кондитерская; Conditorei.
cofiță dim. *v*, cofă.
coif, *a*, шлемъ; Helm.
cojoc, *a*, кожухъ; Pelzrock.
colaborațiune, сотрудничество; Mitarbeitung.
colb, *a*, пыль; Staub.
coleg, *m*, товарищъ; Kamerad.
colind, *I*, бродить; herumziehen.
colo, тамъ, туда; dort, hin.
(şi când) colo, вотъ; und sieh!
coloquiu, *a*, бесѣда, Gespräch.
colț, *a*, уголъ, конецъ; Ecke Ende.
combat, опровергать, bekämpfen.
complectez, *I*, дополнять; ergänzen.
comun, общій; gemein.
comunicativ, сообщительный; mitteilsam.
concep, *III* зачинать; entwerfen.
concepțiune, *f*, зарожденіе; Empfängniss.
condeiu, *a*., ручка; Feder.
conduc, *III*, весть; führen.
confident, *m*, наперсникъ; Vertraute.
considerațiune, *f*, разсмотрѣніе; Erwägung.
constelați e, *f*., созвѣздіе; Gestirn.
constituțiune, *f*. конституція; Verfassung.
consult, *I*, совѣтоваться; befragen.
conştient, сознателенъ; bewusst.
conştiință, *f*, сознаніе; Gewissen.
contra, противъ; gegen.
contradicție, *f*, противорѣчіе; Wiederspruch.
contrariez, *I*, препятствовать; wiedersprechen.
controversă. *f*, споръ; Streitfrage.
conțin, *III*, содержать, enthalten.
conwingere, *f*, убѣжденіе; Ueberzeugung.
copăcel, *m*. деревцо; Bäumchen.
copie, *f*, копія; Abschrift.
copil, *m*, дитя; Kind.
copilaş, *m*, ребенокъ; kleines Kind.
copilă, *f*, дѣвочка; kl Mädchen.
copilăresc, дѣтскій; Kind—.
copilărie, дѣтство; Kindheit.
copilăros, *f*, ребяческій; kindisch.
copist, *m*, переписчикъ; Abschreiber.

cor, *a*, хоры; Chor.
corabie, *f*, корабль; Schiff.
corb, *m*, воронъ; Raben
corn, *a*, рогъ; Horn
corn, *m*, деренъ; Kornelkirschbaum.
cornițe *pl*, рожки; Hörnchen.
cornut, рогатый; gehörnt.
coroană, *f*, вѣнецъ; Kranz.
coropcar, *m*, бродяга; Bummler
cortină, *f*. занавѣсъ; Vorhang
cosiță, *f*, косица; Haarflechte
coşcogeme, такой большой; solcher grosser.
cotlon, *a*, уголъ; Ecke.
covor, covru, *a*, коверъ; Teppich.
crai, *m*, король, царь; König, Kaiser,
cravată, *f*, галстукъ; Halsbinde.
crăiasă, *f*, королева, царица; Königin, Kaiserin
crăp, *I*, треснуть; bersten.
crâmpeiu, *a*, отрывокъ; Bruchstück.
creangă, *f*. вѣтвь; Zweig, Ast.
creastă, *f*, гребень; Gipfel.
creație, *f*, творенiе; Werk.
cred, *III*, вѣрить, думать; glauben, meinen.
cred, *ref*. считаться; sich halten für.
credință, *f*, вѣра; Glaube.
cresc, *III*, расти; wachsen.
creştet, *a*, темя; Scheitel.
creştin, *m*, христiанинъ; Christ.
creştin, христiанскiй; christlich.
creț, *a*, морщина; Runzel.
crin, *m*, лилiя; Lilie.
criptă, *f*, склепъ; Gruft.
cristal, *a*, хрусталь; Krystal.
crivină, *f*, кривизна; Krümmung.
cronicar, *m*, лѣтописецъ Chronist.
cruce, *f*, крестъ; Kreuz.
crud, жестокiй; grausam.
cruț, *I*, пощадить; schonen.
cu, съ; mit.
cuc, *m*, кукушка; Kukuck.
cucoană, *f*, барыня; gnädige Frau.
cuculeț, dim. *v*. cuc.
cufăr, *a*, чемоданъ; Koffer.
cufund, *I*, *ref*., нырять; untertauchen.
cufund, опустить въ воду; versenken.
de-a-cufundul *v*. cufund, ref.
cuget, мыслить; denken
cugetare, *f*, мысль; Denken, Gedanke.
cui, *a*, гвоздь; Nagel.
cuib, *a*, гнѣздо; Nest.

culc, *I*, *ref*, пожится спать; schlafen legen.

culme, *f*, *v*, creastă.

culoare, *f*, цвѣтъ; Farbe.

cult, образованный; gebildet.

cum, какъ; wie.

(nici de] cum, никакъ; keineswegs.

cuminte, умный; artig.

cuminţesc, *ref*, стать умный; klug werden.

cumpănă,*f*,коромысло; Brunnenschwengel.

cumpănit, умѣренный; ermessen.

cumpăr, *I*, покупать; kaufen.

cumplit, грозный, grausam.

cumva, какъ нибудь; von ungefähr.

cunosc, *III*, знать; kennen

cunosc, *ref*, знаться; ersichtlich sein.

cunună, *f*, вѣнецъ; Kranz.

cuplet, *a*, куплетъ; Strophe.

cuprind, *III*, /содержать въ себѣ; umfassen.

cuprind,*III*, занять,обнимать; besetzen, umarmen

cuprins, *a*, пространство; Umkreis.

cuptor, *a*. печь; Backofen.

curat, чистый, чистодушiй; rein.

curând, скоро; bald.

de—, недавно; kürzlich.

curent, *a*, теченie; Strömung

curg, *III*, течь; fliessen.

curgător, текущiй; fliessend.

curios, странный, курьезный, любопытный; seltsam, neugierig.

curiositate, *f*, любопытство; Neugier.

cursă, *f*, западня; Falle.

curte, *f*. усадьба, дворъ, судъ; Hof, Gerichtshaus.

curtean, *m*, дворянинъ; Hofmann.

cutie.*f*,коробочка; (Blech) dose.

cutremur, *a*, трепетанie, землетрясенie; Zittern, Erdbeben.

cutrier, *1*, проходить; durchwandern.

cuţit, *a*, ножъ; Messer.

cuvânt, *a*, слово, причина; Wort, Grund.

cuviinţă, *f*, пристойность; Anstand.

cuvios, благочестивый; fromm.

D.

Dacă, если; wenn

dacic, дакiйскiй; dakisch.

dadacă *f*. няня; Kinderwärterin.

danţ, *a*, танецъ; Tanz.

dar, *a*, даръ, таланъ, подарокъ; Gabe, Talent, Geschenk.

dar, но; aber.

dascăl, *m*, псаломщикъ, учитель; Küster, Lehrer.

dată, *f*, разъ, число; Mal, Datum.

datină, *f*, преданіе; Bräuche.

datorie, *f*, долгъ, должность; Schuld, Pflicht.

datorit, должный; verdankt.

dau, *I*, давать, geben.

dau înainte, продолжать; fortfahren

dau deadreptul, итти прямо; grade auf gehen.

dau voie, позволять gestatten.

dăruesc, *IV*, подарить; schenken

dătător, датель, дающій; gebend. Geber.

dâmb, *a*, бугоръ; Anhöhe.

dânsul-dânsa, онъ, она; er, sie.

de, изъ, отъ; von, aus

de conj, *v*, dacă.

deal, *a*, холмъ; Berg.

dealungul, вдоль, впродолженіе; entlang nach.

deapururea, вѣчно; auf ewig.

deasupra, надъ; über.

deavalma, совокупно; gemeinsam.

decât, чѣмъ; als.

decisiv, рѣшительный; entscheidend,

dedesupt, подъ, изъ-подъ; unter.

dedic, *I* посвятить; widmen.

de două ori, два раза; zweimal.

defect, *a*, недостатокъ; Fehler.

deget, *a*, палецъ; Finger, Zehe.

degrabă, скоро; bald.

mai degrabă, лучщѐ; gerner.

dejun, *a*, завтракъ; Frühstück.

deocamdată, пока; vorläufig.

„depandă“, зависитъ; hängt ab.

departe, далеко; fern, weit.

depăn, *I*, сматывать; abwickeln.

depărtez, удаляться; sich entfernen.

derdic, *1*, убирать; Wirdschaften.

des, частый: häufig.

desbăr, *ref*, позабыть, освободиться; verlernen, sich losmachen.

descalec, *I*, слѣзать (съ коня); absteigen (vom Pferde).

descalec, переселиться; sich besiedeln.

(cu) desevârşire, совершенно; volständig.

desevârşit, совершенный; Völlig

descheiu *I*, разстегивать; aufknöpfen.

deschid, *III*, отворить; aufmachen.

descopăr, IV, открыть; entdecken.

descoperire, *f*, открытіе; Entdeckung.

desculț, босоногій; barfüssig.

desfac, *III*, развязывать; abmachen, lösen,

desfăt, *I ref*, наслаждаться; sich ergötzen.

desfrânare, *f*, развратъ; Zügellosigkeit.

desigur, навѣрно; sicher, natürlich.

desime, *f*, густота; Dickicht.

desleg, *1*, развязать; lösen

desluşesc, *IV*, разлагать; unterscheiden.

desluşit, ясно; deutlich.

desmierd, *1*, ласкать, liebkosen

desordonat, неурядный; unordentlich.

despart, *IV*, разлучать; trennen.

despărțire, *f.*, разлука, прощаніе; Trennung, Abschied.

despic, I, *ref.*, расколоться, треснуть; sich spalten.

(în) deşert, *v.* în zadar.

deşi, хотя; obwohl.

diavol, *m.*, чортъ; Teufel.

dihanie, *f*, уродъ, чудовище; Scheusal.

dimineață, *f*, утро; Morgen.

de dimineață, рано утромъ; morgenfrüh.

dimpotrivă, напротивъ; im Gegenteil.

din, изъ; aus.

dinainte, передъ, впереди; vor.

dincolo, на той странѣ, на томъ свѣтѣ; jenseits, auf der anderer Welt.

dincotro, откуда; woher.

dintâiu, первый; erst.

dinte, *m*, зубъ; Zahn.

dintr', *v.* din.

dintre, между; unter, zwischen.

diochiu, *I*, сглазить; behexen,

direct, прямой, непосредственный; direkt, gerade.

discut, *I*, разбирать; besprechen.

diseară, вечеромъ; heuteabend.

dispar, *II*, исчезать; verschwinden.

disperare, *f*, отчаяніе; Verzweiflung.

(cu) disperare, съ отч.; verzweifelt.

dispreț, *a*, презрѣніе; Verachtung.

disproporție, *f*, несоразмѣрность; Misverhältniss

dispun, *III*, располагать; verfügen.

distrugere, *f*, разрушеніе; Zerstörung.

divan, государственный совѣтъ; fürstlicher Staatsrat.

doamnă, *fem.* *v*, domn.

doar, вѣдь; ja doch, etwa.

(mă) doare, болитъ; tut weh.

dobă, *f*, барабанъ; Trommel.

doi, **două**, два, двѣ; zwei.

doină, *f*, грустная народная пѣснь; schwermütiges Volkslied.

domn, *m*, господинъ, хозяинъ; Herr.

domn, *v*, Dumnezeu.

domnesc, господскій; fürstlich.

domnesc, *IV*, господствовать; herschen.

domnişor, *m*, баринъ; Herr.

domniţă, *f*, княгиня; Fürstin.

domolesc, *IV*, успокоить; besänftigen.

dor, *a.*, тоска; Sehnsucht.

doresc, *IV*, желать; wünschen

dorinţă, *f*, желаніе; Wunsch.

dorm, IV, спать; schlafen.

(în) dos, — задъ; hinter.

dosar, *a*, дѣло; Actenheft.

dovadă, *f*, доказательство; Beweis.

dovedesc, *IV*, доказывать; beweisen.

dovleag, *m*, тыква; Kürbiss.

drac, *m*, чортъ; Teufel.

drag, любимый, geliebt.

[îmi e] drag, люблю; liebhaben.

dragoste, *f*, любовь; Liebe.

drăcuşor, *m*, чертенокъ; Teufelchen.

drăguţ миленькій; lieb.

[în] dreapta, направо; rechts.

drept, право, за; recht, für

de drept, законный; rechtlich.

dreptate, *f*, правда; Recht.

în dreptul, противъ; gegenüber.

droaie, *f*, куча; Menge.

drum, *a*, дорога; Weg.

peste—насупротивъ; gegenüber.

drumuşor, dim. *v*. drum.

duc, *III*, носить, везть; tragen, führen.

duducuţă, *f*, барышня; Fräulein.

duduiţă *v*, duducuţă.

duh, *a*, духъ, дыханіе; Atem, Seele.

duios, грустный; schwermütig.

duioşie, *f*, сладость. нѣжность; Zärtlichkeit.

duium, *v*, droaie.

dulamă, *f*, длиннополый мундиръ; langes Oberkleid.

dulce, сладкій, нѣжный; süss.

dulceaţă, *f*, сладость, нѣжность; Süssigkeit.

dumbravă, *f*, дубрава; Eichenwald

dumneata, Вы; Sie.

Dumnezeu, *m*, Богъ; Gott.

dupǎ, за, по, послѣ; nach, hinter.

(de) dupǎ, изъ за; hinter, her.

durdǎ, *f*. ружьё; Stutzbüchse.

durere, *f*. боль, печаль; Schmerz.

dureros, печальный, больной; schmerzlich, schmerzhaft.

durez, *I*, продолжаться; dauern.

dus (dorm), глубоко; im tiefen Schlafe.

duşman, *m*. врагъ, непріятель; Feind.

duzinǎ, *f*. дюжина; Dutzend.

E.

Ea, **el**, она, онъ; sie, er.

electoral, избирательный; Wahl—.

eloquent, краснорѣчивый; beredt.

emoţionez, *I*, *ref*, волноваться; bewegt werden.

energic, сильный, твердый; energisch, kräftig.

entusiasm, *a*. восторгъ; Begeisterung.

epure, *m*. заяцъ; Hase.

epuroaicǎ *fem*. *v*. epure.

eres, *a*. ересь, суеверіе; Ketzerei. Aberglaube.

eri, вчера; gestern.

erou, *m*. герой; Held.

esenţial, существенный wesentlich.

eu я, самъ; ich.

evlavie, *f*. набожность; Frömmigkeit.

exageraţiune, *f*. преувеличиваніе; Uebertreibung.

examen, *a*. испытаніе; экзаменъ; Prüfung.

excentric, эксцентрическій; excentrisch

exclusiv, исключительный; ausschliessend, ausschliesslich.

execut, *I*, исполнить; ausführen.

exemplar, *a*. экземпляръ, Exemplar.

exemplu, *a*. примѣръ; Beispiel

experienţǎ, *f*. опытъ; Erfahrung, Versuch.

explic, *I*, объяснить; erklären

explicaţie, *f*. объясненіе, Erklärung.

extraordinar, чрезвычайный; ausserordentlich.

extremitate, *f*. край, крайность; Aeusserste.

F.

Gac, дѣлать; machen, tun.

— **cu ochiul**, прищурить; winken.

— **de cap**, буянить; eigenwillig handeln

— **a vânt**, предвѣщать, вѣтеръ; ankündigen.

ce are aface, что нужно; was tu.'s.

mă fac, притворяться; sich verstellen.

nu face, не стоитъ; es gilt nicht

faclă, *f.* факелъ; Fackel

fag, *m.* букъ; Buche.

fagure, *m*, сотъ, медъ; Honigwabe.

falnic, блестящій; prächtig.

fantasmă, *f.* привидѣніе; Trugbild

fantazist, причудливый; eigensinnig.

faptă, *f.* поступокъ; Tat.

fapt, *a*, дѣло; Tatsache.

farmacat, околдованный; bezaubert.

farmec, *a.* очарованіе; Reiz.

fată, *f.* дѣвочка; kleines Mädchen.

fată mare, дѣвица; Jungfrau.

faţă, *f.* лицо; Gesicht.

faţă cu, къ; gegen, entgegen.

faşă, *f.* пеленка; Windel.

făclie, *f.* свѣча; Fackel.

făgăduinţa, *f.* обѣщаніе; Versprechen.

fără, безъ; ohne, -los.

făuresc, *IV*, ковать; schmieden.

fân, *a.* сѣно; Heu.

fântână, *f.* колодецъ; Brunnen.

feară, *f.* звѣрь; reissendes Tier.

fecioară, *v*, fată mare.

fecior, *m.* сынъ, парень; Sohn, Junge.

fel, *a.* родъ; Art.

de fel din, уроженецъ; gebürtig.

felurit, различный; verschieden.

femee, *f.* женщина; Weib, Frau.

fenomen, *a.* явленіе; Erscheinung.

ferbinte, горячій; heiss

ferbinţeală, *f.* жаръ; Brunst.

fereastră, *f.* окно; Fenster.

mă feresc, *IV.* избѣгать; vermeiden.

ferice, блаженный; glückselig.

fericire, *f.* счастье; Glück.

fericit, счастливый; glücklich.

fermec *1*, очаровать; reizen.

fervent, горячій; eifrig.

fetiţă, *f.* дѣвочка; kl. Mädchen.

fetişoară, dim. *v.* faţă.

fiară *v.* feară.

fier, *a.* желѣзо; Eisen.

fiere, *f.* желчь; Galle.

figură, *f.* образъ; Gestalt.
fiinţă, *f.* существо; Wesen.
final, *f.* окончательный; endlich.
finanţe, *f. pl.* казначейство; Schatzmeisterei,
fior, *m.* дрожь; Schauder.
fir, *a.* пылинка; Halm.
fire, *f.* натура; Natura.
fiu, *m.* сынъ; Sohn
fix, *a.* точно, bestimmt, fix
flacără, *f.* пламя; Flamme.
flăcău, *v.*, fecior.
floare, *f.* цвѣтъ; Blume.
floricică, *f.* цвѣтокъ; Blümchen.
Florii, *f, pl.* вербное воскресеніе; Palmsonntag.
fluctuaţiune, *f.* колебаніе Schwankung.
fluer, *a.* свирѣль; Hirtenflöte
fluieraş, *dim. v.*, fluer.
flutur, *I*, порхать; flattern.
foae, *f.* листъ; Blatt.
foame, *f.* голодъ; Hunger.
foarte, очень; sehr.
foc, *a.* огонь, пожаръ; Feuer.
cu foc, страстно; leidenschaftlich.
folos, *a.* польза; Nutzen.
folosesc, *VI* воспользоваться; nützen.
formă, *f.* образъ; Form.
formez, *I*, образовать; bilden.
foşnesc, *IV.* шумѣть; rauschen.
fraged, нѣжный; zart.
frate, *m.* братъ; Bruder.
frământ, *I. ref.* терзаться; aufgeregt sein.
frăţesc, братскій; brüderlich.
frâng, *III.* ломать; brechen.
frică, *f.* страхъ; Furcht.
mi-e frică, боюсь; ich fürchte.
frig, *a.* холодъ; Kälté.
frumos, красивый; schön.
frumuseţe, *f.* красота; Schönheit.
frumuşel, хорошенькій; hübsch.
fruntaş, *m.* глава; Führer.
frunte, *f* лобъ; Stirn.
frunză, *v*, foaie.
fug. *IV.* бѣжать; fliehen.
fugă, *f.* бѣгъ; Flucht.
fulg, *m.* пухъ; Flocke
fum, *a.* дымъ; Rauch.
fund, *a.* дно; Grund.
funingine, *f.* сажа; Russ.
fur, *I*, красть; stehlen.
furcă, *f*, колъ; Pfahl.
furie, *f*, бѣшенство; Tobsucht.
(pe) furiş, украдкой; heimlicher Weise.
furnicar, *a.* муравейникъ; Ameisenhaufen.
furtună, буря; Gewitter, Sturm.
furtunos, бурный; stürmisch.

G.

Falben (moneda), *m*, червонецъ; Duka'en

galben, *a*, желтый; gelb.

gang; *a*, пассажъ; Gang.

galeş, томный; schmachtend.

gară, *f*, вскзалъ; Bahnlof.

gard, *a*, заборъ; Zaun,Hecke.

gazdă, *f*, квартира; Wohnung.

(trag în) gazdă, прибыть на; einkehren.

găină, *f*, курица; Huhn.

gălăgios, шумный; lärmend.

gălbineală, *f*, блѣдность; Blässe.

gălbior, русый; blond.

găleață, *f*, ведро; Eimer.

găsesc, *IV*. найти; finden.

găsesc, *ref*, находиться; sich befinden.

gătesc, *IV*, *ref*, наряжаться; sich aufputzen.

gând, *a*, мысль; Gedanke.

gândesc, *IV*, думать; denken.

gânguresc, *IV*, заикаться; stammeln.

gârlă, *f*, ручей; Bach.

geamantan, *a*, чемоданъ; Koffer.

geană, *f*, рѣсница; Wimper.

gelozie, *f*, ревность; Eifersucht.

gemăt, *a*, стонъ; Aechzen.

generaţie, *f*, поколѣніе; Geschlecht.

(în) genere, вообще; im allgemeinen.

genunchiu, *m*, колѣно; Knie.

germen, *m*, зародышъ, почка; Keim.

geros, морозный; fröstig.

ghiavol, *v*, diavol.

ghiaţă, *f*, ледъ; Eis.

ghilesc, *IV*, стирать, bleichen.

ghimpos, колючій; dornig.

ghioagă, *f*, дубинка; Keule.

(dau) ghiont, толкать; stossen.

ghiulea, *f*, граната; Granate.

gingaş, *v*, fraged

ginte, *f*, племя; Geschlecht.

giuruesc, *VI*, обѣтовать; zuschwören.

glas, *f*. голосъ; Stimme.

gleznă, *f*, глезна; Knöchel.

glie, *f*, глыба; Erdscholle.

gligan, великанъ; baumstark.

gloabă *f*, кляча; Schindmähre.

gloată, *f*, толпа; Haufe.

glonţ, *a*, пуля; Patrone.

glumă. *f*, шутка; Scherz.

glumeţ, *m*, шутникъ; Witzkopf.

glumesc, *I*, шутить; scherzen.

goană, *v*. fugă.

gol. голый, пустой; wüst, leer, hohl.

cu pielea goală нагій; nackt.

golaş, нагій, безъ перьевъ; federnlos.

golătate, *f*, нагота; Nacktheit.

în grabă, торопливо, поспѣшно; in der Eile

graiu, *a*, языкъ; Sprache

gratie, *f*, рѣшетка; Gitter.

graţie, *f*, милость; Gnade.

grăbire, *f*, поспѣшность; Beschleunigung.

grădină, *f*, садъ; Garten.

grădiniţă, dim *v*, grădină.

grăitor, голосящій, sprechend.

grajd, *a*, конюшня; Stall

grâu, *a*, пшеница; Weizen.

greşesc, *IV*, ошибаться; sichirren.

greu, тяжелый; schwer.

grindină, *f*, градъ; Hagel.

groapă, *f*, яма; Grube.

groază, *f*, ужасъ; Entsetzen

groaznic, ужасный; entsetzlich.

gros, главная часть; Hauptmasse.

grozăvie, *f*. ужасъ, жестокость; Gräueltat.

grup, *a*, группа, куча; Gruppe, Haufen.

gură, *a*, ротъ; Mund.

în gura mare, громко; laut.

gust, *I*, попробовать; захлебывать; kosten, probieren

gust, *a*, вкусъ; Geschmack.

H.

Haide, идемъ; lass uns gehen.

hain, *m*, измѣнникъ; Heuchler, Verräter.

haină, *f*, одежда; Kleid

hal. *a*, положеніе; Zustand.

har, *a*, благо; Segen.

haramin, *m*, воръ, жуликъ; Räuber.

hatâr, *a*, милость; Gnade, Gunst.

haz, *a*, прелесть; Reiz

hazliu, шутливый; unterhaltend.

harnic, прилежный, трудолюбивый; fleissig, arbeitsam.

hărnicuţ, dim. *v*, harnic.

hărţuesc, *IV*, бить, грызть; scharmützeln.

hăulesc, *IV*, пѣть; jauchzen.

hârtie, *f*, бумага, бумажка; Papier, Banknote.

hârţoagă, *f*, старыя негодныя бумаги; Wisch—.

herghelie, *f*, конскій заводъ, табунъ; Gestüte, Pferdehürde.

holbez, *I*, выпучить; anglotzen.

holdă, *f*, нива; Flor, Saatfeld.

horă, *f*, рум. танецъ; rum. Tanz.

horn, *a*, труба; Schornstein. Kamin.

hotărăsc, *IV*, рѣшить; entscheiden.

hotărâre, *f*, рѣшенiе; Entscheidung.

hotărât, рѣшительно; entschieden.

hotărâtor, рѣшительный, entscheidend.

hoţie, *f*, кража; Diebstahl, Dieberei.

hrană, *f*, пища, кормъ; Nahrung.

huceag, *f*, Роща; Gebüsch.

hudiţă, *f*, улица; Gasse, Weg.

hulă, *f*, хула; Tadel, Vorwurf.

humă, *f*, глина; Thonerde.

humuesc, *IV*, обмазать съ глиной; mit Lehm überstreichen.

huştiuliuc, булдыхъ; plumps.

I.

Ia, *a*, ну nun, einmal.

iacătă-mă-s, вотъ здѣсь я hier bin ich.

iad, *a*, адъ; Hölle.

iar, а, но, опять; und, aber.

iarăşi, опять; wieder.

iarbă, *f*, трава; Gras.

iarnă, *f*, зима; Winter.

iatagan, *a*, ятаганъ; Jatagan.

iată, вотъ; sieh.

iau, *r. nér.* взять, брать; nehmen.

ibovnică, *f*, любовница; Geliebte.

ici, здѣсь; hier.

pe ici pe colo, тамъ и сямъ; hier und da.

icoană, *f*, икона; Heiligenbild.

iert, *I*, простить; vergeben.

iertăciune, *f*, прощенiе; Vergebung.

ies, *IV*, выйти; ausgehen, herausgehen.

iesle, *f*, *pl.* ясли; Krippe.

ignoranţă, *f*, невѣжество; Unwissenheit.

ilustru, знаменитый; berühmt.

imediat, непосредственно; sogleich.

imitez, *I*, подражать; nachahmen.

important, важный; wichtig, bedeutend.

importanţă, важность; Wichtigkeit.

impresie, *f*, впечатлѣнie; Eindruck.

impun, *III* наложить; auflegen.

in, *m*, ленъ; Lein.

inconştient, несознательно; unbewusst

indignez, *ref*, *I* негодоваться. sich entrüsten.

indirect, непосредственно; indirekt.

individ, *m*. особь, лицо; Individuum.

inel, *a*, кольцо; Ring.

infinit, безконечный, unendlich.

inimă, *f*, сердце; Herz.

insondabil, неизмѣримо глубокій; unerforschlich.

inspiraţie, *f*, вдохновеніе; Einflössung.

inteligenţă, *f*, разумъ; Verstand

interes, *a*, участіе; Anteil.

interesez, *I*, *ref*, принимать участіе; teilnehmen.

intervin, *IV*, вступить; dazwischentreten.

intim, сердечный, innig, vertraut

intonaţie, *f*, интонація; Betonung.

intrare, *f*, входъ; Eingang.

intru, *I*, войти, hineingehen.

invidios, завистливый; neidisch.

irit, *I*, раздражать; reizen.

iritabil, раздражительный; reisbar.

isbesc, *I*, ударить; stossen.

iscoditor, любознательный; ausspähend.

isbitor, удивительный; auffalend.

isbucnesc, *VI*, вспыхивать; ausbrechen.

ispăşesc, *I*, искупить, sühnen.

ispravă, *f*, подвигъ; (Helden) tat.

isteţ, остроумный; scharfsinnig.

iţari, *m*, *pl*. крест. штаны; Bauernhosen,

iubesc, *IV*, любить; lieben.

iubire, *f*, любовь; Liebe.

iubită, *f*, любовница; Geliebte.

iubitor, любящій; Liebend.

iute, живой; lebhapt. hitzig.

iuţeală, *f*, скорость, Schnelligkeit.

ivesc, *IV*, *ref*, являться; erscheinen.

izbăvitor, избавляющій, erlösend.

izbesc, *v*, isbesc.

izgonesc, *IV*, выгонять; austreiben.

izvor, источникъ, Quelle.

izvorăsc, протекать; quellen.

Î.

îmbălez, *I*, оплевать; befeuchten (mit Speichel).

îmbătrânesc, *IV*, старѣть; alt werden.

îmbibez, *IV*, намочить, tränken.

îmbogăţesc, *IV*, обогатить; bereichen.

îmbolnăvesc, *IV ref*, заболѣть; krank werden

îmbrac, *I*, одѣвать; kleiden.

îmbrăcăminte, *f*, одежда; Kleidung.

îmbrăţişez, *I*, объять; umarmen

îmbrăţişare, *f*, объятie; Umarmung.

îmbrobodesc, *IV*, прикрыть голову; einhüllen.

îmbulzeală, *f*, гурьба; Volksgedränge.

împac, *ref*, *I*, примиряться; sich versöhnen.

împărat, *m*, царь; Kaiser.

împărţesc, *IV ref*, раздѣлиться; sich teilen.

împestriţat, пестрый; bunt.

împiedic, *I*, *ref*, натолкнуться; stolpern.

împing, *III*, толкать; zurückstossen.

împodobesc, *IV*, украшать; ausschmücken.

împotriva. прстивъ; gegen

împrejur, вокругъ; um, umher.

împrejurare, *f*, обстоятельство; Umstand.

împresor, *I*, осаждать; umzingeln.

împreună, вмѣстѣ; zusammen.

împrumut, *I*, заимствовать; leihen

împuşc, *I ref*, застрѣлиться; sich erschiessen.

înaintat, далеко ушедшій; weit vergangen.

înainte, передъ, впереди; vor, voran.

înaintez, *I*, предвигаться; vorrücken.

înalt, высокій; hoch.

înamorat, влюбленный; verliebt.

înapoi, назадъ; zurück.

înălbesc *IV*, бѣлить bleichen.

înălţime, *f*, высота; Höhe.

înăuntru, внутрь; drinnen, inwendig.

încadrez, *I*, вставить въ рамѣ, einrahmen.

încap, *II*. вмѣститься; hineingehen.

încă, еще; noch.

încălţare, *f*, обувь; Fussbekleidung.

încăpere, *f*, помѣщенie; Raum

încântat, восхищенный; entzückt.

încântător, восхитительный; entzückend.

încep, *III*, начинать; anfangen.

încerc, *I*, испытать, попробовать; versuchen.

încerc, *I, ref*, пытаться; sich versuchen.

încercare, *f*, попытка; Versuch.

încet тихо; leise.

încetez, *I*, перестать; aufhören.

încetişor, тихонько; ganz sachte.

încheiere, *f*, заключеніе; Schluss

încheg, *I*, сгущать; verdicken

încheiu, *I*, заключать; .beschliessen.

închid, *III*, закрыть; zumachen, zutun.

închin, *ref*, *I*, молиться; beten

încing, *III*, подпоясывать, разгораться; umbinden, sich erhitzen.

îmi închipui, *IV*, воображать; einbilden.

încoace, сюда; her.

încoace, сюда; her.

încolo, туда; hin.

încolţire, *f*, прозябаніе; Keimen.

încopcesc, *IV*, застегивать; zuknöpfen.

încordare, *f*, напряженіе; Anspannung.

încoronez, *I*, короновать; krönen.

încovoi, *I*, согнуть; biegen.

încredere, f, довѣріе; Vertrauen.

încredinţez, *I*, *ref.*, увѣрять; versichern.

încremenesc, *IV*, замирать; erstarren.

încreţire, f, морщина, завиваніе; Falte, Runzeln.

încrucesc, *ref. IV*, перекреститься; sich bekreuzigen.

încrucişez, *I*, *ref*, скрещиваться; durchkreuzen.

încrunt, *ref*,, *I*, хмурит ься runzeln.

încui, *I*, запереть; zuschliessen.

încunjur, *I*, окружать; umringen.

încurc, *ref. I*, путаться; sich verirren.

încuscrire, *f*, свойство; Verschwägerung.

îndată, сейчасъ; sofort.

îndărăptez, *I*, отступать; sich zurüchziehen.

îndelung, долго; lange.

îndelungat, продолжительно; anhaltend.

îndeosebi, особенно; besonders.

îndestulez, *I*, удовольствовать; befriedigen.

îndoesc, *IV*, *ref*. *v*. îndoi ref.

indoi, *VI*, *ref*. сгибать, согнуть; biegen, beugen.

îndrăgesc, *IV*, полюбить; sich verlieben.

îndrăzneală, f, смѣлость; Kühnheit.

îndrept, *I, ref.* поправиться; sich bessern.

mă îndrept spre, отправиться къ; sich begeben.

înduioşat, тронутый; gerührt.

înduplec, *I*, уговорить; überzeugen.

îndur, *I, ref.*, пожалѣть; sich erbarmen.

îndurător, милосердный, сострадательный; sich erbarmend.

înebunesc, *IV*, сойти съума; verrückt werden.

înec, *I, ref.*, утонуть; untergehen

înfăţisare, *f*, представленіе; Vosrtellung.

înfăţişez, *ref.*, *I*, явиться; sich einstellen.

înfăţoşez, *I*, представить; vorstellen

înfăşur, *I*, завертывать; einwindeln.

înfing, *III*, вонзать, всадить; einschlagen.

înfior, *ref.*, *I*, содрогаться; Schauder empfinden.

înfipt, *v*, înfing.

înfiripez, *I*, устроить; einrichten.

înfloresc, *IV*, цвѣсть; blühen.

înfricoşez, *I*, пугать; erschrecken

înfrunt, *I*, пренебрегать; trotzen.

îngălbinesc, *IV*, поблѣднѣть; erblassen.

îngân, *I*, шептать; flistern.

îngenunchez, *IV*, стать на колѣни; niederknien.

înger, *m*, ангелъ; Engel.

îngrădire, *f*, огражденіе; Umzäunung.

îngrijesc de, *IV*, присматривать; sorgen.

îngrop *I*, закопать; begraben.

îngrozesc, *IV*, ужасать; im Schreken setzen.

îngust, узкій; schmal.

înhăţ *I*, схватить; packen.

înjosesc, *IV*, унижать; erniedrigen.

înjosire, *f*, униженіе; Erniedrigung.

înjur, *I*, ругать; schimpfen.

înlăcrimat, полный слезъ; voll Tränen.

înnec, *V*, înec.

îurudire, *f*, родство; Verwandschaft.

înscriu, *III*, вписать; einschreiben.

înseninez, *I*, просвѣтлѣть; erhellen.

însor, *ref*, *I*, жениться; sich verheiraten.

însoţesc, *IV*, сопровожать; begleiten.

înspre, къ; zu.

însufleţesc, *IV*, одушевлять; beseelen.

însufleţire, *f*, одушевленіе; Belebung.

însuşi, самъ; selbst.

înşel, *I*, обмануть; betrügen.

înşir, *ref*. *I*, выстроиться; sich einander reihen.

întâlnesc, *ref*. *IV*, встрѣчать; begegnen.

întâmpin, *I*, встрѣтить; empfangen.

întâmplare, *f*, случай; zufall.

din —, случайно; zufälliger weise

întâmplă, *ref*., *I*, случаться; geschehen.

întemeiez, *ref*., *I*, основаться sich gründen

întind, *III*, тянуть, подать; reichen ausdehnen.

întins, *a*, пространство; Ausdehnung.

întorc, *III*, повернуть; drehen.

întorc, *ref*. ,*III*, возвратиться; zurückkehren.

într'adins, нарочно; absichtlich.

întreb, *I*, спросить; fragen.

întrebare, *f*, вопросъ; Frage.

întreg, цѣлый; ganz.

întrerup, *III*, прерывать; unterbrechen.

întrerupător, прерывающій; unterbrechend

întrerupere, *f*, прерываніе; Unterbrechung

întrevăd, *II*, видѣть мелькомъ; dunkel erkennen.

într'una, безпрестанно; immer.

întunec, *I*, *ref*, омрачаться; sich umnachten.

întunecare, *f*, мракъ; Finsterniss.

întunecos, темный; finster, dunkel.

întunerec, *a*, *v*, întunecare.

înţeleg, *III*, понять; verstehen

înţelepciune, *s*, мудрость; Klugheit.

înţelept, мудрый; klug, weise.

înţepat, вспыльчивый; steif, geschraubt.

învălmăşeală, f, смятеніе; Gedränge.

învăluire, f, недугъ; Belästigung.

învăţ, *I*, учиться; lernen.

învăţat, *m*, ученный; Gelehrt.

învăţământ, *a*, ученіе; Belehrung.

învârt, *IV*, *ref*. крутиться; umdrehen.

învelesc, *IV*, *ref*. укутать; einhüllen.

înverşunat, остервенѣлый; erbittert.

înving, *III*, побѣдить; siegen.

înviorez, *ref*. *I*, оживиться; sich beleben.

înviu, *I*, воскреснуть; auferstehen.

înzadar, напрасно; vergebens.

înzilesc, IV, продлить жизнь; ein langes Leben bescheren.

îşi, себѣ; sich.

J.

Jale, *f*, грусть; Gram, Trauer.

jâlț, **jeț**, *a*, кресло; Lehnstuhl.

jilav, сырой; nass, feucht.

joc, *I*, танцовать; tanzen.

joc, *ref*, играть; spielen.

Joia mare, страстный четвергъ; Donnerstag vor Ostern.

jos, внизу; unter.

jucărie *f*, игрушка; Spielzeug.

judecată, *f*, судъ: Gericht.

judecător, *m*, судья; Richter.

județ, *a*, *v*, judecată.

jumătate, *f*, половина; halb.

june, *v*, tânăr.

jupâneasă, *f*, горничная; Zimmerfrau.

L.

La, къ, у, въ, на; zu, bei, in, an.

pe la, по ; bei, auf.

lacom, жадный; gierig, begierig.

lacrimă, *f*, слеза; Träne.

laiu, темно-бурый; dunkelbraun.

lanț, *a*, цѣпь; Kette.

laolaltă, вмѣстѣ; zusammen.

lapte, *m*, молоко; Milch.

larmă, *f*. шумъ; Lärm.

las, *I*, пускать; lassen.

mă las de, бросить; aufgeben, entsagen.

latru, *I*, лаять; bellen.

laud, *I*, хвалить; loben.

lăcomie, *f*, жадность; Gierigkeit

lăcrămez, *I*, слезить; Tränen vergiessen.

lămâiță, *f*, мелисса; Citronenquendel.

lăutar, *m*, музыкантъ; Musikant,

lână, f. шерсть; Wolle.

lângă, возлѣ; neben.

pe—, около, мимо; vorbei, neben

leac, f, лѣкарство; Heilmittel.

fără—, безъ .. mitkeinem.

leafă, f, жалованье; Gehalt.

leagăn, *m*, колыбель; Wiege.

leg, *I*, вязать; binden.

legat, стройный; gebildet, kräftig.

legăn, *I*, качать; schaukeln.

legătură, f, связь; Verhältniss.

lege, *f*, законъ; Gesetz.

lehămetesc, *IV*, уставать, übersatt sein.

leliță, dim, de la **lele**, старш. сестра, дѣвица; ältere Schwester, Mädchen

lemn, *a*, дрова; Holz.

lene, f. лѣнь; Faulheit.

leneş, лѣнивый; faul.
lepăd, *I*, сбросить; wegwerfen.
mă—, отрѣчься; entsagen
lesne, легко; leicht.
lespede, *f*, плита; Steinplatte.
lespegioară, dim. *v* lespede.
leş, *a*, трупъ; Leichnam.
licărire, *f*, мерцаніе; Schimmer.
limbă, *f*, языкъ; Zunge, Sprache.
limpede, прозрачный; klar.
lin, тихо, leise.
linie ferată, *f*, желѣзная дорога: Eisenbahnlinie.
linişte, *f*, покой; Ruhe, Stille.
lipesc, *IV*, липнуть; ankleben.
lipicios, заразительный; ansteckend
lipsă, *f*, отсутствіе; Mangel.
lipsesc, *IV*, отсутствовать; fehlen.
literă, *f*, буква; Buchstabe.
livadă, *f* фруктовый садъ; Obstgarten
loc, *a*, мѣсто; Platz.
de—, никакъ: gar nicht.
local, *a*, помѣщеніе; Lokal.
logos, *a*, рѣчь; Rede.
lopată; *f*, лопата; Schaufel, Spaten.
lovesc, *IV*, ударять; schlagen.
lovitură, *f*, ударъ; Schlag.
luăm, *v*, iau.
luceafăr, *m*, веч. и утрен. звѣзда; Abend - und Morgen-Stern.
lucesc, *IV*, блестѣть; glänzen.
lucire, f, блескъ; Glänzen.
lucru, *a*, вещь, дѣло; Sache, Ding.
lume, f, миръ, свѣтъ: Welt.
luminaţie, f, иллюминація; Illumination
lumină, *f*, свѣтъ; Licht.
luminez, *I*, освѣщать; leuchten.
luminos, *f*, свѣтлый; hell.
lună, *f*, мѣсяць; Monat.
lună, f, луна: Mond.
luncă, f, роща: Uferwäldchen.
lung, f, длинный; lang.
lup, *m*, волкъ; Wolf.
luptă, *f*, бой, борьба; Kampf.
lustruesc, *IV*, полировать; polieren.
lux, *a*, роскошь; Luxus.

M.

Madamă *f*, Frau.
magar, *m*, оселъ; Esel.
mai болѣе; mehr
maică, *f*, маменька; Mutter.
major, совершеннолѣтній; grossjährig.
mal, *a*, берегъ; Ufer.
mamă, *f*, мать; Mutter
mantă *f*, шинель; Mantel.
mare, большой, gross
mare, *f*, море; Meer.
margine, *f*, край; Rand.
marmură, *f*, мраморъ; Marmor.
masă, *f*, столъ; Tisch.
material, *a*, матеріалъ; Stoff, Materiall.

măcar, хотя, хоть; obwohl, wenn auch.

măgură, *f*, холмъ; Hügel.

mămucă *f*. *v*. maică!

măr, *m*, яблоня; Apfelbaum.

măr, *a*, яблоко; Apfel.

măreţ, величественный; grossartig.

mărgică, *f*, коральки; Glasperle.

mări, вѣдь; hör'mal.

măricică, dim. de la mare (adjectiv).

mărit, *ref*. *I*, выйти замужъ; heiraten, (von den Mädchen).

mătanie, *f*. земной поклонъ; Kniebeugung.

mătasă, *f*, шелкъ; Seide.

mătăluţă, вы; Sie.

mătur, *I*, заметать; fegen.

mâhnire, *f*, печаль; Kummer, Gram.

mâhnesc, *ref*. *IV*, печалиться: sich kümmern.

mân, *I*, вести, направлять: treiben.

mână, *f*, рука; Hand.

mânăstire, *f*, монастырь; Kloster.

mânânc, *I*, ѣсть, кушать; essen.

mâncare, *f*, кушаніе; Essen.

mândrie, *f*, гордость; Stolz

mândru, гордый; stolz.

mânecă, *f*, рукава; Aermel.

mângâiere, *f*, утѣшеніе; Trost.

mângâietor, утѣшительный: tröstend.

mânios, гнѣвный; zornig.

mântuire, *f*, спасеніе; Erlösung.

mântuitor, спасительный; erlösend.

mâţă, *f*, кошка; Katze.

mâţişor, *m*, барашки; Kätzchen.

megieş, *m*, сосѣдъ; Nachbar.

mei, *a*, просо; Hirse.

melean, *m*, дубина; baumstarker Kerl.

meu, **mea**, мой; mein.

menit, призванный, предопредѣленный; vorherbestimmt.

mereu, постоянно; immerdar.

merg, *III*, идти; gehen.

merit, *a*, заслуга; Verdienst.

mers, , *a*, походка; Gang, Gehen.

mesteacăn, *m*, береза; Birke.

meşter, *m*, мастеръ; Meister.

meşteşug, *a*, искусство; Kunst.

metamorfoză, *f*, метаморфоза; Verwandlung.

miazănoapte, *f*, сѣверъ; Nord.

mic, маленькій; klein.

micime, *f*, малость; Kleinheit.

micşorez, *I*, уменьшать; vermindern.

miel, *m*, ягненокъ; Lamm.

miere, *f*, медъ; Honig.

mierea-ursului, медунка; Beinwell.

miez, *a*, середина; Mitte.

miezul-nopţii, полночь; Mitternacht.

migrare, *f*, переселенie; Wanderung.

mijloc, *a*, середина, талія; Mitte

la mijloc, (много лѣтъ) тому назадъ; (es sind Jahre) her.

mijoarcă, *f*, жмурки; blinde Kuh.

milă, *f*, сожалѣнie; Mitleid, Erbarmen.

militar, *m*, военный: Soldat.

milostiv, милосердный; barmherzig,

minciună, *f*, ложъ; Lüge.

minciunos, лживый; lügenhaft.

minor, несовершеннолѣтній; minderjährig.

minte, *f*, умъ, разумъ, Verstand, Vernunft.

aduc aminte, помнить; erinnern

minunat, чудный; wunderbar.

minunăţie, *f*. чудесность; Wunder.

de minune, *v*, minunat.

mioară, *f*, однолѣтняя овца; einjähriges Schäflein.

mir, *a*, мvръ; Salböl.

mirare. *f*, удивленie; Verwunderung.

mireasă, *f*, невѣста; Braut.

mireazmă, *f*, благоуханie; Duft.

mirişte, *f*, жниво; Stoppelfeld

miros, *IV*, нюхать; riechen.

miros, *a*, запахъ; Geruch.

mişc, *ref*, *I*, двигаться; sich bewegen.

mişcare, *f*, движенie; Bewegung.

mişcat, тронутый; berührt.

mlădiu-e, гибкій; biegsam.

mlădiu, *ref*, *I*, извиваться; sich biegen.

moale, мягкій; weich.

moarte, *f*, смерть; Tod.

mod, *a*, образъ; Weise.

moderat умѣренный; mässig.

mohor *a*, боръ; Borstengras

monoton, однообразный; einförmig.

mor, *IY*, умереть; sterben.

mormânt, *a*, могила; Grab.

mormăesc, *IV*, ворчать; brummen.

mort. *m*: мертвый, мертвець; Tote.

morun, *m*, бѣлуга; Stör.

moşneag, *m*, старикъ; Greis.

moştenesc, *IV*, унаслѣдовать; erben.

moştenire, *f*, наслѣдство; Erbe, Erbschaft.

motiv, *a*, причина; Beweggrund, Grund.

motocel, *m*, мотокъ; Knäuelchen.

moţiune, *f*, предложеніе; Vorschlag.

mreajă, *f*, ловушка, сѣть, Netz, Fallstrick.

mugur, *m*, почка; Knospe.

mult, много, viel.

mai mult, больше; mehr.

mulţămesc, *ref. IV*, удовольствоваться; zufrieden sein.

mulţămesc, *IV*, благодарить; danken.

mulţime, *f*, толпа, народъ; Menge, Volk.

muncă, *f*, работа, трудъ; Arbeit, Mühe.

muncesc, *IV*, работать, arbeiten.

munte, *m*, гора; Berg, Gebirg.

mură, *f*, ежевикъ; Brombeere.

must, *a*, сокъ, мустъ; Most, Saft.

mustăcioară, *f*, dim. dela **musteaţă**.

musteaţă, *f*, усы; Schnurrbart.

mustrare, *f*, упрекъ, укоръ, Verweis.

mustru, *I*, упрекать, verweisen.

muşc, *I*, кусать; beissen.

muşchiu, *m*, мохъ; Moos.

N.

Na, na; da, nimm,

naibă, *f*, чертъ; Teufel.

naltă, *v*, înalt.

nare, *f*, ноздря; Nasenloch.

nas. *a*, носъ; Nase.

nasc, *ref*, *III*, родиться; geboren werden.

naştere, *f*. рожденіе; Geburt.

nădejde, *f*, надежда: Hoffnung.

năduh, *a*, горе; Aerger, Bitterkeit.

năframă. *f*, платокъ; Kopftuch,

năltişor, dim, dela **nalt**.

nămiezi, vezi **amiază**.

nămolesc, *ref*, *IV*, завязнуть; im Kote stecken bleiben

năpădesc, *IV*, нападать; überfallen

năprasnic, внезапный, нечаянный; plötzlich,

născocire, *f*. придумываніе; Erfindung.

năsip, *a*, песокъ; Sand.

năsuşor, *a*, dim, dela **nas**.

năval, толпившійся; rasend, wütend.

năzdrăvan, волшебный; wundertätig.

năzdrăvănie, *f*, пакость; Kunststück.

neam *a*, племя, родъ; Geschlecht, Verwandte.

neapărat, безусловно; unbedingt.

neascultare, *f*, непослушаніе; Ungehorsam.

neastâmpărat, неугомонный; unruhig.

neatins, нетронутый; unberührt.

nebacalaureat, безъ бакалаврства; ohne Habitur, Baccalaureat.

nebăgat în seamă, незамѣтный; unbemerkt.

nebun, сумасшедшій, дуракъ; verrückt, toll.

nebunie, *f*, сумасшествіе, дурачество; Tollheit, Torheit.

necaz, *a*, досада, Verdruss.

necăjesc, *f V*, *ref*, сердиться; sich ärgern.

necăjit, сердитый, огорченный; geärgert.

necălcat, недавленный; nicht überfahren.

neclintit, неподвижный; unbewegt.

necontenit, безпрестанный, unaufhörlich.

necuraţit, нечищенный, ungereinigt.

nedesluşit, неясный; undeutlich

neegalitate, *f*, неравенство; Ungleichkeit.

negoţ, *a*, торговля; Handel.

negru черный; schwarz.

negură *f*, туманъ: Nebel.

neînduplecat, неумолимый; unerbittlich

neînfrânt, неодолимый; unbesiegbar.

nelenevos, нелѣнивый; nicht faul.

nemaipomenit, неслыханный; unerhört.

nemilostiv, немилосердный; unbarmherzig.

nemţesc, нѣмецкій; deutsch.

nemulţămire, *f*, неудовольствіе; Unzufriedenheit.

nemulţămit, недовольный; unzufrieden.

nemuritor, несмертный, unsterblich.

neneacă, *V*, **mamă**.

nenorocire, *f*, несчастіе; Unglück.

nenorocit, несчастный; unglücklich.

neom, ненормальный человѣкъ; Unmensch.

nepăsător, равнодушный; gleichgültig.

neplăcut, непріятный; unangenehm.

nepreget, *a*, прилежаніе; Beharrlichkeit, Emsigkeit.

nepriceput, непонятливый; unbegreiflich.

neputincios, немощный; unfähig, unvermögend.

nervos, нервный; nervös.

neschimbător, неизмѣнимый; unveränderlich.

nesfârşit, безконечный; endlos.

nestricat, неиспорченный; unverdorben

neştiut, невѣдомый; unbewusst.

neştiutor, незнающій; unwissend.

netot, глупый; blödsinnig

nevastă, *f*, жена; Eheweib, Frau.

nevăzut, невиданный; ungesehen.

nevinovat, невинный; unschuldig.

nevoie, *f*, нужда, бѣда; Not.

nevrednic, недостойный; unwürdig.

nicăieri, нигдѣ; nirgends.

nici, ни; auch nicht, weder noch.

nici atâta, еще меньше; noch weniger.

niciodată, никогда; niemals, nie.

niciun,-o, никакой; kein.

nimeni, никто; niemand.

nimerit, подходящій; treffend, passend.

nimic, ничего; nichts.

nimic, *a*, ничтожность; Nichtigkeit

nimica toată, *v*. **nimic!**

nimicitor, уничтожающій; vernichtend.

nişte, нѣкоторые; einige, etliche.

noapte, *f*, ночь; Nacht.

astă-noapte, ночью; heute Nacht.

nobil, благородный; nobel, edel.

nojiţă, *f*. тесьма, шнуръ; Bundschuhriemchen.

noroc, *a*, счастье; Glück.

norod, *a*, народъ; Volk.

nostru, нашъ; unser.

notiţă, *f*, замѣтка; Notiz.

nour, *(nor)*, *m*. облако; Wolke.

nu, нѣтъ, не; nein, nicht.

nuc, *m*, орѣховое дерево; Nussbaum.

nuià, *f*, пруть; Rute.

numai, только; nur.

numai de cât, непремѣнно; sogleich.

număr, *I*, считать; zählen.

nume, *a*, имя; Name.

nuntă, *f*, свадьба; Hochzeit.

nuntaş, *m*, гость на свадьбу; Hochzeitsgast.

O.

O, одна; eine.

oae, *f*, овца; Schaf.

oară, *f*, разъ; Mal.

oare-care, какой нибудь irgendjemand.

oaste, *f*, войско; Heer.

obiceiu, *a*, обычай; Sitte.

obidă, *f*, горесть; Kummer.

obidit, огорченный; gekränkt.

obiect, *a*, предметъ; Gegenstand.

oboseală, *f*, усталость; Müdigkeit.

obraz, *m*, щеки, лицо; Gesicht, Wange.

obraznic, дерзкій; frech.

observ, *I*, замѣчать, соблюдать; merken, beobachten.

ocară, *f*, брань; Verweis.

ocazie, *f*, случай; Gelegenheit

ocaziune *v*, **ocazie**.

ochiu, *m*, глазъ, око; Auge.

ochişor, *m*, dim. de la **ochiu**.

ocolesc, *IV*, избѣгать, meiden.

ocup, *I*, занятъ; besetzen.

ocup, *ref*, заниматься; sich beschäftigen.

odae, *f*, комната; Zimmer, Stube.

odată, *f*, разъ, когда-то; einmal

odăiţă, *f*, dim. de la **odae**.

odăjdii, *f*, *pl*, ризы; Messgewand.

odinioară, нѣкогда; einst, ehemals.

odor, *a*, сокровище; Schatz.

oftez, *I*, вздыхать; seufzen.

oglindă, *f*, зеркало; Spiegel.

oglindesc, *ref*, *IV*, отражаться, sich spiegeln.

ogradă, *f*, дворъ; Hof

oleacă, немножко; ein wenig.

om, *m*, человѣкъ; Mensch.

omenesc, человѣческій; menschlich.

omor, *a*, убійство; Mord.

omor, *IV*, убить; ermorden, töten.

onorabil, почтенный; ehrenwert.

opincă, *f*. лапоть; Bundschuh.

opinie, *f*, мнѣніе; Meinung.

opresc, *IV*, остановить; aufhalten.

opsas, *a*, подметка; Sohle.

orator, *m*. ораторъ; Redner.

oratoric, ораторскій; rednerisch

orb, слѣпой; blind.

orbeşte, слѣпо; blindlings.

ordinea zilei, повѣстка дня; Tagesordnung.

ori, или; oder, entweder.

oriental, восточный; morgenländisch, Ost—

origine, *f*, происхожденіе; Ursprung.

oriunde. куда ни; wo immer.

ortoman, богатый; reich.

os, *a*, кость; Bein.

ospăţ, *a*, пиръ; Gastmahl, Schmaus.

ostaş, *m*, воинъ; Soldat.

ostenesc, *IV*, утомлять, ermüden.

otel, *a*, гостиница; Gasthaus.

otravă, *f*, отрава; Gift.

otrăvit, отравленный; vergiftet.

otrăvitor, отравительный; giftig.

ou, *a*, яйцо; Ei.

ovăs, *a*, овесъ; Hafer.

ovreiu, *m*, еврей; Jude.

P.

Pace, *f*, миръ, покой; Frieden, Ruhe.

pachet, *a*, пачка, пакетъ; Paket.

pahar, *a*, стаканъ; Glas

paie, *a*, *pl*, солома; Stroh.

pajişte, *f*, лугъ; Rasen.

palmă, *f*, пощечина; Ohrfeige

pană, *f*, перо; Feder.

pantof, *m*, башмакъ; Pantoffel.

paradă, *f*, парадъ; Parade.

parà, *f*, деньги; Geld, Pfennig,

paralitic, паралитикъ; gelähmt.

paralizez, *I*, поражать параличемъ; lähmen.

parapet, *a*, парапетъ, перило; Brustwehr, Geländer.

pară, *f*, груша; Birne.

parcă, будто, какъ будто; als ob.

parchet, *a*, прокурорскій надзоръ; Staatsanwaltschaft

pare, *ref*, *II*, мнѣ кажется; es scheint mir.

parol ? честное слово?; auf Ehrenwort ?

parte, *f*, часть; Teil.

din partea mea, съ моей стороны; meinerseits

partizan, *m*, партизанъ; Anhänger.

pas, *m*, шагъ; Schritt, Tritt.

pasăre, *f*, птица; Vogel.

pasiune, *f*, страсть, Leidenschaft.

pat, *a*, кровать; Bett.

patru, четыре; vier.

patruzeci, сорокъ; vierzig.

păcat, *a*, грѣхъ, бѣда; Sünde, Unglück.

păcătuesc, *IV*, грѣшить; sündigen.

pădure, *f*, лѣсъ; Wald

păgân, *m*, язычникъ, языческій; Heide, heidnisch.

păgubesc, *IV*, потерять; Schaden leiden.

păi, ужъ, тоже; nun, nun denn.

pălărie, *f*, шляпа; Hut

pălesc, *ref*. *IV*, удариться; sich anschlagen.

păltinaş, *m*. dim. dela **paltin.**

(paltin дикая смоковница; Waldespe).

pământ, *a*, земля; Erde, Boden.

pănă, pănă la, до; bis.

păpuşoi, *m*. кукуруза; Mais.

păr, *m*., волосъ, шерсть; Haar.

părăsesc, *IV*, оставить, покидать; verlassen

părăsire, *f*, покиданіе; Verlassenheit.

păreche, *f*, пара; Paar.

părere-de-rău, сожалѣніе; Bedauern, Klagen.

părete, *m*, стѣна; Wand.

părinte, *m*, родитель, отецъ; Vater.

părintesc, отцовскій, родительскій; väterlich, Eltern—.

păsărică, *f*, dim. dela **pasăre**.

păstor, *m*, пастухъ; Hirt.

păşesc, *IV*, шагать; schreiten.

păşune, *f*, пастбище; Weide.

pătimesc, *IV*, переносить, leiden, ertragen.

pătrund, *III*, проникать; eindringen.

păţanie, *f*, бѣда; Missgeschick, Leiden.

păzesc, *IV*, стеречь; bewachen.

pâclă, f, мгла; Nebel.

pâlnie, f, лейка; Trichter.

pândesc, *IV*, подстерегать, lauern

pâne, f, хлѣбъ; Brot.

pântece, *a*, животъ; Bauch.

pânză, f, полотно, холстъ; Tuch.

pârlit, *m*, негодяй; Taugenichts,

pe, надъ, на; auf, an.

pelin, *m*, полынь; Wermut.

pecete, f, печать; Siegel, Petschaft.

pembé, розовый; hellrot.

pentru, для, за; für, um

pentrucă, потому что; weil.

perdeà, f, занавѣски; Vorhang.

pereche, *v*, **păreche.**

perfect, полно, совершенно; vollkommen vorzüglich.

perişor, dim. dela **păr.**

perpetuu, безпрерывный, вѣчный; fortwährend, ewig.

peste, черезъ; über, in.

peste tot, повсюду; überall.

peşteră, f, пещера; Höhle, Grotte.

petrec, *III*, проводить, пройти; begleiten, führen.

se petrece, происходить; geschehen.

petrecere, f. развлеченіе, забава; Zerstreuung.

peţesc, *IV*, сватать; freien, werben.

piatră f. камень; Stein.

pic *I*, падать; fallen.

picătură, f, капля; Tropfen

picior, *a*, нога; Fuss.

în picioare, на ногахъ;

piciorus *a*, dim. dela **picior.**

piele, f. кожа шкура; Haut, Leder.

pielcică, *f.* dim. dela **piele**

piept, *a,* грудь; Brust.

pierd, *III,* потерять; verlieren.

piesă, *f,* пieca; Stück' Pièce.

pipernicie, *f,* морщенie; Verkümmerung.

pironesc, *IV,* забить; vernageln

pironit, прикованный; fixiert.

pitic, *m,* карликъ; Zwerg

plac, *a,* вкусъ; Belieben.

place, *II, ref.* нравиться; gefallen.

plaiu, *a,* гора: Hochgebirge.

plată *f.* плата, уплата; Zahlung

plausibil, правоподобный; wahrscheinlich.

plăcere, *f.* удовольствie; Vergnügen, Gefallen.

plăcintă *f.* пирогъ; Blätterkuchen.

plătesc, *IV,* платить; bezahlen.

plâng *III,* плакать; weinen, klagen.

plâng, *ref.* жаловаться; sich beklagen.

plâns, *a,* плачь; Weinen.

plăviț, сивый; grau, weissgrau

plebicist, *sic,* **plebiscit**.

plec, *I,* уйти, сгибать; fortgehen, biegen, beugen.

plec, *ref,* переклоняться; sich beugen.

pledez, *I,* защищать въ судѣ; plädieren.

pleoapă, *f,* вѣки; Augenlid.

plesnesc, *IV,* треснуть; bersten, springen.

plete, f, *pl,* длинные волосы; langes Haar.

plimb, *ref,* гулять; spazieren gehen.

în plin, удачно; mit gutem Erfolg.

ploae, *f,* дождь; Regen.

plug, *a,* плугъ, соха; Pflug

plumb, *m, a,* свинецъ; Blei.

plutesc, плавать, летать; schwimmen, schweben.

poală, *f,* пола, колѣни; unterer Teil eines Kleides, Fuss (eines Gebirges).

poartă, *f,* ворота; Tor

poate, можетъ-быть; vielleicht.

pocnesc, *IV,* хлопать; Klatschen.

pod, *a,* мостъ, чердакъ; Brücke, Boden.

podoabă, *f,* украшенie; Schmuck.

pom, *m,* дерево; Baum.

pompă, *f,* пышность; Pomp, Prunk

popici, *m, pl,* кегель; Kegel.

popor, *a,* народъ; Volk

popular, народный; volkstümlich.

poreclesc, *IV*, дать прозвище; einen Spitznamen geben.

pornesc, *IV*, начинать; anfangen.

rnire, f, порывъ; Heftigkeit.

ort, *I*, нести, вести; tragen, führen

ort, *ref*, вестись; sich benehmen

ortal, *a*, парадный подъѣздъ; Portal.

orţelan, *a*, фарфоръ; Porellan.

porumb, *v*, **păpuşoi**.

porumbrel, *m*, терновое деревцо; Schlehdorn.

poruncă, *f*, приказъ; Befehl.

sac, мрачный; mürrisch.

posomorît, пасмурный; düster.

post, *a*, постъ; Fasten.

postelnic, *m*, постельникъ; Hofmarschall.

poştalion, *a*, почтовая карета; Postillon.

pot, *II*, мочь, умѣть; können, mögen, dürfen.

potecă, f, тропинка; Fusspfad.

poticnesc, *IV*, *ref*, споткнуться; stolpern.

potolesc, *IV*, успокоить; stillen.

de potriva mea, моего возраста; meines Alters.

povară, f, ноша, бремя; Last, Bürde.

poveste, f, сказка; Märchen.

povestesc, *IV*, разсказать;

pradă, f, добыча; Beute.

prag, f, порогъ; Schwelle.

prăbuşesc, *IV*, *ref*, провалиться; niederstürzen.

prăd, *I*, разграбить; rauben.

prăjină. f, жердь; Stange

prăpădesc, *IV*, потерять; verlieren.

prăpădesc, *ref*, погибнуть; zu Grunde gehen.

prea, слишкомъ, очень; zu, sehr

preajmă, f. приближеніе; Nähe.

precum, какъ и ; sowie.

predestinat, предназначенный; vorherbestimmt.

predic, *I*, проповѣдать; predigen.

prefacere, f, перемѣненіе; Umänderung.

prefac, *ref*, *III*, притворяться; sich verstellen.

pregătesc, IV, приготовлять; bereiten.

prelung, протяжно; gedehnt, langgezogen.

preot, *m*, священникъ; Priester.

presor, *I*, посыпать; bestreuen.

pretoriu, *a*, залъ; Gerichtssaal.

prezent, *a*, настоящее; время; Gegenwart.

prezident, *m*, предсѣдатель; Präsident.

pribeag, скитающійся, бродячій; herumirrend, wandernd.

prichiciu, *a*, припечекъ; Ofenrand.

pricep, *III*, понимать; verstehen.

pricopsit, счастливый; beglückt.

pridvor, *a*, притворъ; Vorhaus, Vorplatz.

prieten, *m*, другъ пріятель; Freund.

primărie, f, городская управа; Rathaus.

primăvară, f, весна; Frühling.

primesc, IV, получить, соглашаться; bekommen, annehmen.

primitor, гостепріимный; gastfreundlich.

prin, черезъ, по; durch.

prind, *III*, поймать, fangen.

de pripas, приблудившійся; verirrt, herrenlos.

pripit, торопившійся; übereilt.

pripor, *a*, склонъ; abschüssiger Ort.

prisacă, *f*, пчельникъ; Bienenhaus.

prisos, *a*, излишекъ; Ueberfluss.

privesc, IV, смотрѣть, касаться; anblicken, angehen.

privighitoare, *f*. соловей; Nachtigall.

privilej, *a*, привилегія; Vorrecht, Privilegium.

în privința, относительно; in Hinsicht.

proaspăt, свѣжій; frisch.

probă, *f*, доказательство; Beweis, Probe.

procopsesc, *ref.*, *IV*, стать счастливымъ; sein Glück machen.

procuror, *m*, прокуроръ; Staatsanwalt.

profesoară, *f*, учительница; Lehrerin.

profesoral, профессорскій; Professor—.

profit, *I*, воспользоваться; benutzen.

profund, глубокій; tief.

promit, *III*, обѣщать; versprechen.

pronunț, *ref*, *I*, высказаться; sich aussprechen.

propriu, собственный; eigen

proslăvire, f, прославленіе; Verherrlichung

prost, *m*, дуракъ; dummer Kerl.

prost, глупый; dumm.

protestare, f, протестованіе; Beteuerung.

protipendadă, f. дворянство; Adel.

· **provincie,** f, провинція; Provinz.

prunc, *m.*, ребенокъ; Säugling.

pruncuşor, dim. de la **prunc.**

prund, *a*, песокъ; Kies.

public, *a*, публика; Publikum.

public, публичный; öffentlich.

public, *I*, публиковать; veröffentlichen.

puiu, *m*, птенецъ, дитенышъ; Junges.

pumn, *m*, кулакъ; Faust.

pun, *III*, положить, ставить; stellen, setzen, legen.

pun stăpânire, овладѣть; sich bemächtigen.

mă pun rău, разссориться; in Ungnade fallen.

punct, *a*, точка; Punkt.

pur, чистый; rein.

purtător, носящій; tragend.

pururea, pururi, присно; ewig.

pustie, f. пустыня; Wüste.

pustnic, *m*, отшельникъ; Einsiedler.

putere, f. сила, мощь, середина; Kraft, Macht, Mitte

puternic, сильный; kräftig.

putred, гнилой; faul.

puţin, мало; wenig,

puţintel, puţintică, *v*, **puţin**

R

Rad, *III*, брить; rasieren.

raft, *a*, шкафъ: Fach (eines Schrankes).

rai, *a*, рай; Paradies.

ram, *a*, вѣтвь; Zweig.

ramură f, *v*. **ram.**

rază f, лучь; Strahl.

razim *I*, *ref*. опираться; sich auflehnen.

răbd, I, терпѣть: dulden, ertragen

răbdător, терпѣливый; geduldig.

răcnesc, IV, кричать: schreien

răcoare, f. прохлада: Kühle.

răcoresc, IV, прохладить; abkühlen.

rădăcină f, корень; Wurzel.

răguşit, хриплый: heiser.

rămăşiţă f. остатокъ: Ueberrest

rămân, II, оставаться: bleiben

răresc, IV, разрѣжать selten Besuche machen

răsar, IV, вырастать; grosswerden, auftauchen.

războiu, *a*, война; Krieg.

răspândesc, IV, разсыпать; ausgiessen.

răspântene, f. распутье; Kreuzweg.

răspicat, ясно; deutlich.

răspund, III, отвѣчать; antworten

răspuns *a*, отвѣтъ; Antwort.

răstorn, I, *ref*. валиться; stürzen.

răsun, I, звучать; ertönen,

rătăcesc, IV, *ref*. заблуждаться; sich verirren.

rătăcit, заблужденный; verrren.

rătez, I, подстричь; abschneiden.

rău, *a*, зло; Uebel

răutate, f, злость; Bosheit.

răsbesc, IV, преодолѣть; überwinden

răzbun, *I*, мстить; rächen.

răzemat, подпертый; gelehnt.

râd, *III* смѣяться; lachen, auslachen.

rând, *a*, рядъ. очередь; Reihe.

de rând, простой; gemein.

pe rând, въ очередь; der Reihe nach.

într'un rând, разъ; einmal,

rânduesc, IV, *ref*, стать въ очередь; sich ordnen.

râset, *a*, смѣхъ; Gelächter.

râu, *a*, рѣка; Fluss.

realizez, *I*, осуществить; verwirklichen.

reavăn, мокрый; feucht.

rebegit, продрогнутый; erstarrt

rece, холодный; kalt,

rechem, *I*, отозвать; zurückrufen.

recomand, *ref*. *I*, рекомендоваться; sich vorstellen.

recrut, *m*, новобранецъ; Rekrut.

recunosc, *III*, признавать; erkennen.

regăsesc, IV, найти вновь; wiederfinden.

rege, *m*, король; König.

regină, *f*, Königin.

reiau, *I*, вновь взять; wiedernehmen

reîntorc, *ref*, *III*, возвратиться; zurückkehren.

renunțare, *f*, отказываніе; Entsagung.

reped, IV, *ref*, бросаться; losgehen.

repet, *I*, повторять; wiederholen.

reprezentant, *m*, представитель; Stellvertreter.

resignez, *ref*, *I*, предаться; sich ergeben.

respect, *a*, почтеніе, уваженіе; Ehrfurcht Achtung.

resping, *III,* отказать; ablehnen.

rest, *v,* **rămăşiţă,**.

retras, уединенный; zurückgezogen

revărs, I, проливать; ausstreuen.

revistă, f. журналъ; Zeitschrift.

reviziune, *sic.* **revizuire,**

revizuesc, IV, f, пересматривать; reviedieren.

revizuire, f, пересматриванiе; Durchsicht.

revoltă, f, бунтъ; Aufstand.

revoluţie f. революцiя; Revolution.

rezemat, *v,* **răzemat.**

ridic, I, подымать; aufheben.

ridic, *ref.* подыматься; sich erheben.

ridicare f. подыманiе; Aufhebung.

ridiche, f, редиска; Radieschen.

ridicol, *a,* смѣшное; Lächerliche.

risipesc, IV, разсѣять; streuen.

roată, f. колесо; Rad.

rob, *m,* рабъ; Sklave.

robaciu, работящiй; arbeitsam.

rochie, f, платье; Rock.

rog, I, молить, просить; beten, bitten.

rod, *a,* плодъ; Frucht.

roditor, плодовой; fruchttragend

rodnic, плодородный; fruchtbar.

roib, рыжiй; fuchsrot.

pe de rost, наизусть; auswendig.

rostesc, IV, изрекать; aussprechen.

roşiu, roş, красный; rot.

rotilă, f, dim. dela **roată.**

rotocol, *a,* кружокъ; Scheibe.

rotund, круглый; rund.

rotunjor, dim. dela **rotund.**

rouă, f, роса; Tau.

rug, *a,* костеръ; Scheiterhaufen.

rugăminte, f, просьба; Bitte.

rugător, просящiй; bittend.

ruină, f, развалина; Trümmer.

rumenesc, IV; *ref.*, поалѣть, rot werden.

rumoare, f, шумъ; Murren.

rup, III, рвать, разорвать; brechen, reissen, zerbrechen.

ruptură, f, переломъ; Bruchstück.

ruşine, f стыдъ; Scham.

S.

Sac, мѣшокъ; Sack.

sacadă,*f*, короткое движеніе; kurze Bewegung.

sacâz, *a*, канифоль; Kolophonium.

sală, *f.* залъ; Saal.

salcâm, *a*, акація; Akazie.

salt, *I*, скакать; биться (сердце); hervorspringen, klopfen (das Herz).

samă, *f.* отчетъ; Rechnung.

samă, *f.* покровительство; Schutz.

samur, *m.* бобръ; Zobel.

sanie, *f.* сани; Schlitten.

sapă, *f*, заступъ; Haue.

sar, IV, перескочить; überspringen.

sar, IV, подпрыгивать; aufspringen.

sară, вечеръ; Abend.

sardeà, сардинка; Sardine.

sat, *a.* село, деревня; Dorf.

satisfacție, удовлетвореніе, радость; Genugtuung, Freude

satur, *ref. I*, насытиться; sich sättigen.

sau, или; oder.

să, чтобы; daß.

sădesc, *IV* садить; pflanzen.

săgeată, *f*, стрѣла; Pfeil,

săgetez, I, стрѣлять изъ лука; mit dem Bogen schiessen.

sălbatic, дикій; wild.

sălbătăciune, *f*, звѣрь, дичь; Wildtier.

sămănător, сѣятель; Säer.

sănătos, здоровый; gesund.

săniuș, *a*, ледяной катокъ; Schlittenbahn.

săp, *I*, копать; graben.

săptămână, *f.* недѣля; Woche

sărac, бѣдный; arm.

sărăcie, *f*, бѣдность; Armut

sărbătoare, *f*, праздникъ; Feiertag.

sărman, V, sărac.

sărut, *I*, цѣловать; küssen

sărutare, *f*, поцѣлуй; Kuss.

sânge, *a*, кровь; Blut.

sântilești, adjectiv din Sânt-Ilie

sbuciumare, *f*, волненіе; Aufregung.

sbughesc, *IV*, сбѣгать; sich entfliehen

scald, *I*, *ref*, купаться; sich baden

scapăr, *I*, сверкать; funkeln.

scară, *f.* лѣстница, Leiter.

scarpin, *I*, чесать; kratzen.

scaun, *a*, стулъ, престолъ; Stuhl, Thron.

scăp, *I*, избавиться уронить; sich retten, fallen lassen

scăpare, f, спасеніе; Errettung.

scâncesc, *IV*, хныкать; greinen.

schimb, *I*, мѣнять; verändern, abändern.

în —, взамѣнъ; dafür.

scobor, *ref*, IV, спуститься; ab—, herabsteigen.

scol, *I*, будить; aufwecken.

— *ref*, вставать; erwachen.

scot, *III*, вынимать, выводить; herausziehen.

scriitor, *m*, писатель; Schriftsteller.

scripcar, *m*, скрипачъ; Violinist.

scris, *a*, писанiе; Schrift.

scuip, I, плевать; spucken.

sculă, *f*, орудiе; Werkzeug.

s c u m p, *m*, дорогой, скупой; Teuer.

scursoare, f. стокъ; Ausfluss

scurt, короткiй; kurz.

scutur I, трясить; schütteln.

scutur, *ref*. обнажиться; sich entblättern.

scuză, *f*, извиненie; Entschuldigung.

sdrobit, разбитый; gebrochen.

se, себя; sich.

seamă *v*, **samă.**

sec, I, осушать; trocknen.

sec, пустой; leer.

seceriş, *a*, жатва; Ernte.

secţie f, отдѣленie; Abteilung.

secular, вѣковой; hundertjährlich.

selectez, I, выбирать; auswählen.

s e m n a l, сигналъ, знакъ; Signal, Zeichen.

senin, ясный, свѣтлый; klar, hell.

seninătate f, спокойствie; Klarheit.

senzaţie,*f*,ощущенie;Empfindung.

senzibilitate, *f*, чувствительность; Empfindsamkeit.

serată, *f*, вечеръ; Soirée.

seriozitate, *f*, серьезность; Ernsthaftigkeit.

sertar, ящикъ: Schublade.

serv, IV, *v*, **servesc.**

servesc, *IV*, служить; dienen.

servietă,*f*, портфель; Mappe.

sete, *f*, жажда; Durst.

mi-e sete, пить хочется; ich bin durstig.

sex, *a*, полъ; Geschlecht.

sfărâm, I, (*ref*). разбиться; zerbrechen.

sfătuesc,*ref*, *IV*,совѣтоваться sich beraten.

sfânt, святой: Heilige, heilig.

sfărşesc, *IV*, *ref*. оканчиваться; sich enden.

sfârşit, *a*, конецъ; Ende.

în sfârşit, въ концѣ; endlich

sfială, *f*, робость; Schüchternheit.

sfinţesc, *IV*, освятить, heiligen.

sfinţenie, *f*. святость; Heiligkeit.

sfios, робкій; schüchtern.

sgomot, *a*. шумъ; Lärm.

sguduire, *f*. трясеніе; Erschütterung.

sicriu, *a*. гробъ; Sarg.

silabisesc, IV, читать по складамъ; buchstabieren.

silă, *f*, насиліе; Gewalt, Zwang.

simplu, простой; einfach.

simt, IV. чувствовать; fühlen.

simţ, *a*. чувство; Gefühl.

simţesc, **v**. simt.

simţire, *f*, ощущеніе; Empfindung.

sin, *a*. грудь; Busen.

sincer, искренный; aufrichtig, treu.

singur, одинъ; einsam, allein.

singurel, dem. dela **singur.**

sinistru, несчастный; unheilvoll.

sită, *f*, ситъ; Sieb.

slab, слабый; schwach.

sloată, слякоть; Schneeregen, Regenwetter.

slugă, *f*, слуга; Diener.

slujesc, **v**, **serv esc.**

slujitor, *m*, служитель; Diener.

slujnică, *f*, служанка; Dienstfrau.

sluţesc, *f*, *ref*, изуродоваться; hässlish werden.

smerit, смиренный; ergeben.

soare, *m*, солнце; Sonne.

sobă, *f*, печь; Ofen.

soc, *m*, бузина; Holunder.

social, общественный; sozial.

soclu, *a*, цоколь; Sockel.

socoteală, *f*, счетъ; Rechnung, Kosten.

socotesc, IV, разсчитывать; думать; rechnen, meinen.

solemn, торжественный; feierlich.

solie, *f*. порученіе; Botschaft.

somn, *a*. сонъ; Schlaf.

sonor, звонкій; klingend.

soră, *f*, сестра; Schwester.

sorb, *IV*, хлебать; (ein schlürfen.

sorbitură, *f*, хлебокъ Schluck.

sorocesc, IV, назначить; bestimmen.

sosesc, IV, прибыть, пріѣхать; ankommen.

soţietate,-**societate**, *f*, общество; Gesellschaft.

spaimă, *f*, испугъ; Schrekken.

sparg, *III*, разбить; zerbrechen.
spăriet, испуганный; errshrocken.
spate, спина; Rücken.
spăl, I, мыть; waschen.
spăşesc, *v*, **ispăşesc.**
spânzur, I, повѣсить; hängen.
speriu, I, пугать; erschrecken
speţă, родъ; Art.
spic, колосъ; Aehre.
spintec, I, разрѣзать; zerschneiden.
sprinceană, *f*, бровь; Augenbraue.
spumă, *f*, пѣна, сливки; Schaum, Sahne.
spun, III, сказать; sagen.
stabilesc, IV, установить, feststellen,—setzen.
stagiune, *f*, сезонъ;—zeit.
stare, *f*, состоянiе; Zustand.
stat, *a*, станъ, ростъ; Gestalt, Statur.
statornic, устойчивый; standhaft, fest.
statue, статуя; Bildsäule.
stau, I, стоять; stehen
stăpân, *m*, хозяинъ; Herr.
stăpânesc, IV, владѣть; herrschen.
— *ref*. удержаться; sich beherrschen.
stărui, IV, настаивать; beharren.
stăruinţă, *f*, настаиванiе; Beharrlichkeit.
stătut, part. dela **stau.**
stâlp, *m*, столбъ; Pfeiler, Säule.
stână, *f*, овчарня; Schäferei.
stâng, III, *ref*. угаснуть, умереть; auslöschen.
stâng, лѣвый; link.
lastânga, на лѣво; links.
stârnesc, *IV*, пробудить, вызвать; aufwecken hervorrufen.
stârpitură, *f*, выкидышъ; Missgeburt, Missgestalt.
steà, *f*, звѣзда; Stern.
stejar, *m*. дубъ; Eiche.
sticlă, *f*, стекло; Glas.
stimabil, почтенный; Verehrtester.
stocit, истощенный; erschöpft.
stofă, *f*, матерiя; Stoff
stradă, *f*, улица; Strasse.
strajă, *f*, стража; Wache.
straşnic, страшный; furchtbar.
străbat, III, проникнуть; durchdringen.
străbun, прадѣдовскiй; uralt, althergebracht.
străin, чужой; fremd.
străinătate, *f*, заграница; Ausland.
străjer, *m*, часовой, караулъ; Wächter.
străjuesc, *IV*, стерегать; bewachen.
strălucesc, IV, блистать; glänzen.
strălucire, *f*, блескъ; Glanz.
strămoşesc, *v*, **străbun.**
strămut, *I*, переводить; übertragen.

străvechiu, очень древній; uralt.

strâmb, косой; krumm, schief

strâmt, *f*, узкій; eng.

strâmtez, I, сузить; verengern.

strâmtoare, *f*, узкій проходъ; Engpass, Enge.

strâng, *III*, жать(жму) собирать; drücken, pressen, sammeln.

strângere, *f*, пожатіе; Druck.

strâns, тѣсно; fest.

streaşină, *f*, край; Vordach, Rand.

strecor, *ref*, *II*, вкрасться; sich einschleichen.

stric, *I*, повредить; обезчестить; schaden, verderben.

— *ref*, испортиться; verderben.

stricăciune, *f*, испорченность; Schaden, Laster.

strop, *m*, брызга; Tröpfchen.

stropitură, *f*, брызганіе; Bespritzen.

strună, *f*, струна; Saite.

strunesc, *IV*, затянуть; spannen.

strungă, *f*, проходъ; Melkhürde.

stufos, пушистый; buschig.

sub, подъ; unter.

subsoară, *f*, подмышка; Achselhöhle.

subţire, тонкій; dünn, schlank.

subţirel, dim. dela **subţire**.

subversiv, ниспровергающій; umstürzend.

succes, *a*, успѣхъ; Erfolg.

sufăr, *IV*, переносить; dulden, leiden.

suflare, *f*, дыханіе; Hauch, Wehen.

sufleor, *m*, суфлеръ; Souffleur.

suflet, *a*, душа; Seele.

suflu, *I*, дышать, дуть; atmen, blasen, wehen.

sug, *III*, сосать; saugen.

sugrum, *I*, удушить; erwürgen.

sui, *IV*, влѣзть; steigen.

sun, *I*, звонить; klingen.

sunt, *ner*, быть; sein.

supăr, *ref*, *I*, сердиться; sich ärgern.

supărare, *f*, печаль; Kummer, Leid.

superior, выше; höher, ober.

suprafaţă, *f*, поверхность, Oberfläche.

supranumit, прозванный; zubenannt.

suprem, высшій; höchst, oberst.

supunere, *f*, подчиненіе; Unterwerfung.

surd, глухой; taub.

sur, сѣдой; grau.

surprind, *III*, заставить врасплохъ; überraschen,

sus, (din susul meu), вверхъ; hinauf von.

suspin, *I*, вздыхать; seufzen.

susţin, *III*, поддерживать; behaupten.

svârl, *IV*, бросать; werfen.

Ş.

Şal, *a*, шалъ; Schal.
şchiop, хромой; hinkend.
şed, *II*, сидѣть; sitzen.
şede bine, хорошо-ли; ziemt es sich.
şede rău, не хорошо; es geht nicht.
şef, *m*, начальникъ; Haupt, Chef.
şerpoaică, *f*, змѣя (самка); Schlange.
şes, *a*, поле, равнина; Heide Ebene.
şezătoare, *f*. вечеринка; Spinngesellschaft.
şfară, sfoară, *f*. веревочка; Schnur.
şi, и; und
şindrilă, *a*. драни; Schindel.
şir, *a*, рядъ; Reihe.
în şir, подрядъ; nacheinander.
şirag, *v*, şir.
şoaptă, *f*. шепотъ; Flüstern.
şopot, *v*, şoaptă.
şoptesc, *IV* шептать; flüstern.
şorţ, *a*, фартукъ; Schürze.
şoşon, *m*, боты; Filzschuhe.
şparlesc, IV, удрать; sich ins Geheimniss entfliehen.
şterg, III, стирать; abwischen.
şterg, *ref*, протереться; abtrocknen.
ştioalnă, *f*. прудъ; Teich.
ştiinţă, *f*. наука, знаніе; Wissenschaft.
ştire, *f*, извѣстіе, вѣсть; Nachricht.
ştiu, IV, знать; wissen.
ştiubei, *a*, улей; Bienenstock.
şturlubatec, рѣзвый; ausgelassen.
şuer, *a*, шипѣніе; Zischen.

T.

Ta, твоя; deine.
tac, *III*, молчать; schweigen.
tacâm, *a*, приборъ; Tafelgeschirr.
taină, *f*, тайна; Geheimniss.
tainic, тайный; geheimnissvoll.
tare, твердый, крѣпкій; hart, stark.
tată, *m*. отецъ, Vater.
tăcere, *f*, молчаніе; Schweigen.
tăciune, *m*, головня; Feuerbrand.
tăcut, молчаливый; schweigsam.
tăinuit, скрытый; geheim, gehalten.
tălhărie, *f*, разбойничество; Räuberei.
tătuţă, dim. dela **tată**.
tău, твой; dein.
tâmplă, *f*, високъ; Schläfe.
tânăr, молодой; jung.
târăsc, *IV*, тащить; schleppen.
târg, *a*, городъ; Stadt.
târziu, поздно; spät.
teiu, *m*, липа; Linde.
tejghea, *f*, стойка; Ladentisch.

teribil, страшный; schrecklich.

termin, *I*, окончить; beendigen.

ticălos, *m*, мерзавецъ; Schuft.

timp, *a*, время; Zeit.

tină, *f*, тина; Morast, Kot, Lehm.

tind, *III*, *v*. **întind!**

tinereţe, молодость; Jugend.

tinichigiu, *m*, кровельщикъ; Dachdecker.

tipar, *a*, выкройка, шаблонъ; Muster.

tiptil, тайкомъ; ganz leise.

toamnă, *f*, осень; Herbst.

tocmai, какъ разъ; genau. eben.

tologit, валяясь; bequem ausgestreckt.

topor, *a*, топоръ; Axt.

toporaş, *m*, фіалка; Veilchen.

tortură, *f*, мука; Tortur, Folter.

tot, весь, все; all, immermehr.

totdeauna, всегда; immer.

tovarăş, *m*, товарищъ, другъ; Geselle.

trag, *III*, тянуть; ziehen.

— *ref*, ползать; sich schleppen.

traiu, *a*, существованіе, жизнь; Dasein, Leben.

trandafir, *m*, роза; Rose.

transcriu, *III*, переписать; abschreiben.

trataj, *a*, переплетъ; Deckel.

trăgănat, поотяжный; verzögert, schleppend.

trăiesc, *IV*, жить; leben.

trăinicie, *f*, прочность Dauerhaftigkeit.

trăsnesc, *IV*, побить громомъ; durch den Blitz erschlagen.

trăsnet, *a*, ударъ грома; Blitzschlag.

trâmbiţă, *f*, труба: Trompette.

trântesc, *VI*, захлипнуть; zuschlagen.

treabă, *f*, дѣло, работа; Arbeit, Sache.

de —, порядочный; ausständig.

trebue, *IV*, надо; sollen.

aşa îţi trebue, такъ тебѣ слѣдуетъ; es geschieht dir ganz recht

trebuşoară dem. dela treabă.

trec, *IV*, проходить, перейти; übergehen, vergehen, kommen.

trecut, *a*, прошлое; Vergangenheit.

— прошлый; vorig

trei. три; drei.

tremur, *I*, дрожать; zittern

tremur, *a*, дрожь; Zittern,

tremurare *v*, **tremur**.

tremurător, дрожащій; zitternd.

tresar, *IV*, вздрогнуть; auffahren, zusammenzucken.

trimet, *IV*, посылать; senden, schicken.

trudă, трудъ, стараніе; Mühe.

trudit, усталый; müde
trup, *a*, тѣло Körper.
trupeş, плотный; beleibt.
trupşor dem. dela **trup.**
tu, ты; du.
tufă, *f*. кустарникъ; Busch, Strauch.
tufos, густой; büschig.
tulburat, мутный; trübe.
tupilez *ref*. *I*, притаиться; sich verstecken
tupiluş, исподтишка; heimlich.
turbare, *f*. бѣшенство; Wut.
turbure *v*, **tulburat.**
turburare, *f*, смущенiе, волненiе; Aufruhr, Unruhe.
turcesc, турецкiй; türkisch.
turmă, *f*, стадо; Herde.
tutun, *m*, табакъ, Tabak.
tutungerie, *f*, табачная лавка; Tabakhandlung.

Ţ

Ţandără, *f*. осколокъ; Splitter, Scherbe.
ţanţoş, гордый; stolz.
ţap, *m*. козелъ; Bock.
ţară, *f*, земля, страна; Land.
ţarc, *a*, ограда; Hürde, Pferch
ţarină, *f*, поле, Ackerfeld.
ţărănesc, крестьянскiй; bäuerisch.
ţărână, *f*, прахъ; Staub, Erde.
ţâfnos, вспыльчивый; mürrisch, launenhaft.
ţâţă, *f*, грудь; Zitze.
ţeavă, *f*, дуло; Röhre.
ţin, III, держать, продолжаться dauern, halten.
ţin, *ref*. держаться; sich halten.
ţintă, *f*, цѣль Ziel.
ţintă, пристально; fest, fix.
ţinterim, *a*, кладбище; Friedhof.
ţip, *I*, кричать; kreischen, schreien.
ţiui, IV, шипѣть, sausen.
ţuguiat, остроконечно; zugespitzt.
ţuşti, щмыгъ; hopsa.

U.

Ucid, *III*, убить; töten.
ugilit, печальный; betrübt.
uimit, изумленный; erstaunt.
uit, *I*, забывать; vergessen.
— *ref*, смотрѣть; blicken, schauen.
ulicioară dim. de la **uliţă**.
uliţă, *f*, улица, дорога; Strasse, Weg.
ulm, *m*, вязъ; Ulme.
ultim, послѣднiй; letzt.
umăr, *m*, плечо; Schulter.
umblu, I, ходить; gehen.
umbră, *f*, тѣнь; Schatten.
umbresc, IV, отѣнять! beschatten.
umbros, тѣнистый; schattig.
umilit, смиренный; gedemütigt, demütig.

umplu. *II*, наполнять; füllen.
un, **una**, одинъ, одна; ein, eine.
unde, гдѣ, куда; wo, wohin.
unde-va, куда-нибудь; irgendwo.
uneori, иногда; zuweilen.
unesc, *IV*, соединять; vereinegen
ungere, *f*, мазаніе; Salbung.
universal, всемирный; allgemein.
untdelemn, *a*, дерев. масло; Olivenöl.
urât, некрасивый; hässlich.
urâţenie, *f*, некрасота; Hässlichkeit.
urc, *I*, подыматься; steigen.
urlet, *a*, вой; Geheul.
ureche, *f*, ухо; Ohr.
urlu, *I*, выть; heulen.
urmă, *f*, слѣдъ; Spur.
în — потомъ; nachher.
mai în — позже; später.
urmăresc, *IV*, преслѣдовать; verfolgen.
următor, слѣдующій; folgend
urnesc, *ref*, тронуться; sich bewegen.
ursesc, *IV*, предназначить; vorher bestimmen.
ursuz, угрюмый; mürrisch.
urzesc. *IV*, сновать; anscheren, anzetteln.
usuc. **[usc]**, сушить, austrocknen.
uscat, *a*, суша; Festland.
uscătură, *f*, колбасы; Wurst, Vorspeisen.
ustur, *I*, жечь; brennen.
uşă, *f*, дверь; Tür.
uşor, легкій; leicht, leise.

V.

Vacă, *f*, корова; Kuh.
vai, увы; weh.
val, *a*, волна; Welle.
vale, *f*, долина; Tal.
vară, *f*, лѣто; Sommer.
vatră, *f*, очагъ; Herg.
văd, II, видѣть; sehen.
văd de *v*. **îngrijesc**
vàl, *a*. вуаль; Schleier.
vălătuc, *m*, битая глина; Strohlehm.
vălcică. dim. dela vale
vălmăşag *a*, безпорядокъ; Wirrwarr.
vărs, I, пролить; vergiessen.
— *ref*. впадать; einfliessen, münden.
văzute, *pe*, явно; sichtbar.
vând, *III*, продавать; verkaufen.
vânt, *a*. вѣтеръ; Wind.
vântur, вѣять; beuteln.
vâr, IV, сунуть; hineinstecken.
— *ref*. влагаться; sich einlassen.
vârf, конецъ; Gipfel, Spitze, Ende.
vârstă, **vrâstă**, *f*, возрастъ; Alter.
veac, *a*, вѣкъ; Jahrhundert.

vechiu, старый, древній; alt.
vechime, старость, древность; Altertum.
vedere, *f*, зрѣніе; Gesicht.
venerabil, высокоуважаемый, verehrungswürdig.
verde, зеленый; grün.
verde-albiu, зелено-желтоватый, gelblich-grün.
vergină, *f*, дѣва; Jungfrau.
vervă, *f*. жаръ; Begeisterung, Schwung.
vesel, веселый, lustig, fröhlich.
veselie, *f*, веселіе; Lustigkeit, Fröhlichkeit.
veste, *f*, вѣсть; Nachricht.
vestesc, *IV*, извѣщать; anmelden.
vestit, знаменитый; berühmt.
veşnic, вѣчный; ewig.
veşted, увядшій; welk.
viaţă, *f*, жизнь; Leben.
viclean, хитрый; hinterlistig, listig.
viers, *a*, гласъ; Klang, Stimme.
vifor, *a*, вихръ; Schneegestöber.
viforniţă, *f*, вьюга; grosser Schneesturm.
viforos, бурный; stürmisch.
viitor, *a*, будущее; Zukunft.
viitor, будущій, zukünftig.
vin, *IV*, идти, прійти; kommen, ankommen.
îmi vine, мнѣ хочется; ich habe Lust.
vină, *f*, вина, Schuld.
vindec, *I*; вылечить; heilen.
vinovat, виноватый; schuldig.
vioiciune, *f*, живость; Lebhaftigkeit.
vioiu, живой; lebhaft.
violenţă, *f*, свирѣпость; Heftigkeit.
violetă, *v*, toporaş.
viorică, vioreà, родъ снѣжнянокъ; Veilchen.
vis, *a*, сонъ; Traum.
visător, мечтательный; träumerisch.
vită, *f*, скотъ; Rind, Vieh.
vitejie, *f*, храбрость; Tapferkeit
vitreg, неродный; Stief—.
viţios, порочный; lasterhaft.
viţiu, *a*, порокъ; Laster.
viu, живой; lebendig.
viu, *v*. vin.
viziune, *f*, видѣніе; Vision.
vlădică, *m*, владыка; Bischof.
voce, *v*. glas.
voi, вы; ihr.
voie, разрѣшеніе; Erlaubniss.
voios, живой; heiter.
volubil, вьющійся; beweglich.
vorbă, *f*, слово; Wort.
vorbesc, *IV*, говорить; sprechen.
vornic, *m*, дворовый; Hofmann.
vostru, вашъ; ihr.
vrajă, *f*. чары; Zauberei.
vrăjmaş, *m*. врагъ; Feind.

vreau, *II*, хотѣть; wollen.

vrednic, достоинъ; wert.

vreme, *f*. время; Zeit

de vreme, рано; früh, zeitig.

vremelnic, временный; zeitig.

vrere, *v*. dorinţă.

vre-un, **vre-o**, какой-нибудь; irgendein.

Z.

(în) zadar, напрасно: vergebens.

zadarnic v. **în zadar**.

zaplaz, *a*, заборъ; Bretterzaun.

zare, f. горизонтъ; Horizont, Ferne.

zarvă, *f*, переполохъ; Lärm.

zăbovesc, *IV*, запоздать; weilen.

zăpsesc, v. **prind**.

zăresc, *IV*, увидѣть; erblicken.

zău, ей Богу; bei Gott.

zăvoiu, *a*, рощь; Wald.

zâmbesc, *IV*, улыбать; lächeln.

zâmbet, *a*, улыбка; Lächeln.

zâmbire, *v*, **zâmbet**.

zână, *f*, фея; Fee.

zbat, *ref*. биться; zappeln.

zbor, *a*, летъ; Flug.

zbor, I, летать; fliegen.

zburdalnic, рѣзвый; ausgelassen.

zdrenţuit, изорванный; zerlumpt.

zeu, *m*, Богъ; Gott.

zi, f, день; Tag.

zic, сказать; sagen.

va-să-zică, значитъ; das heisst.

zid, *a*, стѣна; Mauer.

zidar, *m*, каменьщикъ; Mauerer.

zidire, *f*, строенiе; Gebäude.

zmulg, III, вырывать; ausreissen.

znopesc, *IV*, избить; durchprügeln.

zodie, *f*, рокъ; Schicksal.

zori, *f*, *pl*, заря; Tagesanbruch.

zorit, торопившiйся; eilig.

zornăesc, *IV*, звенѣть; klirren, rasseln.

zugrăvesc, *IV*, рисовать, malen.

zumzet *a*, жужжанiе; Summen.

zvâcnitură *f*, ударъ; Schlag.

zvelt стройный; schlank.